

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA OBILOVINY

PROSINEC
2016

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Agrární komora ČR
Agrotest fyto, s.r.o. Kroměříž
Českomoravské sdružení organizací zemědělského zásobování a nákupu
Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ)
Český statistický úřad (ČSÚ)
Ekonomický servis Ministerstva zemědělství
USA (USDA Economic Research Service)
Evropská komise (EK)
International Grain Council (IGC)
Ministerstvo financí České republiky
Ministerstvo zemědělství České republiky
Official Journal of the European Union
Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO)
Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)
Podniky prvovýroby a zpracovatelského průmyslu
Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)
Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI)
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)
Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a. s. (VÚPS)
Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

Odbor rostlinných komodit MZe

Autoři:

Ing. František Kůst, MZe
Ing. Jana Stehlíková, MZe

Ředitel odboru rostlinných komodit:

Ing. Zdeněk Trnka, MZe

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům

Termín **marketingový rok**, který je ve zprávě používán, začíná pro komoditu **obiloviny 1. 7. a končí 30. 6. následujícího kalendářního roku.**

Počáteční zásoby představují veškeré nespotřebované obilí na počátku marketingového roku (tedy k 1. 7.) a **konečné zásoby** veškeré nespotřebované obilí na konci marketingového roku (tedy k 30. 6. příštího kalendářního roku).

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny zájemce z řad studentů, pedagogů odborných škol a podnikatelských subjektů a dalších k dispozici také na internetu na adrese: www.eagri.cz

Autor fotografie:

Ing. František Kůst

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
Internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-343-8, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, www.uzei.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
OBILOVINY

PROSINEC
2016

OBSAH

Úvod	3
Seznam zkratk	3
Souhrn	4
Opatření na trhu obilovin ČR	6
1. Pravidla agrárního obchodu ČR	6
2. Rozdělení odpovědnosti SZIF platební agentury a celní správy při provádění obchodních mechanismů	7
3. Zásahy SZIF platební agentury	7
4. Celní opatření platná po vstupu ČR do EU.	9
5. Licenční politika	10
6. Daňová politika.	11
7. Legislativa ČR vztahující se k obilovinám	11
8. Významná nařízení EU k společné organizaci trhu v odvětví obilovin	13
9. Harmonizované nebo nové normy vztahující se k obilovinám	15
10. Podpůrné programy pro rok 2015	17
11. Nepotravinářské využití obilovin	25
Mezinárodní trh s obilovinami	27
Trh s obilovinami v České republice	45
Obiloviny celkem	46
Pšenice	57
Žito.	66
Ječmen	72
Oves	80
Kukuřice	85
Triticale.	92
Ostatní obiloviny	92
Přílohy	97

ÚVOD

Tato situační a výhledová zpráva Obiloviny z prosince 2016 navazuje na zprávu vydanou v prosinci 2015. Vychází z údajů dostupných do 30. 11. 2016, pokud není uvedeno jinak. V prvním oddílu je stručně popsána zemědělská politika ČR týkající se obilnářství, ve druhém oddílu aktuální stav zahraničního trhu s obilovinami s důrazem na sousední země a ve třetím oddílu situace v České republice. Součástí Situační a výhledové zprávy Obiloviny jsou přílohy, obsahující podrobné údaje týkající se obilovin pro případnou další analytickou práci. Situační a výhledová zpráva Obiloviny využívá za účelem vyšší objektivnosti více zdrojů informací.

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici v elektronické podobě na internetové adrese: www.eagri.cz.

POUŽITÉ ZKRATKY

CIF (c.i.f.)	Cost, Insurance, Freight = výlohy, pojistné, dopravné placeny. Prodávající platí přepravu zboží do místa určení včetně pojištění. Kupující nese výlohy od vyložení zboží v místě určení
DG AGRI	Directorate General for Agriculture and Rural Development, Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova
DG TAXUD	Directorate General Taxation and Customs Union, Generální ředitelství pro daň a celní unii
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGGF	European Agricultural Guarantee and Guidance Fund, Evropský zemědělský orientační a záruční fond
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
EUR	Zkratka eura, společné měnové jednotky států Eurozóny
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations, Organizace OSN pro výživu a zemědělství
FOB (f.o.b.)	Free on Board = volně na palubu lodi. Prodávající hradí náklady až po naložení do dopravního prostředku na uvedeném místě
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade, Všeobecná dohoda o clech a obchodu
GMO	Geneticky modifikovaný organismus(-y)
IGC	International Grain Council, Mezinárodní rada pro obiloviny
IN	Intervenční nákup
MATIF	Marché á Terme International de France, Komoditní termínovaná burza ve Francii
MFN	Most favoured nation - tzv. doložka nejvyšších výhod, která znemožňuje, aby členské státy Světové obchodní organizace (WTO) proti sobě používaly diskriminující praktiky a aby všechny výhody, které získá jeden člen, se vztahovaly i na všechny ostatní. ČR je členem WTO od roku 1995.
NK	Nařízení Komise (ES)
NR	Nařízení Rady (ES)
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

ONIC	Office National Interprofessionel des Céréales, Národní úřad pro obiloviny
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.
PRV	Program rozvoje venkova
SOT	Společná organizace trhu
SZP	Společná zemědělská politika
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
USD	Zkratka amerického dolaru, měnové jednotky USA
USDA	U. S. Department of Agriculture, Ministerstvo zemědělství USA
WTO	World Trade Organization, Světová obchodní organizace SAPS

SOUHRN

Na základě výsledků soupisu ploch osevů ČSÚ k 31. 5. 2016 dosáhla výměra všech obilovin pěstovaných pro sklizeň v roce 2016 celkové rozlohy **1 387,5 tis. ha**. Z dlouhodobého pohledu je znovu potvrzen trend určité stabilizace osevních ploch, kdy osevní plocha pěstovaných obilovin osciluje kolem výměry 1 500 tis. ha. V meziročním srovnání se jedná o pokles o 51,5 tis. ha (tj. o 3,7 %). U ozimých druhů obilovin byl zaznamenán pokles osevních ploch s výjimkou ozimé pšenice, kde byl zjištěn mírný nárůst, který činil 30,9 tis. ha (tj. o 4,0 %). U ozimého žita došlo k poklesu osevních ploch o 1,0 tis. ha (tj. o 4,7 %), u ozimého ječmene činil 0,5 tis. ha (tj. o 0,5 %) a u triticales byl ve výši 3,3 tis. ha (tj. o 7,7 %). U jarních obilovin (s výjimkou ostatních obilovin) došlo k různě velkému poklesu osevních ploch.

Ze struktury výměr jednotlivých druhů obilovin ve srovnání s údaji loňského roku vyplývá, že v zastoupení jednotlivých druhů obilovin nedošlo ani letos k významnému posunu. Stále dominantní roli mezi obilovinami hraje ozimá pšenice. K 31. 5. 2016 bylo v ČR pěstováno 809,1 tis. ha ozimé pšenice. Ozimá pšenice znovu překročila hranici svého 50% zastoupení ve struktuře osevních ploch obilovin a dosáhla úrovně **59,8 %**. Nárůst ve struktuře obilovin nezaznamenal ani jeden druh ozimých či jarních obilovin (výjimku tvoří ostatní obiloviny, kde došlo ke zvýšení o 0,2 %). Ke stagnaci došlo u triticales a kukuřice na zrno.

Předpokládaná celková sklizeň obilovin v roce 2016, vycházející z odhadu ČSÚ k 15. 9. 2016, doplněná o odhad Ministerstva zemědělství u okrajových obilovin, činí **8 437,9 tis. tun**. Jedná se o mírný meziroční nárůst produkce obilovin o 254,4 tis. tun (tj. o 3,1 %). Předpokládaná celková produkce obilovin v letošním roce je srovnatelná s výší produkce, která byla zaznamenána v ročníku 2008 a 2015. Tato nadprůměrná úroveň sklizně obilovin s průměrnými jakostními parametry bude znamenat, že celkový charakter našeho vnitřního trhu se v podstatě nebude měnit (vzhledem k nízké domácí spotřebě), což znamená, že setrvá trh s převažujícími rysy vysoké nabídky nad poptávkou s mírným nedostatkem kvalitní potravinářské suroviny.

Na základě výsledků statistického šetření Evropské komise bylo ve státech EU v marketingovém roce 2015/2016 z celkové plochy 57,29 mil. ha sklizeno 313,4 mil. tun obilovin, z čehož využitelná produkce činila 310,5 mil. tun. Jednalo se o nadprůměrnou produkci obilovin v EU, na které se jednotlivé obiloviny podílely následovně: 151,6 mil. tun pšenice seté, 8,5 mil. tun pšenice tvrdé, 60,7 mil. tun ječmene, 58,0 mil. tun kukuřice, 7,6 mil. tun žita, 7,5 mil. tun ovsa, 12,7 mil. tun triticales a 3,2 mil. tun ostatních obilovin. Sklizeň potravinářské pšenice byla v tomto roce v EU rekordní. Celková využitelná produkce obilovin v EU poklesla oproti marketingovému roku 2014/2015, kdy bylo sklizeno 329,2 mil. tun obilovin, o 5,7 %. Meziroční vzestup produkce se týkal pšenice seté, pšenice tvrdé, ječmene, ale u kukuřice, žita a ovsa byla produkce oproti předchozímu roku nižší. Produkce obilovin meziročně poklesla ve všech

hlavních producentských státech EU tj. Francii, Německu, Polsku, Itálii, Spojeném království, Španělsku, Maďarsku a Rumunsku.

V marketingovém roce 2015/2016 byl opět zahájen v ČR intervenční nákup obilovin dle pravidel EU, který je shodný pro všechny členské země EU. Zemědělskými subjekty nebo obchodníky nebylo od 1. listopadu 2015 do 31. května 2016 nabídnuto do intervenčního nákupu **žádné množství obilovin**.

V marketingovém roce 2016/2017 bude intervenční nákup obilovin v ČR realizován dle nařízení Rady (ES) č. 1308/2013 v aktuálním znění pro **intervenční nákup pšenice s množstevním omezením 3,0 miliony tun pro celou EU**.

Celkový dovoz obilovin ve výši **257,8 tis. tun** v marketingovém roce 2015/2016 je oproti předchozímu ročníku vyšší o 3,7 tis. tun. Předpokládaný dovoz pro stávající marketingový rok 2016/2017 se očekává z důvodu další nadprůměrné sklizně s průměrnými kvalitativními parametry ve výši na úrovni **206,5 tis. tun**. U zpracovaných výrobků vzrostl objem dovozu pšeničné mouky o 21,9 tis. tun na 71,1 tis. tun, avšak dovoz žitné mouky poklesl o 1,1 tis. tun na 3,0 tis. tun.

U celkového vývozu se očekává jeho meziroční nevýznamné snížení z **3 243,3 tis. tun** v marketingovém roce 2015/2016 na **3 224,0 tis. tun** v marketingovém roce 2016/2017. Uvedený velmi vysoký celkový vývoz je předpokládán především z důvodů zachování částečně vyrovnané bilance obilovin.

V letošním roce je stále zachován dominantní vliv pšenice na celkovou bilanční rovnováhu všech obilovin. Dá se proto očekávat, že většina přebytků obilovin se bude nacházet především ve formě pšenice, ale také ječmene a kukuřice. Tyto přebytky z letošní sklizně by se pak měly odčerpat opětovně vysokým exportem.

Po další nadprodukcí obilovin ze sklizně roku 2016 došlo k dalšímu postupnému poklesu cen na obilním trhu ČR ihned po žních. U většiny komodit, a to jak v potravinářské tak i krmné kvalitě, nastoupil stagnující trend či postupné snižování cen. Ceny většiny komodit postupně klesaly, ale přesto dosahovaly velmi dobrých rentabilních úrovní. Tyto ceny byly vykazovány u všech druhů obilovin. U pšenice potravinářské byla dosažena nejvyšší cenová hladina v první polovině marketingového roku 2015/2016 v úrovni **4 330 Kč/t**. Pro marketingový rok 2016/2017 se předpokládá, že vlivem další nadprůměrné produkce obilovin, ale s průměrnými kvalitativními parametry, dojde znovu k postupnému snižování cen na obilním trhu u většiny komodit, a to také s ohledem na evropskou a světovou produkci obilovin. Dá se očekávat, že měsíční průměry cen potravinářské pšenice u zemědělců dosáhnou v závěru roku 2016 úrovně **3 500 – 3 800 Kč** a u krmné pšenice **3 300 – 3 500 Kč**.

OPATŘENÍ NA TRHU OBILOVIN ČESKÉ REPUBLIKY

I. Pravidla agrárního obchodu ČR

Společná zemědělská a společná obchodní politika EU

Česká republika, jako člen EU, je povinna dodržovat principy a pravidla Společné zemědělské politiky (SZP), která zabezpečují regulaci trhu s obilovinami zejména prostřednictvím společné organizace trhu (SOT) s obilovinami. Společná zemědělská politika (SZP) v podstatě spočívá na třech principech. Jedná se o princip jednotného trhu, princip preference Společenství a princip finanční solidarity.

Princip jednotného trhu představuje volný pohyb zemědělských produktů mezi jednotlivými členskými státy. Zemědělský trh je součástí velkého jednotného vnitřního trhu, z něhož jsou vyloučena taková opatření, která doprovázejí běžný zahraniční obchod, jako jsou cla, obchodní omezení, vývozní dotace apod. Aby jednotný trh mohl fungovat, bylo nezbytné zavést jednotné předpisy, jednotné ceny a jednotná pravidla hospodářské soutěže. Princip jednotného trhu vyplývá z používání jednotlivých nástrojů na území všech členských států. Vyžaduje jednotný tržní management a předpokládá rovněž jednotnou ochranu na vnějších hranicích.

Princip preference Společenství je logickým následkem vytvoření jednotného zemědělského trhu. Je to v podstatě prosazení zásad, které poskytují přednost odbytu produktům vyrobeným v členských zemích. Tento princip je velmi důležitý, protože chrání vnitřní trh před levnými dovozy a před nadměrným kolísáním světového trhu. Toho je možné dosáhnout pomocí různých zemědělsko-politických nástrojů. Ty při dovozech a vývozech působí jako určitá zdymadla, která na hranicích zachycují a vyrovnávají cenové výkyvy.

Princip finanční solidarity je základním pilířem Společné zemědělské politiky, neboť její vytvoření znamená, že náklady na její fungování musí být hrazeny společně. Dotace z EU jsou v rámci společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF) a v nynějším programovacím období (2014 – 2020) také z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a z Evropského rybářského fondu (EFF). Program rozvoje venkova (PRV), který čerpá finanční prostředky z EAFRD nahradil Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ).

SOT s obilovinami je v rámci pravidel daných základním nařízením Rady č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhu a zvláštní opatření pro některé zemědělské produkty, řízena Evropskou komisí. Přijímaná opatření jsou předkládána ke schválení Výboru pro společnou organizaci trhů (VSOT), který je tvořen zástupci EK a členských států a který má za úkol vyjadřovat se k předkládaným návrhům nařízení, schvalovat návrhy opatření k řízení trhu, které jsou předkládány Evropskou komisí a zejména zprostředkovávat kontakt a výměnu informací mezi členskými státy a Komisí. Nástrojem pro realizaci SOT s obilovinami v ČR na národní úrovni je Státní zemědělský intervenční fond.

Evropská unie praktikuje jednak společnou zemědělskou politiku (SZP) a jednak společnou obchodní politiku. Obě tyto politiky zcela zásadně ovlivňují agrární obchod České republiky. Vstupem České republiky do EU se zahraničním obchodem stal pouze obchod se zeměmi mimo EU, tzv. třetími zeměmi. Obchod mezi současnými členskými státy je obchodem vnitřním v rámci jednotného trhu EU. Povinností všech členských zemí EU je uskutečňovat jak SZP, tak i společnou obchodní politiku a řídit se jednotnými právními předpisy v rámci těchto politik vydaných EU. Jedna z prvních tržních organizací byla zavedena již v roce 1962 pro obiloviny.

Společná zemědělská politika uplatňuje jednotné zásady, pokud jde o podporu exportu zemědělských komodit a přístup na trh v podobě preferenčních ujednání. Pro dovozy do EU platí společný celní sazebník EU včetně jednotných celních preferencí a preferenčních celních kvót.

Společná obchodní politika je založena na jednotných zásadách, zejména pokud jde o úpravy celních sazeb, uzavírání celních a obchodních dohod, liberalizačních opatření, vývozní politiku, ochranná obchodní opatření apod.

2. Rozdělení odpovědnosti SZIF a celní správy při provádění obchodních mechanismů

Odpovědnosti SZIF platební agentury v oblasti SZP

- Zveřejňuje informace o - zboží, na jehož dovoz nebo vývoz je povinná dovozní nebo vývozní licence, - sazbách vývozních subvencí a vývozních cel, - podmínkách podávání žádostí o udělování vývozních subvencí - a o povinnosti placení vývozních cel.
- Registruje obchodníky, kteří exportují zemědělské a zpracované zemědělské výrobky a žádají o licenci.
- Vydává vývozní a dovozní licence a výpisy z nich (včetně osvědčení o stanovení vývozní subvence předem).
- Přijímá záruky požadované v rámci SZP pro dovozní a vývozní licence, vývozní subvence, předběžné platby a další opatření.
- Provádí platby vývozních subvencí a stanovuje vývozní cla.
- Vede při vývozu zpracovaných zemědělských výrobků registr receptur, u kterých se žádá o vývozní subvenci.

Odpovědnosti celní správy v oblasti SZP

- Přijímání (uznávání) dovozních a vývozních deklarací
- Ověřování tarifní klasifikace zboží při dovozu a vývozu
- Ověřování dovozních a vývozních licencí a odepisování vyvážených množství na licencích
- Vybírání poplatků při dovozu (cla a jim ekvivalentní poplatky)
- Provádí fyzickou kontrolu zahrnující zkoušení a odebírání vzorků
- Kontroluje zboží z jiných členských států, na které jsou v těchto státech udělovány produkční podpory
- Potvrzuje vývoz zboží do určených míst (destinací), pro které je vývoz určen

Platební agentura úzce spolupracuje s celní správou a předávají si vzájemně potřebné informace k pokud možno bezproblémovému provádění obchodních mechanismů a k zajištění regulace obchodu s třetími zeměmi v rámci pravidel SZP. Platební agentury (v některých zemích EU) rovněž mohou část svých činností a pravomocí delegovat na orgány celní správy. Jsou však zodpovědné za řádné informování Komise o aktivitách vztahujících se k obchodním mechanismům.

3. Zásahy SZIF platební agentury

Právní úprava činnosti SZIF

Státní zemědělský intervenční fond je právnickou osobou se sídlem v Praze a jeho činnost se řídí zákonem o Státním zemědělském intervenčním fondu č. 256/2000 Sb., ve znění zákona č. 128/2003 Sb. a ve znění zákona č. 85/2004 Sb. a prováděcími právními předpisy ve formě nařízení vlády.

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) je akreditovanou platební agenturou - zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů. Dotace z EU jsou v rámci Společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF) a Evropského zemědělského

fondy pro rozvoj venkova (EAFRD) a v rámci Společné rybářské politiky z Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF). Program rozvoje venkova (PRV), který čerpá finanční prostředky z EAFRD, nahradil Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a Operační program rozvoje venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ).

V rámci Společné zemědělské politiky se v EU uplatňují tři zásady - společný trh pro zemědělské produkty při společných cenách, zvýhodnění produkce ze zemí Unie na úkor vnější konkurence a finanční solidarita - financování ze společného fondu, do něhož všichni přispívají.

Pilířem poskytovaných finančních podpor jsou přímé platby vyplácené zjednodušeným systémem, tj. na hektar obhospodařované plochy. Velké možnosti pro zemědělství představuje Program rozvoje venkova (PRV), který byl spuštěn v roce 2007. Stejně nezanedbatelnou finanční pomocí jsou pak rovněž tržní opatření Společné organizace trhu, které řeší výkyvy poptávky a nabídky na trhu a zabezpečují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší stabilitu v podnikání.

Regulace společného trhu s obilovinami v marketingovém roce 2015/2016

Pravidla režimu intervenčního nákupu jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. Pro hospodářský rok 2015/2016 byl v rámci všech členských států EU stanoven množství strop pro intervenční nákup pšenice obecné v souhrnném objemu 3 miliony tun, které mohly být nakupovány za pevnou cenu 101,31 EUR/t. Pro ječmen obecný a kukuřici setou byl platný množství strop 0 tun. Ke každé nabídce pšenice byl nabízející povinen složit na účet SZIF v české měně nabídkovou záruku ve výši 20 EUR na každou nabídnutou tunu. Intervenční nákup obilovin v České republice vycházel ze základních nařízení, která upravovala provádění společné organizaci trhu s obilovinami. Jednalo se o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, dále nařízení Komise (EU) č. 1272/2009 ze dne 11. prosince 2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence a nařízení vlády ČR č. 180/2004 Sb., kterým se stanoví bližší podmínky při provádění opatření společné organizace trhu s obilovinami.

Intervenční nákup obilovin ze sklizně roku 2015

V hospodářském roce 2015/2016 nebyl, vzhledem k výši tržních cen, intervenční nákup pšenice realizován.

Intervenční skladování obilovin

SZIF neevidoval v hospodářském roce 2015/2016 žádné intervenční zásoby obilovin. Celková smluvní skladová kapacita pro intervenční skladování obilovin v ČR ke dni 31. října 2016 vykazovala 555 tis. tun, z toho Loco vlastní činí 392 tis. tun, Loco cizí 34 tis. tun, Destinace 129 tis. tun. Skladovatelé mohou operativně snižovat či navyšovat smluvní skladové kapacity. Za držení volných skladových kapacit SZIF skladovatelům nehradí žádné poplatky. SZIF měl ke dni 31. října 2016 uzavřeno 48 smluv v 85 skladech, přičemž jsou všechny smlouvy dlouhodobého charakteru.

Intervenční prodej obilovin

V hospodářském roce 2015/2016 nebyl realizován žádný intervenční prodej pšenice.

Regulace společného trhu s obilovinami v marketingovém roce 2016/2017

Realizace intervenčního nákupu obilovin v hospodářském roce 2016/2017 je předepsána nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná

organizace trhů se zemědělskými produkty a nově nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1238 ze dne 18. května 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o veřejnou intervenci a podporu soukromého skladování a dále prováděcím nařízením Komise (EU) 2016/1240 ze dne 18. května 2016, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o veřejnou intervenci a podporu soukromého skladování. V České republice je intervenční nákup obilovin realizován dle nařízení vlády ČR č. 180/2004 Sb., kterým se stanoví bližší podmínky při provádění opatření společné organizace trhu s obilovinami.

V marketingovém roce 2016/2017 bude otevřen **intervenční nákup pšenice s množstevním omezením 3 miliony tun pro celou EU28 a minimální množství pro podání jedné nabídky pšenice bude činit 160 tun.** Ke každé nabídce pšenice bude nabízející povinen složit na účet SZIF v české měně nabídkovou záruku ve výši 20 EUR na každou nabídnutou tunu.

Veškeré základní informace týkající se intervenčního nákupu v marketingovém roce 2016/2017 budou uvedeny na internetových stránkách SZIF na internetové adrese <http://www.szif.cz> (budou umístěny v sekci Společná organizace trhu - Rostlinná výroba - Obiloviny - Intervenční nákup obilovin - Důležité dokumenty - Ke stažení).

4. Celní opatření v ČR

Celní kvóty jsou určeny množstvím zboží (vyjádřené hmotností, objemem nebo hodnotou), které je propuštěno do volného oběhu za sníženou celní sazbu. Celní kvóty stanovené v rámci EU jsou společné pro všechny členské státy EU. Jsou řízeny Generálním ředitelstvím pro daně a celní unii - DG TAXUD v Bruselu. Pravidla řízení (administrace) uvedených celních kvót v EU jsou upravena Nařízením Komise (EHS) č. 2454/1993.

Prováděcí předpis k Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství v platném znění.

Národní předpisy pro implementaci celního zákona a vnitřních předpisů jsou následující:

- Vyhláška č. 199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží.
- Vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice dováženého a vyváženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropských společenství.

Kvóty v rámci společné zemědělské politiky

Vzhledem k tomu, že se na každý produkt vztahují určitá obchodní opatření, která zahrnují i celní kvóty, musí být definována opatřeními (Nařízením Komise nebo Rady EU). Tam, kde je opatření pro celní kvóty, musí být kvóty jasně definovány šestimístním číselným kódem, známými jako „order number“ (ON). Celní kvóty uplatňované v rámci společné zemědělské politiky a vztahující se na dovoz zemědělských komodit jsou spravovány na základě licencí. Dovoze, který požaduje uplatnění snížené celní sazby v rámci těchto kvót, musí kromě vyplnění příslušných údajů do vývozního doprovodného dokladu při propouštění zboží do volného oběhu předložit platnou licenci.

Získáním licence má deklarant rezervovanou část celní kvóty pro příslušný kalendářní rok. Licence se uděluje na základě písemné žádosti a splnění ostatních podmínek. Jednou z podmínek pro udělení licence je složení záruky, která se držiteli licence vrací v případě využití licence, tzn. dovozu požadovaného množství zboží. Licence mohou být obchodovatelné. Licence vydaná v jednom členském státu EU platí i v ostatních členských státech EU. V České republice tyto licence v rámci společné zemědělské politiky vydává Státní zemědělský intervenční fond, viz internetová stránka www.szif.cz.

Administrace těchto celních kvót spadá v rámci EK do působnosti DG AGRI. Ostatní licence, nevztahující se na dovoz a vývoz zemědělských komodit, bude i nadále vydávat licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu.

Ovšem i zde existuje výjimka potvrzující pravidlo v několika málo případech, kdy u celní kvóty došlo k převedení řízení z DG AGRI do DG TAXUD. Pak je celní kvóta uplatňována metodou „First, come, first, served“, ale i přesto je nutno předložit platnou licenci.

Intrastat

Statistický systém sledující pohyb zboží mezi členskými státy EU, tj. mezi Českou republikou a ostatními členskými státy EU se nazývá Intrastat. Sledování se týká zboží, které bylo odesláno z České republiky do jiného členského státu EU nebo bylo přijato do České republiky z jiného členského státu EU (tj. v obou případech přestoupilo státní hranici). Povinnosti vykazování údajů do Intrastatu jsou upraveny:

a) národními předpisy:

vyhláškou č. 393/2008 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a o způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropského společenství. Touto vyhláškou byla novelizována vyhláška č. 201/2005 Sb. Tato vyhláška je v novelizovaném znění k dispozici na www.czso.cz

b) předpisy EU:

nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterými se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a nařízení Komise (ES) č. 1915/2005, kterým se mění nařízení č. 1982/2004.

Začátkem roku 2009 došlo k významným změnám ve vykazování zboží sledovaném v Intrastatu. Měnily se mimo jiné limity hodnot zboží odeslaného nebo přijatého z jiného členského státu od počátku roku 2009. Práh pro vykazování od roku 2009 činí *8 milionů Kč* fakturované hodnoty zboží odeslaného do ostatních členských států EU i přijatého z ostatních členských států EU, přičemž zpravodajská jednotka, která překročila osvobozující práh v roce 2008 (2 nebo 4 miliony Kč), musela vykazovat údaje do Intrastatu nejméně do konce roku 2009. Další významnou změnou byla povinné uvádění údajů o vlastní hmotnosti do výkazů Intrastat i pro ty podpoložky kombinované nomenklatury, kterým je v celním sazebníku přiřazen kód doplňkové měrné jednotky. Tyto údaje byly nepovinné, a proto bylo v 1/3 členských států upuštěno od jejich sledování. Vzhledem k tomu, že se ztrácela logická kontrola nad těmito výkazy, je uvádění například hmotnosti i počtu kusů živých zvířat od 1. 1. 2009 povinné.

5. Licenční politika

Systém dovozních a vývozních licencí a osvědčení je založen na Nařízení Komise č. 376/2008, které stanoví společná prováděcí pravidla k aplikaci licencí v členských státech EU. Smyslem licenčního režimu je:

- získávat údaje pro analýzu a kontrolu dovozu a vývozu (a následné řízení trhu),
- zajišťovat systém celních kvót na dovozy,
- zabezpečit dodržování závazků GATT/WTO v oblasti dovozu a vývozu.

Dovozní a vývozní licence představují oprávnění, ale zároveň i závazek pro vývoz nebo dovoz určitého množství konkrétního výrobku v daném období platnosti licence.

Licence pro obiloviny vydává SZIF jako platební agentura v rámci společné organizace trhu s obilovinami. Dovoz a vývoz některých produktů, které patří pod společnou organizaci trhu s obilovinami, podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence. Společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty jsou stanoveny v Nařízení Komise č. 376/2008 ze dne 23. dubna 2008. Veškeré informace týkající se výdeje licencí pro obiloviny jsou uvedeny na internetových stránkách www.szif.cz

6. Daňová politika

Jako člen EU je Česká republika povinna uplatňovat DPH v souladu s pravidly, která existují v Evropské unii. Základní principy pro zdanění daní z přidané hodnoty jsou obsaženy v Šesté směrnici Rady EU č. 77/388/EHS, ve znění pozdějších předpisů. Tyto principy jsou členské státy povinny implementovat do svých národních právních předpisů. V České republice to je nový zákon o DPH č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních došlo od roku 2004 k zásadním změnám při správě, placení i termínech splatnosti spotřebních daní. Při plnění daňových povinností platí, není-li v příslušném daňovém zákonu stanoveno jinak, společná procesní pravidla, která byla přijata zákonem ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“). Podle specifických ustanovení zákona o spotřebních daních mohou předkládat daňová přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně také právnické a fyzické osoby, mající postavení daňových poplatníků, které nakoupily nebo samy vyrobily a prokazatelně použily minerální oleje pro výrobu tepla (dále jen „topné oleje“) a vybrané minerální oleje pro zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa (dále jen „zelená nafta“). Od 1. ledna 2013 došlo ke snížení vratky části spotřební daně z tzv. zelené nafty, kdy se změnil nárok na vrácení z původních 60 % na 40 % spotřební daně, vznikající právnickým a fyzickým osobám, provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa, které nakoupily stanovené druhy olejů, paliv a maziv a prokazatelně je použily pro výše uvedené druhy činností. Způsob výpočtu vratky spotřební daně a ostatní podrobnosti upravuje vyhláška MZe č. 14/2010 s účinností od 12. 1. 2010, kterou se mění vyhláška č. 48/2008 Sb., o způsobu výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě, ve znění vyhlášky 395/2008 Sb.

7. Legislativa ČR vztahující se k obilovinám

Následující přehled právních předpisů navazuje na přehled z předchozí Situační a výhledové zprávy Obiloviny z prosince 2015 a zahrnuje výběr právních předpisů týkajících se komodity obiloviny do částky 173 roku 2016.

Nařízení vlády č. 423/2016 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1. 1. 2017

Uveřejněno v č. 173/2016 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 407/2016 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů, ve znění nařízení vlády č. 61/2016 Sb.

Účinnost od 1. 1. 2017

Uveřejněno v č. 166/2016 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 236/2016 Sb.,

kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1. 8. 2016

Uveřejněno v č. 92/2016 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 63/2016 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů, ve znění nařízení vlády č. 113/2015 Sb., a nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1. 3. 2016

Uveřejněno v č. 24/2016 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 61/2016 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů, a další související nařízení vlády.

Účinnost od 1. 3. 2016

Uveřejněno v č. 24/2016 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 432/2016 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, ve znění vyhlášky č. 344/2015 Sb.

Účinnost od 1. 1. 2017

Uveřejněno v č. 176/2016 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 392/2016 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 89/2006 Sb., o bližších podmínkách pěstování geneticky modifikované odrůdy, ve znění vyhlášky č. 58/2010 Sb.

Účinnost od 1. 1. 2017

Uveřejněno v č. 159/2016 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 208/2016 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1. 7. 2016

Uveřejněno v č. 79/2016 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 368/2015 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění vyhlášky č. 409/2013 Sb.

Účinnost od 1. 1. 2016

Uveřejněno v č. 158/2015 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 362/2015 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1. 1. 2016

Uveřejněno v č. 154/2015 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 361/2015 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 202/2014 Sb., o způsobu výpočtu nároku na vrácení daně z minerálních olejů zaplacené v cenách některých minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě a způsobu a podmínkách vedení dokladů a evidence s nimi souvisejícími.

Účinnost od 1. 1. 2016

Uveřejněno v č. 154/2015 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 344/2015 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků.

Účinnost od 1. 1. 2016

Uveřejněno v č. 145/2015 Sbírky zákonů.

8. Významná nařízení EU k společné organizaci trhu v odvětví obilovin

Pravidla režimu intervenčního obchodu s obilovinami stanovuje Evropská komise a jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. Zde jsou uvedena základní nařízení pro sektor obiloviny, platná do současnosti. Tato platná nařízení jsou průběžně novelizována.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013,

kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují se nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007.

Nařízení Rady (EU) č. 1370/2013,

kterým se určují opatření týkající se stanovení některých podpor a náhrad v souvislosti se společnou organizací trhů se zemědělskými produkty.

Nařízení Komise (EU) č. 1272/2009,

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence.

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 340/2014,

kterým se v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 mění nařízení Komise (EU) č. 1272/2009, pokud jde o některá pravidla týkající se veřejné intervence pro některé zemědělské produkty.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013,

pokud jde o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014,

kterým se doplňuje nařízení EP a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schválení účetní závěrky, jistoty a použití eura.

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 908/2014,

kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schvalování účetní závěrky, pravidla pro kontroly, jistoty a transparentnost.

Nařízení Komise (ES) č. 642/2010,

kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení rady (EHS) č. 1234/2007, pokud jde o dovozní cla v odvětví obilovin.

Nařízení Komise (ES) č. 1301/2006,

kterým se stanoví společná pravidla ke správě dovozních celních kvót pro zemědělské produkty, které podléhají režimu dovozních licencí.

Nařízení Komise (ES) č. 376/2008,

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty.

Nařízení Komise (ES) č. 612/2009,

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty.

Nařízení Komise (ES) č. 1342/2003,

kterým se stanoví zvláštní prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí v odvětví obilovin a rýže.

Nařízení Komise (ES) č. 514/2008,

kterým se mění nařízení (ES) č. 376/2008, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty, jakož i nařízení (ES) č. 1439/95, (ES) č. 245/2001, (ES) č. 2535/2001, (ES) č. 1342/2003, (ES) č. 2336/2003, (ES) č. 1345/2005, (ES) č. 2014/2005, (ES) č. 951/2006, (ES) č. 1918/2006, (ES) č. 341/2007, (ES) č. 1002/2007, (ES) č. 1580/2007 a (ES) č. 382/2008 a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 1119/79.

Nařízení Komise (ES) č. 1276/2008,

o sledování vývozu zemědělských produktů, pro které jsou poskytovány náhrady nebo jiné částky, prováděném prostřednictvím fyzických kontrol.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1240,

kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o veřejnou intervenci a podporu soukromého skladování.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1238,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o veřejnou intervenci a podporu soukromého skladování.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1237,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o pravidla týkající se uvolnění a propadnutí jistot složených za tyto licence, a kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 2535/2001, (ES) č. 1342/2003, (ES) č. 2336/2003, (ES) č. 951/2006, (ES) č. 341/2007 a (ES) č. 382/2008 a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 2390/98, (ES) č. 1345/2005, (ES) č. 376/2008 a (ES) č. 507/2008.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1239,

kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o režim dovozních a vývozních licencí.

9. Harmonizované, revidované nebo nové ČSN vztahující se k obilovinám

Harmonizované nebo nové technické normy pro obiloviny jsou vydány Českým normalizačním institutem, Praha a jsou uvedeny níže:

ČSN 46 1100-2 Obiloviny potravinářské – Část 2: Pšenice potravinářská. Vydání provedeno v květnu 2001; platí od 1. 7. 2001.

ČSN 46 1100-3 Obiloviny potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá (*Triticum durum*). Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2001.

ČSN 46 1100-4 Obiloviny potravinářské – Část 4: Žito. Vydání provedeno v květnu 2001; platí od 1. 7. 2001.

ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské – Část 5 : Ječmen sladovnický. Vydání provedeno v březnu 2005; platí od 1. 1. 2006.

ČSN 46 1100-7 Obiloviny potravinářské – Část 7: Oves potravinářský. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2001.

ČSN 46 1200-2 Obiloviny – Část 2: Pšenice. Vydání provedeno v květnu 2001; platí od 1. 7. 2002.

ČSN 46 1200-3 Obiloviny – Část 3: Ječmen. Vydání provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002.

ČSN 46 1200-4 Obiloviny – Část 4: Oves. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002.

ČSN 46 1200-5 Obiloviny – Část 5: Žitovec (*triticale*). Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002.

ČSN 46 1200-6 Obiloviny – Část 6: Kukuřice. Vydání provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002.

ČSN 46 1200-7 Obiloviny – Část 7: Proso. Vydání provedeno v říjnu 2003; platí od 1. 11. 2003.

ČSN 46 1200-8 Obiloviny – Část 8: Pohanka. Vydání provedeno v říjnu 2003; platí od 1. 11. 2003.

ČSN 46 1200-9 Obiloviny – Část 9: Mohár a čumíza. Vydání provedeno v říjnu 2003; platí od 1. 11. 2003.

ČSN 46 1200-10 Obiloviny – Část 10: Čirok. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003.

ČSN 46 1011-6 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 6: Zkoušení obilovin – Stanovení obsahu příměsí a nečistot. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002.

ČSN 46 1011-11 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 11: Zkoušení obilovin – Stanovení podílu zrn se sníženou sklovitostí u pšenice tvrdé (*Triticum durum*). Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003.

ČSN 46 1011-18 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 18: Zkoušení obilovin – Stanovení obsahu dusíkatých látek. Vydání provedeno v únoru 2003; platí od 1. 3. 2003.

ČSN 46 1011-12 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 12: Zkoušení obilovin – Třídění sladovnického ječmene – Praktická metoda. Vydání provedeno v listopadu 2005; platí od 1. 1. 2006.

ČSN 46 1011-13 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 13: Zkoušení obilovin – Stanovení klíčivosti sladovnického ječmene. Vydání provedeno v listopadu 2005; platí od 1. 1. 2006.

ČSN 46 1011-14 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 14: Zkoušení obilovin – Stanovení energie klíčivosti sladovnického ječmene. Vydání provedeno v listopadu 2005; platí od 1. 1. 2006.

ČSN ISO 5223+Amd.1 (46 1012) Zkušební síta pro obiloviny. Vydání provedeno v říjnu 2000; platí od 1. 7. 2002. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5223:1995 včetně změny ISO 5223:1995/Amd.1:1999.

ČSN ISO 712 (46 1014) Obiloviny a výrobky z obilovin – Stanovení vlhkosti – Praktická referenční metoda. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Po nabytí účinnosti této normy se ruší ČSN ISO 712 (46 1014) Obiloviny a výrobky z obilovin – Stanovení obsahu vody – (Praktická referenční metoda) z ledna 1993.

ČSN ISO 6644 (46 1015) Tekoucí obiloviny a mlýnské výrobky – Automatický odběr vzorků mechanickými vzorkovači. Vydání provedeno v lednu 2006; platí od února 2006.

ČSN ISO 5529 (46 1022) Pšenice – Stanovení sedimentačního indexu – Zeleného test. Vydání provedeno v říjnu 2000; platí od listopadu 2000. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5529:1992.

ČSN ISO 9648 (46 1023) Čirok – Stanovení obsahu taninu. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 9648:1988.

ČSN ISO 7971-2 (46 1013) Obiloviny – Stanovení objemové hmotnosti zvané „hektolitrová váha“ – Část 2 Praktická metoda. Vydání provedeno v červenci 2003; platí od 1. 4. 2004.

ČSN ISO 13690 (46 1024) Obiloviny, luštěniny a mlýnské výrobky – Odběr vzorků ze statických dávek. Vydání provedeno v lednu 2004; platí od 1. 2. 2004. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 13690:1999.

ČSN EN ISO 3093 (46 1026) Pšenice, žito, pšeničná a žitná mouka, pšenice tvrdá (durum) a semolina z pšenice tvrdé – Stanovení čísla poklesu podle Hagberga-Pertena. Vydání provedeno v prosinci 2007; platí od 1. 1. 2008. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 3093:2004.

ČSN ISO 2171 (46 1019) Obiloviny, luštěniny a výrobky z nich – Stanovení obsahu popela spalováním. Vydání provedeno v prosinci 2008; platí od 1. 1. 2009. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 2171:2007.

Změna ZI k ČSN 46 1011-7 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 7: Zkoušení obilovin – Stanovení podílu plných zrn. Vydání provedeno v říjnu 2002; platí od 1. 11. 2002.

Změna ZI k ČSN 46 1100-1 Obilí potravinářské – Část I: Společná ustanovení ze srpna 1998. Vydání Změny ZI provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002.

Změna ZI k ČSN 46 1200-1 Obiloviny – Část I: Společná ustanovení ze srpna 1998. Vydání Změny ZI provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1200-1 Obiloviny – Část I: Společná ustanovení ze srpna 1998 Vydání Změny Z2 provedeno v srpnu 2002; platí od 1. 9. 2002.

Změna ZI k ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské – Část 5: Ječmen sladovnický z března 2005. Vydání Změny ZI provedeno v lednu 2006; platí od 1. 2. 2006.

Změna ZI k ČSN 46 12006-6 Obiloviny – Část 6: Kukuřice z července 2001. Vydání Změny ZI provedeno v listopadu 2007; platí od 1. 12. 2007.

Změna ZI k ČSN 46 1200-10 Obiloviny – Část 10: Čirok z ledna 2003. Vydání změny provedeno v listopadu 2007; platí od 1. 12. 2007.

Změna ZI k ČSN 46 1100-3 Obiloviny potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá (Triticum durum) z ledna 2002. Vydání Změny ZI provedeno v září 2004; platí od 1. 10. 2004.

Vydané předpisové ČSN jsou k dostání v síti prodejen norem v celé ČR a vydané předpisové podnikové normy (PN) jsou k dostání u vydavatele PN. Technické normy (včetně jejich změn) se nevztahují na obiloviny, luštěniny a olejninu nakupované SZIF a dále pro skladování v zemědělských veřejných skladech.

10. Podpůrné programy pro rok 2016

Systém podpor do zemědělství v České republice se v roce 2016 prakticky nezměnil a zůstal v základních podporách stejný. Pro české zemědělce tak stále představuje možnost přístupu do značně širokého spektra podpůrných prostředků.

Systém podpor lze rozdělit na:

- I. Přímé platby a přechodné vnitrostátní podpory**
- II. Program rozvoje venkova na období 2014–2020**
- III. Národní podpory**

I. Přímé platby

Rostlinná výroba, včetně pěstování obilovin, je v ČR v podmínkách Společné zemědělské politiky EU podporována systémem tzv. přímých plateb. Společná zemědělská politika (SZP) v rámci přímých plateb klade důraz na šetrný přístup k životnímu prostředí pomocí režimu ozelenění, generační obměnu na venkově prostřednictvím podpor pro mladé zemědělce nebo na podpory tzv. citlivých komodit pomocí dobrovolné podpory vázané na produkci. Od roku 2015 přímé platby v ČR tvoří jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS), platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (tzv. greeningová platba), dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS) a platba pro mladé zemědělce.

Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)

SAPS i nadále tvoří nejvýznamnější část přímých plateb. Poskytnutí podpory v rámci SAPS upravuje nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády (nařízení vlády č. 50/2015 Sb.). Přehled výše vnitrostátních stropů na SAPS, včetně sazeb na 1 ha, je uveden v následující tabulce.

Vnitrostátní stropy a sazby SAPS v letech 2004–2016

Rok	Vnitrostátní strop na SAPS (mil. EUR)	Směnný kurz (CZK/EUR)	Sazba (EUR/ha)	Sazba (CZK/ha)
2004	198,940	32,45	56,41	1 830,40
2005	249,296	29,55	71,42	2 110,70
2006	310,457	28,32	88,89	2 517,80
2007	355,384	27,53	101,40	2 791,50
2008	437,762	24,66	124,16	3 072,20
2009	517,895	25,16	147,43	3 710,00
2010	581,177	24,60	165,07	4 060,80
2011	667,365	24,75	189,32	4 686,50
2012	755,659	25,14	214,28	5 387,30
2013	832,828	25,73	235,86	6 068,88
2014	773,751	27,50	218,08	5 997,23
2015	462,980	27,18	130,35	3 543,91
2016	462,535	27,02	130,07	3 514,54

Pramen: Ministerstvo zemědělství ČR

Poznámky: Ke snížení vnitrostátního stropu na SAPS od roku 2015 došlo v důsledku převodu části finančních prostředků v rámci přímých plateb na greeningovou platbu, VCS a platbu pro mladé zemědělce. Od roku 2015 je SAPS vyplácen spolu s greeningovou platbou.

SAPS je poskytován ze zdrojů Evropské unie na hektar způsobilé zemědělské půdy. Poskytnutí SAPS je mimo jiné podmíněno splněním podmínek aktivního zemědělce a zemědělského podnikatele, řádným obhospodařováním zemědělské půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a také dodržováním některých povinných požadavků na hospodaření, které jsou společně s DZES známy jako podmínky podmíněnosti (tzv. Cross - Compliance). Minimální výměra, na kterou lze poskytnout SAPS, činí 1 ha zemědělské půdy. Žádost o poskytnutí SAPS je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti ke Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu zpravidla do 15. května příslušného kalendářního roku.

Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (greening)

Cílem greeningu je snížit negativní dopady zemědělské činnosti na životní prostředí. Pokud žadatel požádá o SAPS, je povinen dodržovat na všech svých způsobilých hektarech zemědělské půdy zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Základní pravidla greeningu vyplývají z příslušného evropského nařízení pro přímé platby, které vymezuje jeho tři složky, tj. diverzifikaci plodin, zachování výměry trvalých travních porostů a vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu (Ecological Focus Area - EFA). Podmínky této platby upravuje nařízení vlády č. 50/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Žádost o poskytnutí greeningové platby je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti na Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), a to do 15. května příslušného kalendářního roku. Přehled výše vnitrostátních stropů a sazba na Greening, včetně sazeb na 1 ha, je uveden v následující tabulce.

Vnitrostátní stropy a sazby na Greening v letech 2015–2016

Rok	Obálka SAPS (mil. EUR)	Směnný kurz (Kč/EUR)	Sazba (EUR/ha)	Sazba (Kč/ha)
2015	253,456	27,187	71,49	1 943,62
2016	253,212	27,021	71,35	1 928,43

Dobrovolná podpora vázaná na produkci (Voluntary Coupled Support - VCS)

ČR dlouhodobě podporuje citlivé sektory rostlinné a živočišné výroby v rámci přímých plateb. V minulých letech byly finanční prostředky ve výši 3,5 %, pro rok 2014 ve výši 6,5 % roční obálky na přímé platby, směřovány prostřednictvím zvláštní podpory dle čl. 68 do sektoru brambor pro výrobu škrobu, chmele, krav bez tržní produkce mléka, mléčného sektoru a chov ovcí a koz.

Pro období 2015 – 2020 budou finanční prostředky v rámci VCS směřovat nejenom na tyto sektory, ale i na ovoce, zeleninu, konzumní brambory, cukrovou řepu a bílkovinné plodiny podmíněné chovem hospodářských zvířat, a to v celkové výši 15 % roční obálky na přímé platby (průměrná roční částka cca 3,46 mld. Kč). Dochází tedy nejenom k rozšíření počtu podporovaných komodit, ale také k významnému nárůstu objemu finančních prostředků. Tento mechanismus na rozdíl od jiných jako jediný umožňuje podporu vázat na skutečnou aktuální produkci, nikoliv historické údaje, a je u něj tedy zaručeno, že podpora bude alokována tzv. „živým producentům“.

Platba pro mladé zemědělce (MZ)

Cílem této platby je podpořit mladé a začínající zemědělce do věku 40 let. Platba se poskytuje na maximální výměru 90 ha po dobu nejvýše 5 let. Poskytnutí platby pro MZ upravuje nařízení vlády č. 50/2015 Sb. Žádost o tuto platbu je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti na Státní zemědělský intervenční fond, a to do 15. května příslušného kalendářního roku. Sazba platby pro MZ pro rok 2016 byla stanovena ve výši 878,64 Kč/ha.

Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)

Reforma SZP umožňuje novým členským státům (včetně ČR) poskytovat PVP i v letech 2015–2020. V principu se jedná o obdobné podpory, jako byly národní doplňkové platby k přímým podporám (tzv. Top-Up), tj. v rámci těchto podpor se nadále budou podporovat stejné sektory zemědělské výroby (chmel, brambory pro výrobu škrobu, přežvýkavci, krávy bez tržní produkce mléka (KBTPM), ovce a kozy), jako v předchozích letech. Rovněž bude vyplácena platba na zemědělskou půdu, jako určitý „příplatek“ k SAPS. PVP bude i nadále poskytováno výhradně z rozpočtu ČR, maximálně však ve výši 75 % pro rok 2015, 70 % pro rok 2016, 65 % pro rok 2017, 60 % pro rok 2018, 55 % pro rok 2019 a 50 % pro rok 2020, stanovené částky pro PVP pro rok 2013 ve výši 43 368 256 EUR, kdy pro přepočítání na Kč se použije kurz Evropské centrální banky k 30. 9. daného kalendářního roku. Podrobné podmínky pro poskytování PVP jsou uvedeny v nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám. Žádost o poskytnutí PVP je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti na Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), a to do 15. května příslušného kalendářního roku.

Výše vnitrostátního stropu na PVP pro rok 2016

Rok	2016
Max. možná výše vnitrostátního stropu (tis. EUR)	30 358
Max. možná výše vnitrostátního stropu (tis. Kč)	820 246

Poznámka: Při přepočtu na Kč byl použit kurz 27,021 CZK/EUR.

V rámci PVP byly v roce 2015 podporovány stejné sektory, jako v předchozích letech.

Výše obálky a sazeb na jednotlivé sektory v rámci PVP v roce 2016

Sektor/jednotka	Obálky na jednotlivé sektory (tis. Kč)	Sazby (Kč/jednotka)
Zemědělská půda (ha)	631 789	178,32
Chmel (ha)	26 660	4 845,07
Brambory pro výrobu škrobu (t)	42 245	1 621,74
Přežvýkavci (VDJ)	93 841	95,40
KBTPM (VDJ)	24 527	121,28
Ovce/kozy (VDJ)	1 230	57,47

Systém podpor do zemědělství v České republice se v roce 2015 prakticky nezměnil a zůstal v základních podporách stejný. Pro české zemědělce tak stále představuje možnost přístupu do značně širokého spektra podpůrných prostředků.

II. Program rozvoje venkova ČR na období 2014–2020

Z programu rozvoje venkova ČR na období 2014 – 2020 (dále jen PRV) mohou pěstitelé obilovin čerpat dotace na investice do výstavby i rekonstrukce zemědělských staveb, pořízení potřebných technologií i pořízení mobilních strojů. Tyto podpory je možné čerpat zejména z operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků a 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců. Poskytování podpor se řídí Pravidly, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014-2020, která vydává Ministerstvo zemědělství ČR na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005. Tato Pravidla jsou zveřejněna na internetových stránkách Ministerstva zemědělství www.eagri.cz/prv a Státního zemědělského intervenčního fondu www.szif.cz.

Operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků

Dotace z této operace mohou čerpat všichni zemědělství podnikatelé na projekty od 100 tis. do 150 mil. Kč výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Základní míra dotace je 40 %, a tu je možné u mladých začínajících zemědělců a žadatelů hospodařících ve znevýhodněných (LFA) oblastech o 10 % navýšit. Maximální míra dotace je 60 %.

Pro pěstování obilovin se dotují zejména investice do pořízení čistících a sušících i dalších potřebných technologií a mobilní stroje. Z investičních dotací **nelze** dotovat stavební náklady na sklady obilovin.

Operace je rozdělena na záměry podle jednotlivých sektorů, podle velikosti projektů a podle velikosti obhospodařované půdy. Na pěstování obilovin je tak možné čerpat z těchto záměrů:

- b) Rostlinná výroba - projekty do 1 000 000,- Kč, žadatelů, kteří hospodaří na max. 150 ha,
- g) Rostlinná výroba - projekty do 5 000 000,- Kč (nezáleží na výměře obhospodařované půdy),
- l) Rostlinná výroba - projekty nad 5 000 000,- Kč do 150 000 000,- Kč (nezáleží na výměře obhospodařované půdy).

Na přelomu září a října 2015 proběhlo 1. kolo příjmu žádostí o dotaci z této operace.

Stav administrace 1. kola ke dni 30. 9. 2016

	Počet zaregistrovaných žádostí	Požadavek na dotaci zaregistrovaných žádostí (Kč)	Počet schválených žádostí	Požadavek na dotaci schválených žádostí (Kč)
Záměr b)	202	55 068 732	157	42 440 519
Záměr g)	352	311 701 499	300	259 283 978
Záměr l)	143	1 068 433 020	59	578 723 119
Operace 4.1.1 Celkem	2 233	7 600 190 023	1502	4 283 914 509

Aktuálně proběhlo 3. kolo příjmu žádostí v termínu od 11. 10. - 31. 10. 2016 (ve 2. kole příjmu nebyl vyhlášen příjem žádostí o dotaci z této operace). Alokace na celou operaci byla schválena ve výši 3 597 mil. Kč, z toho 961 mil. Kč je určeno na rostlinnou výrobu. Další příjem žádostí z operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků se předpokládá v říjnu 2017.

Operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců

Již z názvu je patrné, že podpora je určena pro mladé začínající zemědělce, tedy osoby do 40 let (včetně), které nepodnikají déle než 2 roky. Dotace se poskytuje na realizaci podnikatelského plánu ve výši maximálně 45 tis. EUR, což činí cca 1,2 mil. Kč.

První příjem žádostí v této operaci proběhl ve 2. kole příjmu žádostí o dotaci v květnu 2016. Bylo podáno 682 žádostí s požadavkem na dotaci 852 500 000 Kč. 619 žádostí s požadavkem na dotaci ve výši 773 750 000 Kč bylo doporučeno k podpoře. Ostatních 63 projektů bylo zařazeno mezi náhradníky. Další příjem žádostí se předpokládá ve 4. kole příjmu žádostí v dubnu 2017.

Další možnosti poskytuje také operace **16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě**, jinými slovy zemědělské inovace. Zde se podpora poskytuje na výzkum a vývoj a na investice spojené s vyvíjeným produktem, postupem či technologií. Na zpracování obilovin je pak možné čerpat dotace z operace **4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů**, a to na investice do potřebných technologií, strojů i staveb.

III. Národní podpory

---

1. Dotační tituly ministerstva zemědělství
2. Podpory PGRLF

I. Dotační tituly ministerstva zemědělství

Ministerstvo zemědělství ČR vydalo **Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, pro rok 2016**. Tyto zásady byly schváleny usnesením č. 1030 z 36. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 17. 12. 2015.

Oblasti obilovin se dotýkají zejména následující podpůrné programy:

3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem a sadbou.

3.a. – biologická ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin.

Podpora do výše 25 % u polních druhů řepka olejka, kukuřice a slunečnice, maximálně však u druhu řepka olejka 349 Kč/ha, kukuřice 473 Kč/ha a slunečnice 145 Kč/ha. Na ostatní druhy plodin (nevyjmenované v rozhodnutí Evropské komise) nebude podpora poskytována s výjimkou okrasných rostlin, u kterých bude podpora administrována formou „de minimis“ podle nařízení Komise (ES) č. 1535/2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu „de minimis“.

3.d. – podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým a abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, píce, zelenin, chmele, révy vinné a ovocných dřevin.

Podpora do výše 70 % prokázaných vyjmenovaných nákladů (viz část D Zásad). Příjemce dotace musí vyjádřit svůj souhlas se zpřístupněním výsledků podporovaného programu pro veřejnost.

9. Poradenství a vzdělávání

9.A Speciální poradenství

9.A.b. Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

Podporováno je vydávání publikací doporučených odrůd a souvisejících informací, poskytované pěstitelům zdarma.

Podpora je poskytována do výše 80 % prokázaných přímých nákladů ve formě dotace k výsledku hospodaření (dříve neinvestiční).

9.F. Podpora poradenství v zemědělství

9.F.e. - regionální přenos informací o realizaci společné zemědělské politiky, zajišťovaný prostřednictvím Krajských informačních středisek pro rozvoj venkova a zemědělství (KIS). Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční). Výše podpory je do 500 000 Kč na žadatele.

9.F.i. - Odborné konzultace - účelem je podpora poradenství v zemědělství zaměřená na odborné konzultace formou telefonického, elektronického, písemného či osobního kontaktu časově limitovaného (do 60 minut), které pomohou tazateli, tj. mikro, malým a středním podnikům, zodpovědět jednotlivý odborně zaměřený dotaz provozního charakteru. Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční). Podpora je poskytována dle čl. 18 a čl. 28 nařízení Komise (EU) č. 651/2014. Výše podpory je odlišena dle daného subjektu, který je zařazen pod písmeno a) - do 400 000 Kč/žadatele – max. 30 zaměstnanců, písmeno b) - do 500 000 Kč/žadatele – min. 31 zaměstnanců a písmeno c) do 400 000 Kč/žadatele – u odborných sdružení.

9.H. podpora marketingu a propagace na vybraných mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí

Účelem je podpora marketingu a propagace vystavovatelů, jejich výrobků, případně služeb na vybraných mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí. Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční). Podpora bude poskytována podle nařízení Komise (EU) č. 702/2014 na veletrhy uvedené v části D Zásad, vyjma veletrhu SIAL PARIS 2014, na který bude poskytnuta podpora v režimu de minimis.

Podpora do výše 100 % prokázaných nákladů na úhradu nájmu výstavní plochy bez vybavení, maximální do výše 100 000 Kč, úhradu nákladů na cestovní výlohy a úhradu registračního poplatku v celé výši na žadatele na veletrh či výstavu.

10. D Podpora evropské integrace nevládních organizací

Účelem je podpora vstupu, členství, zastoupení členství a činnost českých stavovských agrárních nevládních (u členů řádných i přidružených) v mezinárodních nevládních organizacích (podpora rozvoje demokratické občanské společnosti), za které se z hlediska tohoto dotačního titulu pro rok 2016 považují: Konfederace mladých farmářů (CEJA), Evropská konfederace zemědělských producentů (COPA), Všeobecný výbor pro zemědělské družstevnictví EU (COGECA), FoodDrinkEurope, Konfederace evropských vlastníků lesa (CEPF), Evropská federace obecních lesů (FECOF), Asociace evropských regionů horských oblastí (EUROMONTANA) a Sdružení evropských vinařských regionů (AREV). Výše podpory je fixní částka dle rozhodnutí MZe podle náročnosti začlenění do vyjmenovaných mezinárodních nevládních organizací. Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční).

13. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu

Účelem dotace je zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů, zvyšování konkurenceschopnosti potravinářských podniků, respektive krmiv na evropském trhu, hlavně s ohledem na jakost, nezávadnost a dohledatelnost výrobků. Dotaci lze poskytnout pro:

- modernizaci a rekonstrukci výrobních zařízení,
- zavádění nových technologií,
- investice do technologií související s diverzifikací produkce provozovny o další nové výrobky,
- investice do technologií související se zásadní změnou výrobního postupu stávající provozovny,
- zlepšení a racionalizaci postupů zpracování zemědělských produktů,
- investice do technologií ke zlepšování a monitorování kvality potravinářských výrobků, respektive krmiv
- zavádění technologií šetrných k životnímu prostředí,
- zavádění technologií souvisejících s dohledatelností potravinářských výrobků, respektive krmiv

Podpora do výše 50 % prokazatelně vynaložených nákladů dle předloženého projektu (minimální hodnota nákladů 1 mil. Kč/1 projekt/1 příjemce a maximální hodnota nákladů projektu je 60 mil. Kč) je poskytnuta formou dotace na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (dříve investiční). Určeno pro výrobce od 250 do 750 zaměstnanců s obratem od 50 do 200 mil. EUR/rok a zpracovatele vybraných zemědělských produktů.

2. Podpory PGRLF

Podpurný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (dále jen „PGRLF“) se v České republice stal za dobu svého působení neodmyslitelnou součástí podpory resortu zemědělství. Již od roku 1993 podporuje stávající, ale i začínající zemědělské podnikatele. Pomohl zejména v dobách, kdy bylo nutné poskytnout začínajícím subjektům výraznou garanci, aby se pro ně staly úvěry od bank dostupné. Umožnil tím čerpat úvěry pro české zemědělce v objemu 161 mld. Kč. Jeho úloha se nikterak nezmenšuje ani v dnešní době, kdy umožňuje obnovovat investice, které jsou pro zemědělský resort neustále vysoce

potřebné a bez podpory PGRLF obtížně dostupné. Podporou pojištění se daří postupně zvyšovat stále nedostatečnou úroveň propojitelnosti v pojištění plodin a zvířat a tím do jisté míry eliminovat specifická rizika podnikání v zemědělském sektoru.

Hlavním předmětem činnosti PGRLF je v současné době subvencování části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby. Dalšími činnostmi PGRLF je finanční podpora pojištění plodin, hospodářských zvířat a lesních porostů, podpora ve formě úvěrů poskytovaných PGRLF na investiční a provozní financování podniku související se zemědělskou prvovýrobou, se zpracováním zemědělských produktů, lesním hospodářstvím nebo zpracováním dřeva či na nákup nestátní zemědělské půdy nebo podpory sociálního zemědělství a podpory ve formě zajištění komerčních úvěrů.

Programy PGRLF

- **Zemědělec:** Program zaměřený na vytvoření předpokladů pro další rozvoj prvovýrobců zemědělské produkce. Podpora ve formě dotace části úroků z investičních úvěrů na nákup zemědělské techniky do zemědělské prvovýroby, na výstavbu, pořízení nebo vylepšení nemovitého majetku v zemědělských závodech a na nákup plemenných zvířat za účelem zlepšení genetické hodnoty stáda. V rámci uvedeného programu je poskytováno zvýhodnění pro mladé podnikatele v zemědělství, a to navýšením základní sazby podpory o další 1% p.a. Minimální úrokové zatížení příjemce podpory činí 0,5 % p.a.
- **Podpora nákupu techniky pro hospodaření v lesích:** Cílem programu je vytvořit předpoklady pro rozvoj lesního hospodářství, a to podporou ve formě subvence úroků z investičních úvěrů na nákup strojního zařízení a mechanizačních prostředků. Program je určen podnikatelům, kteří se zabývají činnostmi souvisejícími s hospodařením v lesích, spadají do kategorie mikropodniků, malých či středních podniků a dosahují požadované hranice příjmů z lesnické činnosti. Alternativně může být také příjemcem podpory podnikatel nebo obec, která je vlastníkem, nájemcem nebo vypůjčitelem lesa a hospodáří dle schváleného lesního hospodářského plánu. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 200 000 EUR na jeden podnik).
- **Podpora nákupu techniky a technologií pro dřevozpracující provozovny:** Poskytování podpory formou subvence úroků z investičních úvěrů na nákup techniky a technologií pro dřevozpracující provozovny. Podporu mohou získat podnikatelé, kteří se zabývají činnostmi souvisejícími se zpracováním dřeva a řadí se do kategorie mikropodniků, malých či středních podniků nebo obce, které se zabývají činnostmi souvisejícími se zpracováním dřeva. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 200 000 EUR na jeden podnik).
- **Podpora školkařských provozoven na pozemcích určených k plnění funkce lesa:** Poskytování podpory ve formě subvence úroků z investičních úvěrů na nákup strojního zařízení a mechanizačních prostředků. Příjemci podpory mohou být podnikatelé, kteří jsou vedeni v evidenci dodavatelů reprodukčního materiálu, řadí se do kategorie mikropodniků, malých či středních podniků a svoji činnost realizují na pozemcích určených k plnění funkce lesa. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 200 000 EUR na jeden podnik).
- **Zpracovatel:** Program je určen podnikatelům, kteří se zabývají zpracováním zemědělských produktů a dosahují požadované hranice příjmů ze zpracování zemědělské produkce. Podpora je poskytována ve formě subvence části úroků z úvěrů poskytnutých na pořízení investičního majetku, který souvisí se zpracováním zemědělských produktů. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 200 000 EUR na jeden podnik).
- **Podpora nákupu půdy:** Program pro podporu nákupu nestátní zemědělské půdy zemědělskými prvovýrobců. Podpora ve formě dotace části úroků z úvěrů na nákup půdy dle podmínek poskytování podpory malého rozsahu (*de minimis*) = až do 15 000 EUR na jeden podnik.
- **Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru:** Program určený na podporu nákupu nestátní zemědělské půdy, v rámci kterého je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených ke snížení jistiny úvěrů poskytnutých komerčními subjekty na nákup zemědělské půdy.

Podpora bude poskytnuta až do výše limitu příslušného nařízení *de minimis* (= až 15 000 EUR na jeden podnik). Uvedená podpora může být poskytnuta i opakovaně. Program podpory je určen pro zemědělské podnikatele, kteří působí v oblasti zemědělské prvovýroby.

- **Podpora pojištění:** Účelem podpory je částečná finanční kompenzace pojistného, vynaloženého na zemědělské pojištění plodin a hospodářských zvířat s cílem dosažení vyšší propojištěnosti a snížení podnikatelských rizik v zemědělském sektoru.
V rámci programů podpory pojištění bylo k 31. 12. 2015 schváleno 68 017 žádostí. Ke stejnému datu bylo PGRLF na finančních podporách vyplaceno celkem 3 735 mil. Kč. Sazby podpory pro 2016 budou vyhlášeny do konce roku, tedy po zpracování všech přijatých žádostí.
- **Podpora pojištění produkce školek s produkcí sadebního materiálu lesních dřevin:** Cílem programu je zpřístupnění pojistné ochrany sadebního materiálu lesních dřevin, a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 15 000 EUR na jeden podnik).
- **Podpora pojištění lesních porostů:** Program je určen podnikatelům, kteří jsou vlastníky (nájemci, pachtýři, vypůjčiteli) lesa nebo obcím, které sjednaly pojištění lesních porostů zejména proti požárům a/nebo dalším abiotickým činitelům. Jde o přímou podporu na úhradu části nákladů, které byly prokazatelně vynaloženy na platbu pojistného. Výše podpory je až 30 %, přičemž konkrétní výše bude stanovena po ukončení příjmu žádostí o poskytnutí podpory pro příslušný rok. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 200 000 EUR na jeden podnik).
- **Úvěry na nákup půdy:** V rámci programu jsou poskytovány úročené úvěry přímo PGRLF, a to na nákup zemědělské půdy, která není majetkem České republiky. Uvedený program podpory je určen zemědělským podnikatelům působícím v oblasti zemědělské prvovýroby. Tyto úvěry lze také kombinovat s podporou poskytnutou v režimu *de minimis*. V rámci uvedeného programu může klient žádat o snížení jistiny úvěru (poskytnutého PGRLF), a to v režimu *de minimis* (= až 15 000 EUR na jeden podnik). Podpora formou snížení jistiny úvěru může být poskytnuta i opakovaně.
- **Sociální zemědělství:** Program podpory je určen zemědělskému prvovýrobcí, který umožní znevýhodněným osobám spolupodílet se na běžných (nebo zvláště vyčleněných) činnostech farmy, má uzavřené pracovní smlouvy s uvedenými osobami a uzavřenou smlouvu s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb či sám je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. V rámci uvedeného programu jsou poskytovány úvěry PGRLF, a to úvěry jak investiční, tak úvěry provozní.
- **Zajištění úvěrů:** V rámci programu podpory PGRLF ručí za investiční úvěry poskytnuté komerčními bankami. Příjemci podpory mohou být nejen podnikatelé, kteří se zabývají zemědělskou prvovýrobou a nebo zpracováním zemědělských produktů, ale i podnikatelé zabývající se hospodařením v lesích nebo podnikatelé zabývající se zpracováním dřeva. Příjemcem podpory může být také podnikatel nebo obec, která je vlastníkem, nájemcem (pachtýřem) nebo vypůjčitelem lesa a hospodaří podle schváleného lesního hospodářského plánu nebo obec zabývající se činnostmi souvisejícími se zpracováním dřeva. Ručení může být také poskytnuto za bankovní úvěry určené na informační a propagační opatření na podporu zemědělských produktů a potravinářských výrobků ze zemědělských produktů na vnitřním trhu EU a/nebo ve třetích zemích. Jde o projekty, o kterých rozhodla EK a které jsou spolufinancovány z rozpočtu EU.
- **Investiční úvěry:** V rámci programu jsou poskytovány úročené úvěry přímo PGRLF. Program podpory je určen podnikatelům, kteří se zabývají chovem skotu, ovcí, koz, prasat nebo drůbeže či pěstováním ovoce, vinné révy, chmele, zeleniny, brambor, cukrové řepy či se zabývají zpracováním zemědělských produktů, lesním hospodářstvím nebo zpracováním dřeva, a to na pořízení investičního majetku, který souvisí s uvedenou podnikatelskou činností. Příjemcem podpory může být také podnikatel nebo obec, která je vlastníkem, nájemcem (pachtýřem) nebo vypůjčitelem lesa a hospodaří podle schváleného lesního hospodářského plánu či lesní hospodářské osnovy nebo obec zabývající se činnostmi souvisejícími se zpracováním dřeva. V rámci uvedeného programu může klient žádat o snížení jistiny úvěru (poskytnutého PGRLF), a to v režimu *de minimis* (max. 15 000 EUR), kde výše podpory může činit max. 50 % z celkové výše

poskytnutého úvěru. Podpora může být poskytnuta jak podnikům, které jsou řazeny do kategorie malých a středních podniků, tak i podnikům, které jsou řazeny do kategorie velkých podniků.

- **Provozní úvěry:** V rámci programu jsou poskytovány úročené úvěry přímo PGRLF. Program podpory je určen podnikatelům, kteří se zabývají chovem skotu, ovcí, koz, prasat nebo drůbeže či pěstováním ovoce, vinné révy, chmele, zeleniny, brambor, cukrové řepy či se zabývají zpracováním zemědělských produktů, lesním hospodářstvím nebo zpracováním dřeva, a to na provozní financování. Příjemcem podpory může být také podnikatel nebo obec, která je vlastníkem, nájemcem (pachtýřem) nebo vypůjčitelem lesa a hospodaří podle schváleného lesního hospodářského plánu či lesní hospodářské osnovy nebo obec zabývající se činnostmi souvisejícími se zpracováním dřeva. V rámci uvedeného programu může klient žádat o snížení jistiny úvěru (poskytnutého PGRLF), a to v režimu de minimis (max. 15 000 EUR), kde výše podpory může činit max. 50 % z celkové výše poskytnutého úvěru. Podpora může být poskytnuta jak podnikům, které jsou řazeny do kategorie malých a středních podniků, tak i podnikům, které jsou řazeny do kategorie velkých podniků.

I I. Nepotravinářské využití obilovin

Obiloviny, jež nacházejí uplatnění rovněž pro nepotravinářské účely, jsou mimo výrobu krmiv pro hospodářská zvířata využívány také k produkci paliv.

Může se jednat buď o paliva určená k přímému spalování, kdy celou rostlinu, tzn. zrno i slámu, lze spalovat ve speciálních kotlích přímo v rozdrúžené formě, ve slisované formě (v balících) nebo v podobě pelet či briket. Poslední zmíněná forma skýtá pro obiloviny možnost využití v kotlích s automatickým podáváním, což umožňuje komfortní bezobslužný kontinuální provoz. Rostlinné pelety, které se vyrábí mj. rovněž z celých rostlin obilovin nebo z jejich slámy, však nacházejí místo realizace své spotřeby rovněž v sektoru velké energetiky, u něž lze další širší rozvoj předpokládat i vzhledem k aktuální energetické situaci v Evropě.

V současnosti se z obilovin pro energetické využití v celosvětovém měřítku nejčastěji vyrábí kapalná biopaliva. Alternativou za benzín je nejvíce využíván bioetanol vyráběný kvasným procesem. K jeho produkci je zapotřebí plodina s dostatečným obsahem cukrů resp. škrobů, jako jsou právě obiloviny, ale i například cukrová řepa a v zemích Jižní Ameriky pak také například cukrová třtina.

Stejně jako ostatní členské státy EU řešila i ČR problematiku související se aplikací biopaliv v praxi. V ČR byla proto zavedena povinnost přimíchávání biosložek do dopravních paliv, která respektuje závazky ČR na plnění cílů EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Implementací příslušných směrnic EU do české národní legislativy tak byla tato povinnost zavedena novelizací zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, který byl nahrazen zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

Osoby uvádějící pohonné hmoty do volného daňového oběhu pro dopravní účely mají podle uvedeného zákona povinnost zajistit, aby v těchto pohonných hmotách bylo obsaženo minimální množství biopaliva ve výši 4,1 obj. % z celkového množství motorových benzínů (přimíchávání bioetanolu) a ve výši 6,0 obj. % z celkového množství motorové nafty (přimíchávání FAME – metylestery mastných kyselin).

Zákon o ochraně ovzduší zároveň zavádí tzv. kritéria udržitelnosti biopaliv, na základě kterých musí biopaliva vykazovat stanovenou úsporu emisí skleníkových plynů a suroviny pro výrobu biopaliv musí být pěstovány v souladu se stanovenými pravidly. Výrobci, prodejci a zpracovatelé biopaliv musí být držitelé certifikátu vystaveného autorizovanou osobou.

Širší využití biopaliv je pak dále podpořeno zejména prostřednictvím aktualizovaného Víceletého programu podpory dalšího uplatnění udržitelných biopaliv v dopravě na období 2015-2020, který je implementován do zákona o spotřebních daních. Podpora se v tomto případě týká čistých biopaliv a jejich vysokoprocentních směsí (směsná motorová nafta SMN B30, čistá bionafta FAME B100, Etanol E85, Etanol E95, čistý rostlinný olej, pokročilá biopaliva a bioplyn) a spočívá v daňové úlevě, resp. ve vrácení části spotřební daně z minerálních olejů.

V souvislosti s výrobou bioetanolu má v případě ČR dominantní roli cukrová řepa. V roce 2015 bylo v ČR vyrobeno celkem 104,7 tis. t bioetanolu - z toho 56,8 tis. t z cukrovky a 47,9 tis. t z kukuřice, přičemž bylo spotřebováno 681,3 tis. t cukrovky a 131,2 tis. t zrna kukuřice. Oproti roku 2014 nebyla v roce 2015 pro výrobu bioetanolu využívána pšenice.

Orientační výtěžnosti biopaliv z hlavních plodin jsou znázorněny v tabulce I.

Tab. I: Orientační výtěžnosti biopaliv z hlavních plodin

Produkt	Plodina	Výnos plodiny (t/ha) ¹⁾	Výtěžnost paliva z plodiny (hl/t) ²⁾	Výtěžnost paliva z ha (hl/ha) ³⁾
Bioetanol	cukrová řepa	57,91	1,07	61,96
	brambory	26,19	0,83	21,74
	pšenice	5,24	3,85	20,17
	kukuřice	8,45	3,80	32,11
	žito	4,63	4,15	19,21
	triticale	4,21	3,98	16,76
MEŘO	řepka	3,18	3,97	12,62

Poznámka:¹⁾ Pramen: Data ČSÚ za rok 2009

²⁾ Pramen: BIOMASA - obnovitelný zdroj energie (Pastorek, Kára, Jevič - FCC Public 2004)

³⁾ Vztaženo k průměrným výnosům ČSÚ za rok 2009

Statistiku produkce, spotřeby a dalších ukazatelů bioetanolu bez ohledu na původní produkční plodinu (obiloviny, řepa) dlouhodobě sleduje Ministerstvo průmyslu a obchodu. Bilance je uvedena v tabulce č. 2.

Tab. č. 2: Domácí produkce, dovoz, vývoz, změna zásob a hrubá spotřeba bioetanolu (pro pohon motorů) v ČR v letech 2010–2015 (v tunách)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domácí produkce	94 523	54 412	102 195	104 488	104 112	104 715
Dovoz	10 361	35 696	5 184	1 979	37 352	37 342
Vývoz	36 556	7 378	16 644	17 475	22 812	31 066
Změna zásob +/-	- 710	3 769	1 143	2 560	- 390	- 8 557
Hrubá spotřeba	69 037	78 961	89 592	86 432	119 042	119 548

Pramen: MPO

Vzhledem k nutnosti plnění závazných cílů EU v oblasti bioenergetiky i s přihlédnutím ke zvyšující se poptávce po energetické biomase v ČR i v Evropě se pěstování obilovin pro energetické účely jeví i do budoucna jako perspektivní.

MEZINÁRODNÍ TRH S OBILOVINAMI

Tab. č. 1. Odhady světové produkce a obchodu u pšenice a ostatních obilovin (mil. tun)

		2014/15	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾	Změna 2016/17 proti 2015/16 (%)
Pšenice					
Sklizeň - svět		727,87	734,80	744,85	+1,37
z toho	USA	55,15	55,84	63,16	+13,11
	EU	156,92	160,01	145,27	-9,21
	SNS	112,74	117,72	131,43	+11,65
Dovoz - svět		158,98	168,79	169,01	+0,13
z toho	USA	3,96	3,06	3,10	+1,31
	EU	5,98	6,92	7,00	+1,16
	SNS	7,68	7,34	7,55	+2,86
Spotřeba - svět		705,92	709,70	736,68	+3,80
z toho	USA	31,33	31,59	37,20	+17,76
	EU	124,70	129,90	129,30	-0,46
	SNS	75,86	77,91	80,12	+2,84
Zásoby na konci marketingového roku - svět		215,80	240,89	249,07	+3,40
z toho	USA	20,48	26,71	29,93	+12,06
	EU	12,72	15,07	12,04	-20,11
	SNS	19,97	15,65	20,37	+30,16
Obiloviny kromě pšenice a rýže					
Sklizeň - svět		1 305,29	1 247,56	1 319,74	+5,79
z toho	USA	377,23	366,90	401,34	+9,39
	EU	170,86	152,41	154,38	+1,29
	SNS	91,60	82,76	89,38	+8,00
Dovoz - svět		173,49	181,54	174,33	-3,97
z toho	USA	3,30	3,88	3,38	-12,89
	EU	9,15	13,58	12,53	-7,73
	SNS	0,73	0,58	0,66	+13,79
Spotřeba - svět		1 271,81	1 247,65	1 311,47	+5,12
z toho	USA	311,34	312,64	325,65	+4,16
	EU	162,56	157,00	160,55	+2,26
	SNS	58,15	55,22	57,29	+3,75
Zásoby na konci marketingového roku - svět		245,14	245,05	253,31	+3,37
z toho	USA	46,95	47,54	64,79	+36,29
	EU	18,85	14,95	12,47	-16,59
	SNS	12,87	14,58	12,87	-11,73

Pramen: USDA, září 2016

Poznámka: Procenta jsou vypočtená ze zaokrouhlených údajů
2015/16 ¹⁾ předběžné údaje, 2016/17 ²⁾ odhady

Podle údajů USDA ze září 2016 činila světová produkce pšenice v uplynulém marketingovém roce 2015/2016 celkem 734,8 mil. tun, světová produkce rýže 471,7 mil. tun a světová produkce ostatních obilovin mimo pšenici a rýži 1 247,6 mil. tun. Dohromady tak globální produkce obilovin dosahovala 2,45 mld. tun. Předpokladem pro marketingový rok 2016/2017 je nárůst světové produkce pšenice na 744,9 mil. tun a ostatních obilovin kromě pšenice a rýže na 1 319,7 mil. tun. Produkce rýže by měla mírně stoupnout na 481,7 mil. tun. Globální produkce obilovin by tak podle uvedených předpokladů měla vzrůst cca na 2,55 mld. tun. Podle údajů uvedeného zdroje lze uvést celosvětovou spotřebu obilovin včetně rýže za marketingový rok 2015/2016 ve výši 2,43 mld. tun a pro rok 2016/2017 činí předpoklad dle USDA zhruba 2,52 mld. tun. Z uvedených dat vyplývá mírný nárůst světové spotřeby obilovin.

Podle předpokladu IGC z konce září 2016 by světová produkce obilovin (bez rýže) měla v aktuálním marketingovém roce 2016/2017 stoupnout na rekordních 2 068,8 mil. tun, což je o 67 mil. tun (3,3 %) více než v předchozím marketingovém roce (2 001,8 mil. tun v marketingovém roce 2015/2016). Příčinou tohoto vzestupu světové produkce obilovin je zejména nárůst produkce pšenice a kukuřice, které by měly být v obou případech rekordní. Meziroční vzestup produkce obilovin je očekáván dle odhadu IGC v Kazachstánu, Rusku, na Ukrajině, v Kanadě, USA, Argentině, Brazílii, Indii a Austrálii. Pokles produkce obilovin je naopak předpokládán v EU, Turecku a Číně.

Na základě odhadu IGC se předpokládá pro aktuální marketingový rok 2016/2017 stejně jako v roce minulém přebyteková světová bilance obilovin. Světová spotřeba obilovin (bez rýže) odhadovaná IGC na celkem 2,049 mld. tun zaznamenává v marketingovém roce 2016/2017 meziroční nárůst o 3,3 %. Hlavní podíl na tomto nárůstu by v aktuálním roce měl mít zejména vzestup užití na krmné účely (909 mil. tun) a mírný nárůst průmyslového (333 mil. tun) a potravinářského užití (677 mil. tun). Krmná spotřeba obilovin se letos předpokládá v rekordní výši (909 mil. tun). Pokud jde o poptávku po krmivech, očekává se zejména vyšší zastoupení podílu kukuřice vzhledem k její vysoké nabídce. Vysoká dostupnost v rámci krmné spotřeby bude též u pšenice nízké až střední jakosti.

Vzhledem k předpokladu vyšší světové produkce obilovin, v porovnání s jejich spotřebou, by měly vzrůst i světové zásoby obilovin, jejichž úroveň na konci marketingového roku je dle IGC odhadována na rekordních 492 mil. tun. Tento nárůst je způsoben zejména zvýšením zásob pšenice (nárůst o 13 mil. tun) a kukuřice (nárůst o 7,9 mil. tun). Vzestup zásob na konci roku očekává IGC v Austrálii, Kanadě, Kazachstánu, Rusku, USA a Číně. Naopak jejich pokles je předpokládán v Argentině, EU, na Ukrajině a v Indii.

Předpoklad globální úrovně obchodu s obilovinami dosahující dle předpokladu IGC 333 mil. tun je nižší než loňský rekord (343 mil. tun). Meziroční pokles globálního obchodu o 3,1 % je předpokládán vzhledem k nižšímu objemu obchodu obilovin kromě pšenice. Zatímco nákupy pšenice jsou předpokládány na podobné úrovni jako v loňském roce, dovozy čiroku a ječmene by měly být nižší vzhledem k nižší poptávce Číny, která zavedla podpůrná opatření pro podporu místních produktů.

Světové ceny obilovin v období od srpna 2015 do konce září 2016 vlivem přebytekové bilance na světovém trhu převážně klesaly. Ceny pšenice meziročně poklesly o 1 až 17 %. Reprezentativní cena pšenice (US SRW Gulf) se v této době pohybovala cca v rozmezí 168–225 USD/tunu, cena pšenice z EU (1. třída Francie Rouen) v rozmezí 161–197 USD/tunu a cena pšenice z oblasti Černého moře (Black See Milling) v rozmezí 162–200 USD/tunu. Ceny ječmene meziročně poklesly o 11 až 16 % kromě australské ceny sladovnického ječmene, která vzrostla o 18 %. Cena krmného ječmene z EU (Rouen feed) se pohybovala v rozmezí 149–193 USD/tunu, cena sladovnického ječmene z EU (Rouen Spring Malting) v rozmezí 193–235 USD/tunu, cena krmného ječmene z oblasti Černého moře (Black See Feed) v rozmezí 145–191 USD/tunu, cena krmného ječmene z Austrálie (Port Adelaide) v rozmezí 133–198 USD/tunu a cena sladovnického ječmene z Austrálie (Port Adelaide Malting) v rozmezí 206–268 USD/tunu. Zatímco některé ceny kukuřice (oblast Černého moře a USA) zaznamenaly taktéž meziroční pokles v rozmezí 4 – 10 %, jihoamerické ceny kukuřice zaznamenaly meziroční nárůst v rozmezí 3–9 %. Cena kukuřice z USA (US 3YC Gulf) se pohybovala v rozmezí 155–196 USD/tunu, cena kukuřice z oblasti Černého moře (Black See Feed) v rozmezí 162–212 USD/tunu, cena kukuřice z Argentiny (Up River) v rozmezí 154–207 USD/tunu a cena kukuřice z Brazílie (Paranagua) v rozmezí 161–208 USD/tunu.

Světový trh pšenice

Na základě odhadů IGC ze září 2016 globální produkce pšenice v **marketingovém roce 2015/2016** vzrostla o 0,8 % ve srovnání s marketingovým rokem 2014/2015. Ze sklizňové plochy 224,86 mil. ha bylo sklizeno celkem 736,3 mil. tun pšenice při průměrném výnosu 3,27 t/ha.

Nejvíce pšenice v marketingovém roce 2015/2016 bylo sklizeno v EU (159,8 mil. tun), Číně (130,2 mil. tun), Indii (86,5 mil. tun), Rusku (61,0 mil. tun), USA (55,8 mil. tun), Kanadě (27,6 mil. tun), na Ukrajině (27,3 mil. tun), v Pákistánu (25,5 mil. tun), Austrálii (24,2 mil. tun), Turecku (22,6 mil. tun) a Kazachstánu (13,7 mil. tun). Z hlavních světových producentů byla sklizeň pšenice oproti minulému roku vyšší především v EU, Rusku, na Ukrajině, v Číně, USA, Austrálii, Kazachstánu, Íránu a Turecku. Pokles produkce je naopak očekáván v Indii, Kanadě a Pákistánu.

Celková nabídka pšenice na mezinárodním trhu vzhledem k nárůstu produkce a vysokým počátečním zásobám (202,8 mil. tun) vzrostla na 939,1 mil. tun. Světová spotřeba pšenice vzrostla na 720,8 mil. tun. Došlo ke vzestupu potravinářského užití pšenice v předpokládané výši 487 mil. tun oproti úrovni roku předchozího (480,0 mil. tun). Spotřeba pšenice ke krmnému užití (145,1 mil. tun) též vzrostla a k velmi malému poklesu došlo u spotřeby k průmyslovému užití (21,8 mil. tun). Největší spotřebu pšenice zaznamenalo IGC v marketingovém roce 2015/2016 v Číně (117,5 mil. tun) a v EU (127,9 mil. tun), v Indii (88,7 mil. tun), Rusku (37,2 mil. tun) a USA (31,6 mil. tun).

Z uvedených dat vyplývá pro marketingový rok 2015/2016 přebytková globální bilance pšenice s vyšší úrovní produkce ve srovnání se spotřebou. Světové zásoby pšenice na konci marketingového roku vzrostly na 218,3 mil. tun (202,8 mil. tun v marketingovém roce 2014/2015). V Argentině, Kanadě, Rusku a na Ukrajině zásoby meziročně poklesly, u ostatních hlavních světových exportérů (Austrálie, EU, Kazachstán, USA) došlo k nárůstu zásob pšenice. Odhady světového obchodu s pšenicí na základě uvedeného předpokladu IGC činí 164,6 mil. tun, což představuje rekordní úroveň obchodu.

V aktuálním marketingovém roce 2016/2017 by mělo být podle odhadu IGC ze září 2016 ze sklizňové plochy 221,64 mil. ha sklizeno rekordních 747 mil. tun pšenice při průměrném výnosu 3,27 t/ha. Nejvíce pšenice by na základě uvedených odhadů v marketingovém roce 2016/2017 měla vyprodukovat EU (143,6 mil. tun), Čína (128,0 mil. tun), Indie (93,5 mil. tun), Rusko (70,0 mil. tun), USA (63,2 mil. tun), Kanada (31,0 mil. tun), Austrálie (28,3 mil. tun), Ukrajina (26,5 mil. tun), Pákistán (25,5 mil. t), Turecko (21,0 mil. tun), Kazachstán (16 mil. tun), Írán (14,5) a Argentina (14,2 mil. tun). Celosvětová sklizeň pšenice tak meziročně vzrostla o 1,5 % na rekordní úroveň. Z hlavních světových producentů by sklizeň pšenice měla být oproti minulému roku vyšší především v Rusku, Kazachstánu, Kanadě, Argentině, Indii a Austrálii. Naopak pokles produkce je očekáván v EU, na Ukrajině, v Turecku a Číně.

Celková nabídka pšenice na mezinárodním trhu by vzhledem k vysoké produkci i vysokým počátečním zásobám (218,3 mil. tun) měla vzrůst na rekordních 965,4 mil. tun. Zároveň je očekáván meziroční nárůst světové spotřeby pšenice o 1,8 % na celkem 734,1 mil. tun a to díky předpokladu zvýšení krmného užití o 3,7 % na 150,5 mil. tun a potravinářského užití o 1,3 % na 493,4 mil. tun. Průmyslové užití by též mělo mírně vzrůst o 1,2 % na 22,0 mil. tun. Největší spotřebu pšenice předpokládá IGC v marketingovém roce 2016/2017 v EU (126,6 mil. tun), v Číně (118,1 mil. tun), v Indii (95,4 mil. tun), Rusku (38,1 mil. tun) a v USA (37,1 mil. tun).

Předpoklad světové spotřeby pšenice ve výši 734,1 mil. tun je ve srovnání se světovou produkcí odhadovanou ve výši 747,0 mil. tun nižší. Světová bilance pšenice by tedy i v tomto roce měla být přebytková a světové zásoby pšenice by na konci roku měly vzrůst o 5,9 % na 231,3 mil. tun, což je rekordní úroveň. U většiny hlavních světových exportérů, a to zejména v USA, Austrálii, Kanadě, Kazachstánu a Rusku, by zásoby měly celkově vzrůst, pokles je nicméně předpokládán v Argentině a EU. Odhady světového obchodu s pšenicí na základě uvedeného předpokladu IGC činí 164,0 mil. tun, což znamená téměř obdobně vysokou úroveň, jaká byla zaznamenána v loňském rekordním roce. Na světovém dovozu pšenice se letos budou podílet především státy Severní Afriky (28,1 mil. tun), Blízkého východu (24,7 mil. tun), Dálného východu (50,0 mil. tun) a subsaharské Afriky (21,1 mil. tun). Nejvyšší vývozy pšenice se předpokládají z EU (25,5 mil. tun), USA (24,9 mil. tun), Kanady (21,5 mil. tun),

Austrálie (18,8 mil. tun), Ruska (30,7 mil. tun) a Ukrajiny (14,5 mil. tun). Největší meziroční propad vývozu pšenice očekává v tomto roce EU, Kanada a Ukrajina, jeho vzestup je naopak očekáván pro Austrálii, USA, Rusko a Kazachstán.

Tab. č. 2. Produkce a vývoz pšenice ve vybraných zemích světa

Ukazatel Země	Produkce (mil. tun)			Vývoz (mil. tun)		
	2014/15	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾	2014/15	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾
Rusko	59,1	61,0	70,0	22,2	25,4	30,7
Ukrajina	24,7	27,3	26,5	11,2	17,4	14,5
Čína	126,2	130,2	128,0	0,2	0,2	0,4
Indie	95,9	86,5	93,5	1,6	0,7	0,3
EU	156,1	159,8	143,6	34,4	33,9	25,5
Kanada	29,4	27,6	31,0	24,9	21,9	21,5
USA	55,1	55,8	63,2	22,6	21,6	24,9
Austrálie	23,7	24,2	28,3	16,6	15,8	18,8
Argentina	13,9	11,3	14,2	4,1	8,7	8,4

Pramen: IGC září 2016

Poznámka: 2015/2016¹⁾ předběžné údaje, 2016/2017²⁾ odhady

Tab. č. 3. Sklizeň pšenice u hlavních světových exportérů

Ukazatel Země	Výměra (mil. ha)		Prům. výnosy (t/ha)		Produkce (mil. tun)	
	2015/16	2016/17*	2015/16	2016/17*	2015/16	2016/17*
Argentina	3,95	4,74	2,86	3,00	11,30	14,20
Austrálie	12,79	12,92	1,89	2,19	24,20	28,30
Kanada	9,58	9,26	2,88	3,35	27,60	31,00
EU	17,55	17,44	9,11	8,23	159,80	143,60
Kazachstán	11,57	12,00	1,19	1,33	13,70	16,00
Rusko	25,58	26,60	2,39	2,63	61,00	70,00
Ukrajina	7,12	6,50	3,83	4,08	27,30	26,50
USA	19,06	17,85	2,93	3,54	55,80	63,20
Svět celkem	224,86	221,64	3,27	3,37	736,30	747,00

Pramen: IGC, září 2016

Poznámka: * odhad

Tab. č. 4. Světová bilance pšenice (v mil. tun)

	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾
Počáteční zásoby	131,1	171,5	197,3	192,6	191,5	169,8	188,4	202,8	218,3
Produkce	687,2	681,7	653,9	699,6	657,5	717,1	730,3	736,3	747,0
Dovoz	137,3	128,6	126,1	146,5	141,9	156,5	153,3	164,6	164,0
Nabídka celkem	818,3	853,2	851,1	892,1	849,0	886,9	918,7	939,1	965,4
Potravinářské užití	444,3	452,3	454,9	459,5	464,3	474,0	480,6	487,0	493,4
Průmyslové užití	20,2	21,2	21,3	21,1	21,3	21,6	22,0	21,8	22,0
Krmivářské užití	117,5	118,6	117,7	155,3	134,6	134,2	144,8	145,1	150,5
Osiva	35,3	35,5	36,0	35,9	35,8	36,3	36,2	36,5	36,5
Ostatní spotřeba	29,6	28,5	28,7	28,9	23,2	32,4	32,3	30,6	31,7
Spotřeba celkem	646,8	655,9	658,6	700,6	679,2	698,5	715,9	720,8	734,10
Vývoz	137,3	128,6	126,1	146,5	141,9	156,5	153,3	164,6	164,0
Konečné zásoby	171,5	197,3	192,6	191,5	169,8	188,4	202,8	218,3	231,3

Pramen: IGC, září 2016

Poznámka: 2015/16¹⁾ předběžné údaje, 2016/17²⁾ odhady

Světový trh ostatních obilovin (bez pšenice a rýže)

Podle údajů IGC ze září 2016 činila v marketingovém roce 2015/2016 globální produkce ostatních obilovin („Coarse Grains“) celkem 1 265,5 mil. tun. Ve srovnání s předchozím rokem se jedná o pokles produkce o 51,1 mil. tun především v důsledku poklesu produkce kukuřice, čiroku, ovsu a žita. Vzestup produkce byl zaznamenán pouze u ječmene. Největší část celkového sklizeného množství zaujímala produkce ostatních obilovin v USA ve výši 366,9 mil. tun, dále produkce Číny (231,8 mil. tun) a produkce zemí EU ve výši 152,4 mil. tun.

Tab. č. 5. Produkce, obchod a spotřeba vybraných ostatních obilovin

	Světová produkce (mil. tun)		Světový obchod (mil. tun)		Světová spotřeba (mil. tun)	
	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾
Kukuřice	969,8	1 026,5	135,5	131,9	968,2	1 018,6
Ječmen	147,7	144,5	29,5	25,7	144,4	144,7
Čirok	62,9	64,8	11,2	8,3	63,0	64,7
Oves	22,6	22,9	2,1	2,2	21,9	22,7
Žito	12,9	13,1	0,3	0,3	13,5	13,2

Pramen: IGC, září 2016

Poznámka: 2015/2016¹⁾ předběžné údaje, 2016/2017²⁾ odhady

Světová produkce ostatních obilovin by v současném marketingovém roce 2016/2017 měla činit 1 321,8 mil. tun, což by znamenalo ve srovnání s předchozím rokem vzestup o 56,3 mil. tun (o 4,4 %) především v důsledku předpokládaného globálního vzestupu produkce kukuřice na rekordní úroveň. Mírný meziroční pokles na 144,5 mil. tun je zaznamenán u ječmene. Naopak u kukuřice, čiroku, ovsu a žita je předpokládán vzestup jejich produkce.

Největší celková produkce ostatních obilovin by měla být dosažena tradičně v USA ve výši 397,2 mil. tun (z toho 378,8 mil. tun kukuřice, 12,4 mil. tun čiroku a 4,1 mil. tun ječmene), v Číně 226,0 mil. tun (217 mil. tun kukuřice, 3,3 mil. tun čiroku), v zemích EU ve výši 154,4 mil. tun (59,0 mil. tun ječmene, 59,5 mil. tun kukuřice, 7,7 mil. tun žita, 7,6 mil. tun ovsu), v Brazílii 86,6 mil. tun (83,7 mil. tun kukuřice), v Rusku 40,8 mil. tun (18,5 mil. tun ječmene, 14,0 mil. tun kukuřice), na Ukrajině 37,9 mil. tun (26,5 mil. tun kukuřice, 9,8 mil. tun ječmene), v Argentině 46,8 mil. tun (40,2 mil. tun kukuřice), v Indii 42,6 mil. tun (24 mil. tun kukuřice) a v Mexiku 31,8 mil. tun (24,5 mil. tun kukuřice).

Světová spotřeba ostatních obilovin (mimo pšenice a rýže) je odhadována na 1 314,7 mil. tun, tj. o 54,2 mil. tun (4,3 %) více, než byla spotřeba předchozího roku. Světová spotřeba je nižší než produkce, a to především v důsledku předpokladu převisu produkce nad spotřebou u kukuřice. Očekává se, že se tento přebytkový stav bilance promítne v nárůstu celkových konečných zásob ostatních obilovin na úroveň 260,4 mil. tun (z toho 261,3 mil. tun kukuřice). Celosvětový obchod s ostatními obilovinami je tak v tomto roce odhadován ve výši 168,6 mil. tun, přičemž největšími vývozci by měly být USA (62,06 mil. tun), Argentina (28,85 mil. tun), Brazílie (24,03 mil. tun) a Ukrajina (23,80 mil. tun). Největšími dovozci v tomto roce budou Severní Afrika (20,28 mil. tun), Japonsko (17,84 mil. tun), Mexiko (15,03 mil. tun), Saúdská Arábie (12,80 mil. tun), Čína (12,59 mil. tun), a EU (12,04 mil. tun).

Aktuální světová produkce ječmene by podle odhadů IGC ze září 2016 měla činit 144,5 mil. tun, což znamená nadprůměrnou sklizeň. Toto množství by znamenalo meziroční pokles světové produkce o 3,2 mil. tun (- 2,1 %) oproti minulému roku, kdy se produkce nacházela na velmi vysoké úrovni (147,7 mil. tun). Meziroční pokles produkce je výsledkem nižší osevní plochy (48,4 mil. ha). Oproti tomu světový průměrný výnos by podle tohoto předpokladu měl vzrůst na rekordní úroveň (2,99 t/ha). Mezi hlavní světové producenty (a většinou i hlavní exportéry) ječmene letos patří EU (59,0 mil. tun), Rusko (18,5 mil. tun), Ukrajina (9,8 mil. tun), Turecko (6,5 mil. tun), Kanada (8,7 mil. tun), Austrálie (9,8 mil. tun), USA (4,1 mil. tun), Argentina (3,0 mil. tun) a Kazachstán (2,9 mil. tun), přičemž

meziroční nárůst produkce je dle odhadu IGC zaznamenán v Rusku (+ 8,3 %), na Ukrajině (+ 12,1 %), Austrálii (+ 14 %), Kanadě (+5,8 %) a Kazachstánu (+8,4 %), zatímco její pokles je očekáván v EU (-2,9 %), USA (-11,5 %), Argentině (-38,3 %) a Turecku (-18,8 %). Celková světová plocha by měla pouze mírně poklesnout o 3,2 % na 48,4 mil. ha a průměrný výnos by měl nepatrně vzrůst o 1,4 % na 2,99 t/ha.

Světová spotřeba ječmene by měla podle odhadu IGC meziročně mírně vzrůst o 0,2 % na 144,7 mil. tun především v důsledku vyššího předpokladu potravinářského užití (o 0,9 %) na 7,4 mil. tun a průmyslového užití (o 1,3 %) na 30,2 mil. tun. Úroveň celosvětové spotřeby ječmene je vyrovnaná s produkcí a celosvětové konečné zásoby ječmene by tak měly zůstat na podobné úrovni jako vloni tj. na cca 29 mil. tun. Nárůst zásob je očekáván u hlavních světových exportérů (Argentina, Austrálie, Kanada, EU, Kazachstán, Rusko, Ukrajina, USA), kde je předpokládán vzestup zásob o 7,9 % na 15 mil. tun.

V aktuálním marketingovém roce 2016/17 se očekává meziroční pokles obchodu s ječmenem o 13 %, který by dle IGC měl dosáhnout 25,7 mil. tun oproti loňské rekordní úrovni (29,3 mil. tun), z toho 21,7 mil. tun připadá na krmný a 4,0 mil. t na sladovnický ječmen. Předpokládaný pokles je odrazem nižších dovozů z Číny, Saúdské Arábie a Íránu. Vzhledem k nižší poptávce u klíčových dovozců a nižšímu exportnímu přebytku se předpokládá pokles vývozu ječmene z EU na 10 mil. tun z loňské úrovně 14,3 mil. tun. Vyšší exporty se nicméně předpokládají z oblasti Černého moře, zejména Ukrajiny a Ruska.

Tab. č. 6 - Světová bilance ječmene (v mil. tun)

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾
Počáteční zásoby	25,5	23,2	35,7	41,4	28,2	27,2	22,8	26,6	25,9	29,1
Produkce	134,8	155,5	150,8	124,1	134,9	130,8	144,8	143,7	147,7	144,5
Dovoz	15,5	19,5	16,9	14,7	20,3	19,5	22,9	29,1	29,3	25,7
Nabídka celkem	160,3	178,7	186,5	165,5	163,1	158,0	167,7	170,3	173,5	173,6
Potravinářské užití	6,6	6,9	7,0	6,6	7,0	6,7	7,1	7,1	7,3	7,4
Krmivářské užití	93,1	97,6	100,0	91,9	89,8	89,5	94,0	97,2	96,9	96,6
Průmyslové užití	27,1	27,5	28,5	28,1	29,0	29,0	29,5	29,7	29,8	30,2
Ostatní spotřeba	10,2	11,1	10,6	10,8	10,2	10,0	10,4	10,4	10,5	10,6
Spotřeba celkem	137,0	143,1	145,1	137,3	135,9	135,2	141,0	144,4	144,4	144,7
Vývoz	15,5	19,5	16,9	14,7	20,3	19,5	22,9	29,2	29,3	25,7
Konečné zásoby	23,2	35,7	41,4	28,2	27,2	22,8	26,6	25,9	29,1	28,9

Pramen: IGC, září 2016

Poznámka: 2015/16¹⁾ předběžné údaje, 2016/17²⁾ odhady

Tab. č. 7. - Sklizeň ječmene u hlavních světových exportérů

	Výměra (mil. ha)		Prům. výnosy (t/ha)		Produkce (mil. tun)	
	2015/16	2016/17*	2015/15	2016/17*	2015/16	2016/17*
Argentina	1,30	0,80	3,78	3,78	4,9	3,0
Austrálie	4,10	3,92	2,09	2,50	8,6	9,8
Kanada	2,35	2,34	3,49	3,72	8,2	8,7
EU	12,18	12,35	4,99	4,78	60,8	59,0
Kazachstán	2,04	2,10	1,31	1,38	2,7	2,9
Rusko	8,01	8,00	2,12	2,31	17,1	18,5
Ukrajina	3,00	3,00	2,92	3,27	8,7	9,8
USA	1,26	1,05	3,71	3,95	4,7	4,1
Svět celkem	49,99	48,37	2,95	2,99	147,7	144,5

Pramen: IGC, září 2016

Poznámka: * odhad

Aktuální globální sklizeň kukuřice pro marketingový rok 2016/2017 odhadlo IGC v září 2016 na 1 026,5 mil. tun, což znamená meziroční nárůst produkce o 56,7 mil. tun (o 5,84 %) na rekordní úroveň. Tento vzestup produkce je způsoben zejména vyšší sklizní kukuřice v USA a dále i dalších exportních států (EU, Argentina, Brazílie, Jižní Afrika, Ukrajina). V Číně by naopak produkce kukuřice měla v tomto roce poklesnout.

IGC předpokládá, že díky vyššímu předpokladu zejména krmného, ale též potravinářského a průmyslového užití by mělo dojít ke zvýšení globální spotřeby kukuřice o 5,2 % na 1 018,6 mil. tun. Tato úroveň spotřeby znamená nový světový rekord. Příčinou takto vysokého odhadu spotřeby je zejména rekordní poptávka po krmném využití kukuřice ve výši 593,8 mil. tun, což je o 5,2 % více než loni vzhledem k vzestupu poptávky v USA, Číně, EU, Mexiku, Rusku a Jižní Americe. Silná poptávka po škrobu způsobuje to, že globální průmyslová spotřeba kukuřice vzrostla již 4. rokem po sobě na úroveň 271,1 mil. tun.

Vzhledem k předpokládané převaze produkce nad spotřebou by letos mělo dojít ke vzestupu světových konečných zásob kukuřice na nadprůměrných 216,3 mil. tun (208,4 mil. tun v marketingovém roce 2015/2016). Zásoby kukuřice by měly být na velmi vysoké úrovni zejména v Číně (104,6 mil. tun) a USA (58,2 mil. tun). Zásoby hlavních světových exportérů kukuřice (Argentina, Brazílie, USA, Ukrajina) by měly meziročně vzrůst o 28,9 % na nadprůměrných 69 mil. tun.

Úroveň globálního obchodu s kukuřicí je předpokládána na úrovni 131,9 mil. tun, což je o 3 % nižší úroveň oproti loňskému rekordnímu roku (135,5 mil. tun). Příčinou tohoto snížení je nižší očekávání nákupů ze strany EU, Číny a Jižní Afriky. Nicméně díky vyššímu užití na krmiva se předpokládají vysoké dovozy do Egypta, Mexika a Jižní Korey. Největšími vývozci kukuřice letos budou USA (55,0 mil. tun), Argentina (25 mil. tun), Brazílie (24,0 mil. tun) a Ukrajina (19 mil. tun), jejichž vývoz by měl představovat cca 93,3 % světového vývozu kukuřice. Meziroční vzestup vývozu kukuřice je očekáván u všech hlavních světových exportérů.

Tab. č. 8 - Světová bilance kukuřice (v mil. tun)

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16 ¹⁾	2016/17 ²⁾
Počáteční zásoby	117,5	134,0	144,3	142,2	127,3	131,1	134,0	182,1	206,8	208,4
Produkce	798,5	800,8	824,2	834,4	886,7	874,5	998,4	1 018,3	969,8	1 026,5
Dovoz	101,1	84,4	87,2	94,1	99,2	99,7	121,8	125,1	135,5	131,9
Nabídka celkem	916,0	934,9	968,5	976,6	1014,0	1005,6	1132,4	1200,4	1176,6	1235,0
Potravinářské užití	92,8	97,8	101,9	104,3	108,4	108,1	111,0	114,2	110,6	112,6
Krmivářské užití	486,9	470,5	469,0	471,7	491,2	490,4	544,7	575,7	564,5	593,8
Průmyslové užití	175,7	194,7	226,3	243,5	250,4	240,4	256,6	264,5	265,0	271,1
Ostatní spotřeba	26,5	27,6	29,1	29,8	32,9	32,7	38,0	39,0	28,1	41,1
Spotřeba celkem	781,9	790,6	826,4	849,3	882,9	871,5	950,3	993,5	968,2	1018,6
Vývoz	101,1	84,4	87,2	94,1	99,2	99,7	121,8	125,1	135,5	131,9
Konečné zásoby	134,1	144,3	142,2	127,3	131,1	134,0	182,1	206,9	208,4	216,3

Pramen: IGC, září 2016

Poznámka: 2015/2016¹⁾ předběžné údaje, 2016/2017²⁾ odhady

Tab. č. 9. Sklizeň kukuřice ve vybraných zemích světa

	Výměra (mil. ha)		Prům. výnosy (t/ha)		Produkce (mil. t)	
	2015/16	2016/17*	2015/16	2016/17*	2015/16	2016/17*
Argentina	4,60	5,50	8,65	7,31	39,8	40,23
Brazílie	15,92	16,40	4,21	5,10	66,98	83,65
EU	9,26	9,08	6,28	6,56	58,17	59,55
Ukrajina	4,07	4,43	5,71	5,99	23,25	26,50
USA	32,68	35,03	10,57	10,82	345,49	378,84
Čína	38,12	36,26	5,89	5,98	224,58	217,00
Svět celkem	179,11	182,18	5,41	5,63	969,78	1026,51

Pramen: IGC, září 2016

Poznámka: * odhad

Evropská unie

Na základě výsledků statistického šetření Evropské komise bylo ve státech EU v marketingovém roce 2015/2016 z celkové plochy 57,29 mil. ha sklizeno 313,4 mil. tun obilovin, z čehož využitelná produkce činila 310,5 mil. tun. Jednalo se o nadprůměrnou produkci obilovin v EU, na které se jednotlivé obiloviny podílely následovně: 151,6 mil. tun pšenice seté, 8,5 mil. tun pšenice tvrdé, 60,7 mil. tun ječmene, 58,0 mil. tun kukuřice, 7,6 mil. tun žita, 7,5 mil. tun ovsa, 12,7 mil. tun triticale a 3,2 mil. tun ostatních obilovin. Sklizeň potravinářské pšenice byla v tomto roce v EU rekordní. Celková využitelná produkce obilovin v EU poklesla oproti marketingovému roku 2014/2015, kdy bylo sklizeno 329,2 mil. tun obilovin, o 5,7 %. Meziroční vzestup produkce se týkal pšenice seté, pšenice tvrdé, ječmene, ale u kukuřice, žita a ovsa byla produkce oproti předchozímu roku nižší. Produkce obilovin meziročně poklesla ve všech hlavních producentských státech EU tj. Francii, Německu, Polsku, Itálii, Spojeném království, Španělsku, Maďarsku a Rumunsku.

Celková nabídka obilovin na trhu EU dosahující 382,2 mil. tun bohatě pokryla celkovou domácí spotřebu evropského trhu ve výši 281,4 mil. tun (krmné užití obilovin 174,4 mil. tun, potravinářské užití 65,1 mil. tun, průmyslové užití 32,3 mil. tun – z toho 11,2 mil. tun představuje užití na bioetanol). Vývoz obilovin z EU v minulém marketingovém roce dosáhl nadprůměrného výsledku o celkovém objemu 50,8 mil. tun obilovin, přičemž 64,4 % (32,7 mil. tun) bylo zastoupeno pšenicí a 28 % (14,2 mil. tun) ječmenem, což znamená pro tuto obilovinu rekordní vývoz. Dovoz obilovin do EU dosáhl celkem 20,5 mil. tun, což je 2. nejvyšší úroveň dovozu od marketingového roku 2007/2008 z toho 64,9 % (13,3 mil. tun) tvořila kukuřice a 20 % (4,1 mil. tun) tvořila pšenice setá.

Na konci marketingového roku došlo k mírnému poklesu zásob obilovin v EU na 47,8 mil. tun oproti počátečním zásobám (51,2 mil. tun), přičemž nárůst zaznamenaly zásoby pšenice, ovsa a triticale a poklesly zásoby kukuřice, ječmene, ječmene, žita a čiroku.

Intervence, která je od marketingového roku 2011/2012 omezena nulovým stropem pro nákup kukuřice a ječmene a množstevním stropem pro intervenční nákup pšenice seté ve výši 3,0 mil. tun, byla formálně otevřena od 1. 11. 2015. Vzhledem k výši cen oproti ceně intervenční však v tomto roce opět nebylo intervenčních nákupů v EU využíváno stejně jako roce předchozím.

Tab. č. 10. - Odhad bilance obilovin v EU pro marketingový rok 2015/2016 - září 2016

Ukazatel	Jedn.	Pšenice	Ječmen	Pšenice tvrdá	Kukuřice	Obiloviny Celkem	
Počáteční zásoby k 1. 7. 2015	mil. tun	13,1	6,6	1,1	22,8	51,2	
Využitelná produkce	mil. tun	151,6	60,7	8,5	58,0	310,5	
Dovoz - třetí země	mil. tun	4,1	0,3	2,5	13,3	20,5	
Celková nabídka	mil. tun	168,7	67,6	12,1	94,1	382,2	
Užití	potraviny	mil. tun	47,6	0,4	8,0	4,8	65,1
	osiva	mil. tun	5,0	2,2	0,5	0,4	9,6
	krmiva	mil. tun	55,8	36,3	0,3	58,5	174,4
	technické užití	mil. tun	10,6	9,3	0,1	10,0	32,3
	z toho biopalivo	mil. tun	4,5	0,7	0,0	4,7	11,0
Celková spotřeba	mil. tun	119,0	48,1	8,8	73,8	281,4	
Ztráty	mil. tun	0,9	0,4	0,1	0,6	2,2	
Vývoz - třetí země	mil. tun	32,7	14,2	1,2	2,2	50,8	
Konečné zásoby k 30. 6. 2016	mil. tun	16,1	4,9	2,0	17,5	47,8	

Pramen: Evropská komise, DG AGRI, Výbor pro SOT 29. 9. 2016

Na základě odhadů EK ze září 2016 by v aktuálním marketingovém roce 2016/2017 mělo být z celkové plochy 57,3 mil. ha sklizeno 296,6 mil. tun obilovin. Podle uvedeného odhadu sklizně obilovin v EU pro hospodářský rok 2016/2017 je celková využitelná produkce obilovin v EU odhadována na 293,8 mil. tun, z toho zaujímá pšenice setá 134,2 mil. tun, pšenice tvrdá 8,3 mil. tun, ječmen 59,6 mil. tun, kukuřice 59,7 mil. tun, žito 7,9 mil. tun, oves 8,0 mil. tun, triticales 11,4 mil. tun a ostatní obiloviny 4,1 mil. tun. Ve srovnání s minulým rokem celková využitelná produkce obilovin v EU poklesla o 5,4 % a jedná se o podprůměrnou sklizeň. Pokles v produkci zaznamenaly zejména pšenice setá a dále i pšenice tvrdá a ječmen, zatímco produkce kukuřice, žita a ova zaznamenaly meziroční vzestup. Podprůměrných výsledků dosáhly výnosy pšenice potravinářské v západní Evropě, lepších výsledků bylo dosaženo v jižní a východní Evropě. Obavy jsou též ze slabé kvality, různorodé výsledky jsou patrné zejména u parametrů objemová hmotnost a velikost zrna. Pro kukuřici jsou výhledy více pozitivní ve Španělsku a Maďarsku, zatímco znepokojivé jsou vyhlídky ve Francii, Bulharsku a Rumunsku vzhledem k suchu. Produkce obilovin meziročně poklesla v následujících hlavních producentských státech EU – o 23,3 % ve Francii, o 6,9 % v Německu, o 9 % ve Spojeném království a o 0,3 % v Rumunsku. Produkce obilovin naopak meziročně vzrostla v následujících producentských státech – o 8 % v Polsku, o 1,7 % v Itálii, o 25 % ve Španělsku a o 16,6 % v Maďarsku. Sklizené obiloviny dosahují průměrného výnosu 5,17 t/ha, což představuje meziroční pokles o 5,4 %. Výnosy oproti loňskému roku poklesly u všech obilovin kromě kukuřice a ova. Největší propad výnosu o 11,2 % je patrný u pšenice seté (5,58 t/ha).

Při odhadu dovozu ve výši cca 20,6 mil. tun a úrovni počátečních zásob (47,8 mil. tun) činí celková nabídka obilovin na trhu EU dle odhadů EK cca 362,2 mil. tun. Celková spotřeba je dle bilance EU odhadována na 282,4 mil. tun, přičemž ve struktuře využití EK předpokládá mírné navýšení podílu spotřeby na krmiva obilovin na úrovni 174,8 mil. tun, potravinářského užití na 65,4 mil. tun a průmyslového užití na 32,1 mil. tun, z čehož 11,5 mil. tun je předpokládáno k využití na biopaliva a 13,1 mil. tun k výrobě alkoholu. K výrobě biopaliv je v EU počítáno především s využitím pšenice (4,9 mil. tun) a kukuřice (4,8 mil. tun). Vzhledem k podprůměrné letošní produkci je letos očekávána nižší úroveň vývozu obilovin z EU, jehož celková výše je na konci marketingového roku 2016/2017 odhadována Komisí na 37,6 mil. tun. I v tomto roce by nicméně měla obchodní bilance obilovin zůstat kladná a EU tak upevní svou tradiční pozici aktivního vývozce. Dovoz obilovin do EU odhadovaný ve výši 20,6 mil. tun je na podobné úrovni jako v loňském roce zejména vzhledem k vyššímu předpokladu dovozu kukuřice (14 mil. tun). EU je za prvních 13 týdnů marketingového roku 2016/2017 čistým vývozcem

5,5 mil. tun obilovin s úrovní dovozu ve výši 3,3 mil. tun a vývozu 8,8 mil. tun. Hlavní složkou vyvážených obilovin je stejně jako v letech minulých pšenice setá (6,7 mil. tun) a ječmen (1,3 mil. tun).

V souladu s výše uvedenými předpoklady by zásoby obilovin v EU k 30. 6. 2017 měly poklesnout na 40,0 mil. tun.

Tab. č. 11. Odhad bilance obilovin v EU-28 pro marketingový rok 2016/2017 – září 2016

Odhad bilance obilovin v EU-28 pro marketingový rok 2016/17 (v mil. t) září 2016							
Ukazatel	Jedn.	Pšenice	Ječmen	Pšenice tvrdá	Kukuřice	Celkem	
Počáteční zásoby k 1. 7. 2016	mil. tun	16,1	4,9	2,0	17,5	47,8	
Využitelná produkce	mil. tun	134,2	59,6	8,3	59,7	293,8	
Dovoz - třetí země	mil. tun	4,0	0,2	2,1	14,0	20,6	
Celková nabídka	mil. tun	154,3	64,7	12,4	91,2	362,2	
Užití	potraviny	mil. tun	47,8	0,4	8,0	4,8	65,4
	osiva	mil. tun	5,0	2,2	0,5	0,4	9,6
	krmiva	mil. tun	55,8	37,4	0,3	57,9	174,8
	technické užití	mil. tun	11,0	9,2	0,1	10,1	32,6
	z toho biopalivo	mil. tun	4,9	0,6	0,0	4,8	11,5
Celková spotřeba	mil. tun	119,5	49,2	8,9	73,3	282,4	
Ztráty	mil. tun	0,9	0,4	0,1	0,6	2,2	
Vývoz - třetí země	mil. tun	25,0	8,0	1,3	3,0	37,6	
Konečné zásoby k 30. 6. 2017	mil. tun	8,9	7,1	2,2	14,3	40,0	

Pramen: Evropská komise, DG AGRI, Výbor pro SOT 29. 9. 2016

Tab. č. 12. Produkce obilovin v zemích EU za marketingové roky 2015/2016–2016/2017

Obilovina	Výměra (mil. ha)		Prům. výnosy (t/ha)		Produkce (mil. tun)	
	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17
Pšenice setá	24,31	24,24	6,28	5,58	152,79	135,25
Ječmen	12,18	12,42	5,03	4,84	61,21	60,12
Kukuřice	9,25	8,82	6,30	6,80	58,27	59,91
Pšenice tvrdá	2,46	2,64	3,49	3,18	8,58	8,41
Žito	1,97	2,10	3,97	3,86	7,81	8,10
Triticale	3,13	2,85	4,12	4,09	12,88	11,62
Ostatní obiloviny	1,32	1,52	2,63	2,87	3,50	4,36
Obiloviny celkem	57,29	57,33	5,47	5,17	313,39	296,59

Pramen: Evropská komise, DG AGRI, Výbor pro SOT 29. 9. 2016

Celní systém pro obiloviny v EU

Celní sazby použitelné na zemědělské produkty na základě dohod Světové obchodní organizace (WTO) jsou obecně stanoveny ve společném celním sazebníku.

Odchylně od cel stanovených ve společném celním sazebníku se celní sazby pro některé druhy obilovin v EU řídí pravidly podle hlavy 6 soupisu ES CXL přílohy GATT, která pocházejí z dohody „Blair House“ mezi US a EU. Jako průhledný a objektivní základ pro stanovení reprezentativních dovozních cen CIF

jsou používány kotace vysoce jakostní pšenice a kukuřice na komoditních burzách ve Spojených státech amerických. Vysoce jakostní pšenice je dále referenční cenou pro pšenici tvrdou o vysoké jakosti a její osivo a osivo pšenice seté. Cena kukuřice slouží jako referenční cena pro čirok, osivo čiroku, žito, osivo žita a osivo kukuřice.

Celní sazba je stanovena na základě rozdílu mezi intervenční cenou pro obiloviny (vynásobenou 1,55) a reprezentativní dovozní cenou CIF pro obiloviny v Rotterdamu. Takto stanovené clo však nesmí překročit smluvní celní sazbu stanovenou na základě kombinované nomenklatury.

Právním základem pro stanovení cel obilovin je po reformě SOT čl. I nařízení Komise č. 642/2010, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1308/2013, pokud jde o dovozní cla v odvětví obilovin (bývalý čl. 136 nařízení č. 1234/2007). Toto nařízení bylo v roce 2014 pozměněno prováděcím nařízením č. 265/2014, kdy došlo k přenesení pravidel kalkulace cel pro obiloviny z NR č. 1234/2007 do nařízení Komise a úpravě metody kalkulace. Nařízení stanovující dovozní cla bylo do platnosti prováděcího NK č. 265/2014 publikováno vždy 15. a poslední den v měsíci a kalkulace dovozních cel byla fixně prováděna na základě různých světových referenčních cen pro definované typy obilovin za předcházejících 14 dní. S platností výše uvedené úpravy nařízení jsou cla pohyblivě kalkulována denně na základě cen za předchozích 10 dní. Komise tak stanoví novou celní sazbu vždy, pokud se průměr za předchozích 10 dní liší od dosud stanovené celní sazby o více než 5 EUR/t nebo pokud se průměr vrátí k nule.

Dovozní cla v odvětví obilovin jsou podle posledního vydaného nařízení Komise č. 1206/2014, ze dne 7. listopadu 2014, na úrovni 0 EUR/tunu.

Celní kvóty pro dovoz obilovin, které vyplývají z dohod uzavřených podle článku 300 Smlouvy nebo z jiných aktů Rady, otevírá a spravuje Komise podle příslušných prováděcích pravidel. Dovoz některých obilovin v rámci celních kvót vyplývajících z mezinárodních smluv uzavřených v souladu se Smlouvou nebo plynoucích z jiných aktů Rady však podléhá zvláštním celním sazbám.

V odvětví obilovin jsou klíčové následující každoročně otevřené dovozní kvóty:

- **dovozní kvóta pro pšenici setou střední až nízké jakosti** s celní sazbou 12 EUR/t, o celkovém objemu 3 112 030 tun, z toho 572 000 tun pochází z USA, 38 853 tun z Kanady, 2 378 387 tun z ostatních třetích zemí a 122 790 tun ze všech třetích zemí (dle NK č. 1067/2008),
- **dovozní kvóta pro ječmen** o celkovém objemu 307 105 tun pocházející ze třetích zemí s platnou celní sazbou 16 EUR/tunu (dle NK č. 2305/2003),
- **dovozní kvóta pro sladovnický ječmen** o celkovém objemu 50 890 tun pocházející ze třetích zemí s platnou celní sazbou 8 EUR/tunu (dle NK č. 1064/2009),
- **dovozní kvóta pro kukuřici** ze všech třetích zemí o celkovém objemu 277 988 tun s nulovou celní sazbou (dle NK č. 969/2006),
- **dovozní kvóty pro kukuřici a čirok dovážené do Španělska** (2 mil. tun kukuřice a 0,3 mil. tun čiroku) a **kukuřici dováženou do Portugalska** (0,5 mil. tun) se sníženým dovozním clem (dle NK č. 1296/2008). Smlouva mezi USA a EU umožnila tento dovoz od roku 1995/1996 v kompenzaci za ztrátu USA za trhy na Iberském poloostrově.
- **dovozní kvóta pro pšenici tvrdou** s nulovou celní sazbou v množství 50 000 tun pocházející ze všech třetích zemí (dle NK č. 2133/2001),
- **dovozní kvóta pro vysoce jakostní pšenici obecnou a tvrdou** s nulovou celní sazbou v množství 300 000 tun pocházející ze všech třetích zemí (dle NK č. 2133/2001),

Kvóty pro dovoz obilovin z Ukrajiny do EU

Jednání o dohodě o volném obchodu (FTA) s Ukrajinou bylo dokončeno a dohoda byla podepsána v červnu 2014 jako součást širší dohody o přidružení. Z důvodu politického vývoje na Ukrajině se nicméně EU rozhodla podpořit ekonomiku Ukrajiny jednostranným snížením cel v mezích podepsané

dohody o volném obchodu již v dubnu 2014 (tzn. bez její ratifikace) prostřednictvím prováděcího nařízení Komise (EU) č. 416/2014 ze dne 23. dubna 2014 o otevření a správě celních kvót pro dovoz některých obilovin pocházejících z Ukrajiny. U obilovin tak byly otevřeny kvóty pro dovoz do EU na pšenici a některé produkty z pšenice ve výši 950 tis. tun, na ječmen a některé produkty z ječmene ve výši 250 tis. tun a na kukuřici a některé produkty z kukuřice ve výši 400 tis. tun. V rámci kvót platí celní sazba 0 EUR/t. Administrace kvót je prováděna pomocí systému dovozních licencí. Snížení cel v rámci uvedených kvót bylo použitelné do konce roku 2015.

Platnost samotné dohody byla odložena o 1 rok a její provádění tak začalo od roku 2016. Na základě této dohody bylo vydáno **prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2081 ze dne 18. listopadu 2015 o otevření a správě celních kvót pro dovoz některých obilovin pocházejících z Ukrajiny**. Na základě tohoto nařízení od roku 2016 byly otevřeny následující roční kvóty s nulovou celní sazbou na dobu neurčitou za jinak obdobných podmínek jako v případě nařízení č. 416/2014:

1. **kvóta č. 09.4306** pro špaldu, pšenici obecnou a sourež, jiné než k setí (KN 1001 99 00); pšeničnou mouku a mouku ze soureže (KN 1101 00 15 - 90); obilné mouky jiné než mouka z pšenice, soureže, žita, kukuřice, ječmene, ovsu a rýže (KN 1102 90 90); krupici a krupičku z pšenice a špaldy (KN 1103 11 90); a pelety z pšenice (KN 1103 20 60).
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2016: 950 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2017: 960 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2018: 970 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2019: 980 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2020: 990 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2021 a v dalších letech: 1000 000 tun
2. **kvóta č. 09.4307** pro ječmen jiný než k setí (KN 1003 90 00); ječnou mouku (KN 1102 90 10); a pro pelety z ječmene (KN ex 1103 20 25).
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2016: 250 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2017: 270 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2018: 290 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2019: 310 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2020: 330 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2021 a v dalších letech: 350 000 tun
3. **kvóta č. 09.4308** pro kukuřici jinou než k setí (KN 1005 90 00); kukuřičnou mouku (KN 1102 20 10 - 90); krupici a krupičku z kukuřice (KN 1103 13 10 - 90); pelety z kukuřice (KN 1103 20 40); a kukuřičná zrna jinak zpracovaná (KN 1104 23 40 - 98).
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2016: 400 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2017: 450 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2018: 500 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2019: 550 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2020: 600 000 tun
 Celkové množství v rámci kvóty v roce 2021 a v dalších letech: 650 000 tun

Intervenční nákup obilovin v EU v marketingovém roce 2015/2016

Intervenční nákup pro obiloviny byl na základě platné legislativy v EU otevřen od 1. 11. 2015 do 31. 5. 2016. V tomto kontextu jsou aktuální zejména následující evropská legislativa pro SOT v odvětví obilovin:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují se nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007.
- Nařízení Rady (EU) č. 1370/2013, kterým se určují opatření týkající se stanovení některých podpor a náhrad v souvislosti se společnou organizací trhů se zemědělskými produkty.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008.
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014, kterým se doplňuje nařízení EP a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schválení účetní závěrky, jistoty a použití eura.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 908/2014, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schvalování účetní závěrky, pravidla pro kontroly, jistoty a transparentnost.
- Nařízení Komise č. 1272/2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003, o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech, ve znění pozdějších předpisů; Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003, o zpětné dohledatelnosti a označování geneticky modifikovaných organismů a zpětné dohledatelnosti potravin a krmiv vyrobených z geneticky modifikovaných organismů a o změně směrnice 2001/18/ES, v platném znění.

Základní podmínky intervenčního nákupu obilovin v EU pro marketingový rok 2015/2016:

- Evropskou komisí je v rámci všech členských států EU pro hospodářský rok 2015/2016 stanoven množstevní strop pro intervenční nákup pšenice obecné v souhrnném objemu 3,0 miliony tun, které jsou nakupovány za pevnou cenu 101,31 EUR/t. Pro ječmen a kukuřici je vyhlášen množstevní strop 0 tun.
- Při intervenčním nákupu pšenice na úrovni EU nad 3 miliony tun, u ostatních obilovin v případě navýšení nulového stropu, je nákup realizován formou nabídkového řízení, ve kterém se „soutěží“ o co nejnižší nabídnutou cenu s tím, že o přijatelnosti nabídek rozhoduje EK.
- Příjem nabídek k intervenčnímu nákupu obilovin probíhá od 1. listopadu do 31. května následujícího roku nebo do naplnění množstevního limitu 3 milionů tun, nastane-li dříve, přičemž obiloviny musí být naskladněny do 30. června.
- Minimální akceptovatelné množství: 80 tun homogenního charakteru.
- K nabídkám pšenice podaným v období od 1. 11. 2015 do 31. 5. 2016 je přístupováno dle data podání nabídky, tj. záleží na datu jejich podání v uvedeném období. V případě překročení množstevního stropu 3,0 miliony tun pšenice v rámci celé EU pokrátí Evropská komise nabídky podané v posledním vykazovaném období (prozatím nastaveno týdenní, Evropská komise však může změnit na denní) před naplněním množstevního stropu koeficientem krácení tak, aby se celkové nabídnuté množství pšenice v rámci EU snížilo na max. 3,0 miliony tun.
- Podaná nabídka pšenice je závazná, a proto ji až na jedinou výjimku není možno ani pozměnit, ani stáhnout. Danou výjimku tvoří uplatnění koeficientu krácení ze strany Evropské komise, na základě kterého může nabízející nabídku stáhnout do pěti dnů ode dne jeho zveřejnění.

- Ke každé nabídce pšenice je nabízející povinen složit na účet SZIF v české měně nabídkovou záruku ve výši 20 EUR na každou nabídnutou tunu.
- Do intervenčního nákupu jsou přijaty pouze obiloviny zdravé a uspokojivé obchodní jakosti, které splňují požadavky na minimální kvalitativní parametry uvedené v příloze I nařízení Komise (EU) č. 1272/2009, byly sklizeny na území EU a v době podání nabídky do intervenčního nákupu jsou uskladněny na území EU.
- V souladu s NK (ES) č. 1272/2009 nabízející hradí náklady spojené se stanovením obsahu kontaminujících látek. Nařízení Rady (EHS) č. 315/93 a nařízení Komise (ES) č. 1881/2006 stanovuje limity pro obsah kontaminujících látek v intervenčně nakupovaných obilovinách.

Další informace k intervenčnímu nákupu obilovin: www.szif.cz v sekci Společná organizace trhu/Rostlinná výroba/obiloviny/Intervenční nákup obilovin.

Seznam schválených intervenčních skladů včetně kódu skladu je umístěn na webových stránkách www.szif.cz – v sekci Společná organizace trhu/Rostlinná výroba/obiloviny/Intervenční skladování obilovin.

Do intervenčního nákupu 2015/2016 nebyly stejně jako v minulých letech podány u obilovin žádné nabídky. Důvodem je především výše referenční prahové hodnoty 101,31 EUR/t oproti tržním cenám a další podmínky intervenčního nákupu, který v současné době poslouží čistě jako záchranná síť pro případy vážného ohrožení trhu.

Aktuální změny legislativy pro oblast intervencí obilovin

Změny zaváděné do systému veřejných intervencí novým jednotným nařízením 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 pro SOT byly od 1. 1. 2014 implementovány do prováděcího nařízení č. 1272/2009. V rámci sektoru obilovin se především jednalo o změny v souvislosti se zrušením intervenčních center a vyjmutím široku ze seznamu obilovin pro veřejnou intervenci. Nové prováděcí nařízení vyšlo dne 1. 4. 2014 pod číslem 340/2014 v Úředním věstníku EU.

V rámci jednání expertní skupiny a výboru pro SOT horizontální otázky probíhaly od roku 2014 diskuse k oblastem, které by bylo možné upravit v nařízeních č. 1272/2009 o veřejných intervencích a č. 826/2008 o soukromém skladování. Cílem projednávání bylo v rámci lisabonizace rozdělit tato nařízení na prováděcí a delegované akty a při té příležitosti režimy zjednodušit, neboť veřejná intervence i soukromé skladování jsou součástí záchranné sítě SOT a jako takové nebudou využívány na pravidelné bázi. V květnu 2016 tak byly vydány následující nařízení s platností od září 2016:

1. **Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1240 ze dne 18. května 2016, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o veřejnou intervenci a podporu soukromého skladování**

V rámci tohoto prováděcího nařízení došlo k některým zásadnějším úpravám v rámci veřejné intervence obilovin:

- Došlo ke snížení **dopravní vzdálenosti**, do které hradí náklady na dopravu nabízející, a to ze **100 km na 50 km**.
- **Minimální skladovací kapacita** pro obiloviny je stanovena na 5 000 tun, od intervenčního období 2017/2018 na 7 500 tun, od intervenčního období 2018/2019 na 10 000 tun, od intervenčního období na 2019/2020 na 15 000 tun. Pokud ČS produkuje méně než 20 mil. tun obilovin ročně, může i od období 2019/2020 pokračovat s minimální kapacitou 10 000 tun.
- **Minimální množství nabízených obilovin** - pro státy s roční produkcí do 20 mil. tun je možnost sníženého množství 120 tun, ostatní státy 160 tun.

- Vzhledem k produkci obilovin, která se v ČR pohybuje mezi 7–9 mil. tun ročně, by se na ČR vztahovaly výše uvedené výjimky v případě minimální skladovací kapacity i minimálního nabízeného množství.

2. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1238 ze dne 18. května 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o veřejnou intervenci a podporu soukromého skladování

V rámci tohoto nařízení v přenesené pravomoci došlo k následující zásadnější úpravě v rámci veřejné intervence obilovin:

- **Zvýšení minimálního obsahu bílkovin** u pšenice seté z původní hodnoty 10,5 % na 11 %.

Vnější obchodní politika EU v oblasti obilovin

Obchodní vztahy EU se třetími zeměmi charakterizuje velký počet preferenčních dohod, meziregionálních iniciativ a jiných významných ujednání. Existují i samostatná obchodní ujednání (např. s Marokem, Egyptem a Izraelem) zaměřená výhradně na obchod se zemědělskými výrobky. Jednání s dalšími zeměmi pokračují a EU se tak snaží rozšířit počet zemí, se kterými je možno obchodovat s celními preferencemi, a také odstranit další překážky obchodu.

Obiloviny představují poměrně citlivou položku mezinárodního obchodu, z čehož také vyplývá zvýšená míra ochrany produktů spadajících do této skupiny. To se odráží i ve vyšší hladině dovozních cel a uplatňování celních preferenčních kvót u obilovin. Od vstupu České republiky do EU určuje vyšší dovozních cel Integrovaný tarif EU (TARIC), vydávaný v souladu s Nařízením Rady (EHS č. 2658/87). Na vnitřním trhu EU pohyb zboží nepodléhá žádným tarifním opatřením.

Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery, členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), ve kterém jsou sdruženy Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko. Česká republika vstupem do EU v roce 2004 přistoupila také Dohodě o Evropském hospodářském prostoru (EHP), který zahrnuje Norsko, Island a Lichtenštejnsko. U obilovin je v jednotlivých zemích ESVO situace rozdílná. Norsko ponechává clo na dovoz z EU u všech produktů pšenice, žita, ječmene a ovsa a některých ostatních obilovin (např. tritikale). Kukuřice, rýže a čirok jsou tímto clem zatíženy jen při jejich použití pro krmné účely. Norská cla na dovoz obilovin z EU se pohybují v rozmezí 188 až 263 Eur/t v závislosti na produktu. Na této situaci pravděpodobně nic nezmění ani jednání o další liberalizaci obchodu se zemědělskými výrobky, která probíhají mezi Norskem a EU od března 2015. Island uplatňuje dovozní cla pouze na obiloviny pro krmné účely, a to ve výši 55 % ad valorem. Také s Islandem proběhla v roce 2015 jednání o další liberalizaci obchodu se zemědělskými produkty. Liberalizace se však obilovin nijak nedotkne. Švýcarsko si pro dovoz z EU clo zachovalo u většiny obilovin v rozmezí od nuly do 55 CHF/100 kg (nulová cla jsou např. u některých položek rýže a ovsa). Na některé obiloviny Švýcarsko při dovozu z EU uplatňuje celní preferenční kvóty; při dovozech nad rámec těchto kvót se clo zvyšuje. Žádná další jednání o liberalizaci obchodu se zemědělskými produkty se Švýcarskem od roku 2009 neprobíhají.

Preferenční dohody uzavřela EU také s kandidátskými balkánskými zeměmi. Albánie ponechává u některých druhů obilovin dovozní cla ve výši 2 % (pšenice, žito, ječmen, oves a kukuřice), ostatní jsou nulová. Srbsko má pro dovoz obilovin z EU stanoveno clo pouze u jedné položky pšenice a dvou položek kukuřice. Bývalá jugoslávská republika Makedonie uplatňuje dovozní clo pouze u rýže (35 % ad valorem) a některých položek pšenice (15 % ad valorem + 0,1 Eur/kg, avšak ne více než 75 %). Dovoz obilovin z EU do Bosny a Hercegoviny a Černé Hory probíhá bezcelně.

Regionem, se kterým má EU sjednány Asociační dohody včetně dohod o volném obchodu, je oblast středomoří (EUROMED). U položek obilovin se situace v jednotlivých zemích liší. Např. Alžírsko uplatňuje pro dovoz z EU cla pro ječmen neurčený k setí a dovoz některých dalších položek (jako např. pšenice, ovsa a kukuřice neurčených k setí) je bezcelní pouze v rámci celních preferenčních kvót. Mimo preferenční

kvóty se dovozní clo u těchto produktů pohybuje v rozmezí 5 až 30 % ad valorem. Maroko u některých položek neuplatňuje dovozní clo vůbec (např. pšenice pro setí, žito, ječmen, oves, kukuřice k setí, zrna čiroku, ostatní obiloviny) a u jiných má otevřeny preferenční celní kvóty s různě vysokým dovozním clem. I clo pro dovoz do Turecka z EU je omezeno preferenčními celními kvótami. U produktů neurčených k setí se dovozní cla mimo kvóty pohybují nejčastěji kolem 130 % ad valorem. Specifická je rýže, kde je dovozní clo stanoveno v rozmezí 10 až 45 % s tím, že u položek s nejvyšším clem je otevřena bezcelní preferenční kvóta. Egypt a Jordánsko dovozní cla na obiloviny z EU neuplatňují. Izrael má zavedeny bezcelní preferenční kvóty pouze u pšenice (při dovozu nad rámec těchto kvót se clo zvedá na 50 % ad valorem), jinak jsou cla při dovozu obilovin nulová. Tunisko v sektoru obilovin uplatňuje buď nulové dovozní clo (žito, kukuřice) nebo clo v rozmezí 15 až 36 % ad valorem (pšenice, ječmen a rýže – s preferenčními celními kvótami pro dovoz z EU; oves, zrna čiroku, ostatní obiloviny). Další liberalizační jednání o prohloubené dohodě o volném obchodu probíhají v současnosti s Marokem, Tuniskem i Jordánskem. Jednání s Egyptem, která byla zahájena v roce 2013, jsou v současnosti pozastavena.

V posledních čtyřech letech vstoupily v platnost dohody o volném obchodu se státy Andského společenství a Střední Ameriky (Peru, Kolumbie, Panama, Guatemala, Honduras, Kostarika, Nikaragua, Salvador).

Dohoda s Kolumbií, která je prozatímně prováděna od srpna 2013, odstranila pro vývozce z EU dovozní cla do Kolumbie na pšenici, žito, ječmen, oves a ostatní obiloviny (položka KN 1008). Kukuřice, rýže a zrna čiroku určená k lidské spotřebě byly z liberalizace kolumbijských dovozních cel vyjmuty.

Dohoda s Peru je prozatímně prováděna od března 2013 a přispěla k výrazné redukci dovozních cel u obilovin. V současnosti jsou všechna dovozní cla na obiloviny z EU nulová.

Dohody s Hondurasem, Nikaraguou a Panamou jsou prozatímně prováděny od srpna 2013. V říjnu 2013 se k nim připojila Kostarika a Salvador a v prosinci téhož roku také Guatemala. Podobně jako u Kolumbie i pro ně platí, že dovozní cla na kukuřici a rýži pocházející z EU a neurčených k setí jsou vyjmuta z liberalizace (kromě kukuřice druhu *Zea mays everta* – KN kód 1005.90.10, který má být liberalizován do 10 let). Dovozy pšenice, žita, ječmene a ova z EU do těchto zemí probíhají bezcelně.

V červenci 2014 byla úspěšně dokončena jednání o dohodě o volném obchodu s Ekvádorem. Po ratifikaci dohody smluvními stranami a jejím vstupu v platnost dojde u dovozu pšenice, žita, ječmene, ova a kukuřice a rýže určených k setí z EU do Ekvádoru k odstranění cel do 5 let. Zachována jsou tedy pouze dovozní cla na kukuřici neurčenou k setí a rýži. EU poskytne bezcelní přístup pro všechny položky obilovin z Ekvádoru, kromě kukuřice a rýže neurčených k setí. Na tyto komodity bude zřízena preferenční celní kvóta.

Dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a Korejskou republikou je prozatímně prováděna již od 1. července 2011. Většina cel na dovoz obilovin do Jižní Koreje je postupně snižována v rozmezí 4 až 15 let od vstupu dohody v platnost. Výjimku tvoří rýže, která byla z liberalizace vyjmuta a dvě položky ječmene, u kterých cla zůstanou na současné úrovni. Dovoz pšenice z EU do Jižní Koreje probíhá bezcelně již od července 2011. Od roku 2016 jsou pro dovoz obilovin z EU do Jižní Koreje uplatňována nulová cla na pšenici, žito, oves a kukuřice k setí a krmným účelům.

V prosinci 2012 byla dokončena jednání o dohodě o volném obchodu se Singapurem. V současnosti probíhá proces ratifikace smlouvy. Dohoda stanoví, že dovoz všech zemědělských komodit a potravin z EU do Singapuru nepodléhá clu. Nicméně v případě obilovin nedojde vstupem dohody v platnost k žádné změně, protože již nyní Singapur uplatňuje MFN¹ dovozní clo 0 %.

Po čtyřech letech bylo v říjnu 2013 dokončeno jednání s Kanadou. V roce 2016 došlo k dokončení

¹ MFN – tzv. doložka nejvyšších výhod, která znemožňuje, aby členské státy Světové obchodní organizace (WTO) proti sobě používaly diskriminující praktiky a aby všechny výhody, které získá jeden člen, se vztahovaly i na všechny ostatní. ČR je členem WTO od roku 1995.

technických záležitostí a předpokládá se, že prozatímní provádění dohody bude zahájeno v průběhu roku 2017. Dohoda by měla vstoupit v platnost po schválení Evropským parlamentem. Kanada u obilovin ponechává clo při dovozu z EU pouze u ječmene využívaného pro výrobu sladu s tím, že toto clo má být odstraněno do 6 let po vstupu dohody v platnost. V EU jsou cla pro dovoz z Kanady zachována na tvrdou pšenici, žito, ječmen a oves. K jejich odstranění má dojít do 8 let po vstupu dohody v platnost.

V červenci 2013 byly zahájeny rozhovory o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství s USA (TTIP), jehož součástí je i liberalizace dovozních cel na obou stranách. V říjnu 2016 se uskutečnilo již 15. kolo rozhovorů. Probíhá diskuse o výši a období eliminace dovozních cel u jednotlivých položek zájmu obou stran. Je otázka, jakým způsobem budou jednání pokračovat v roce 2017 v souvislosti s nástupem nové americké administrativy.

Jednání o dohodě o volném obchodu byla dokončena s Ukrajinou a dohoda byla podepsána v červnu 2014 jako součást širší dohody o přidružení. Od 1. 1. 2016 je dohoda o volném obchodu mezi EU a Ukrajinou prozatímně uplatňována. U obilovin byly otevřeny kvóty pro dovoz do EU na pšenici a produkty z pšenice ve výši 950 tis. tun, na ječmen a produkty z ječmene ve výši 250 tis. tun a na kukuřici a produkty z kukuřice ve výši 400 tis. tun. Po vstupu dohody v platnost Ukrajina odstraní veškerá cla při dovozu obilovin z EU do 5 let.

K uzavření dohod o volném obchodu s Moldavskem a Gruzii došlo v listopadu 2013 a podepsány byly v červnu 2014. Dohody jsou předběžně uplatňovány od září 2014 a díky nim byla odstraněna veškerá dovozní cla. U dovozů obilovin z Gruzie do EU (kromě ječmene a rýže) je prostřednictvím ochranné doložky stanoveno spouštěcí množství 200 tis. tun. Pokud dovoz některé z těchto položek do EU přesáhne toto množství, může na ně EU znovu zavést cla. Obdobný mechanismus platí i v případě Moldávie, kde jsou stanovena spouštěcí množství pro dovoz pšenice 75 tis. tun, 70 tis. tun pro ječmen a 130 tis. pro kukuřici.

V červnu 2016 bylo zahájeno vyjednávání s Mexikem o revizi dohody o volném obchodu se zemědělskými produkty a do prosince 2016 proběhla dvě kola jednání. U dovozu obilovin z EU uplatňuje Mexiko velmi diverzifikovaná dovozní cla v závislosti na položce (od 0 do 100 % ad valorem). Záměrem EU je dosáhnout s Mexikem podobně ambiciózní dohodu jako s Kanadou.

V roce 2007 bylo zahájeno projednávání dohody o volném obchodu s Indií. Do roku 2013 se uskutečnilo 12 vyjednávacích kol, a přestože se podařilo dosáhnout určitého pokroku, celý proces se právě v roce 2013 prakticky zastavil. V lednu 2016 došlo k obnovení jednání zaměřených na vzájemně akceptovatelná řešení problematických bodů.

V roce 2010 a 2012 se rozběhla jednání o prohloubených a komplexních dohodách o volném obchodu (DCFTA) s Malajsií a Vietnamem. Zatímco v případě Malajsie probíhá příprava dalších rozhovorů, jednání s Vietnamem byla v prosinci 2016 formálně ukončena. V současnosti probíhá právní revize textu. Dohoda by mohla být ratifikována v průběhu roku 2017 a její vstup v platnost se předpokládá v roce 2018. Vstupem dohody v platnost by mělo dojít k okamžitému odstranění cel na dovoz žita, ječmene, ovesa a čiroku na dovoz z EU do Vietnamu. Na pšenici, kukuřici neurčenou k seti, rýži a některé položky ostatních obilovin budou dovozní cla Vietnamu do EU odstraněna v rozmezí 4 až 11 let po vstupu dohody v platnost.

V roce 2013 bylo dále zahájeno jednání s Thajskem a poslední jednání se uskutečnilo v dubnu 2014. Z důvodu vnitropolitické situace v Thajsku zatím nejsou naplánována další kola jednání. V prosinci 2015 byla oficiálně zahájena jednání s Filipínami a první kolo jednání proběhlo v květnu 2016. V září 2016 se uskutečnilo úvodní kolo jednání o dohodě o volném obchodu s Indonésií a jednání by měla pokračovat v prvním čtvrtletí 2017.

V září 2016 se uskutečnilo již sedmnácté kolo jednání o dohodě o volném obchodu mezi EU a Japonskem. Lze pozorovat silné tlaky agrární lobby Japonska proti uvolnění trhu se zemědělskými produkty. Aby mohl být naplněn původní záměr dokončit dohodu do konce roku 2016, musel by se celý proces

jednání značně urychlit. Zatím však není uzavřena ani jedna kapitola, proto nelze očekávat rychlý konec jednání.

Jednání o zónách volného obchodu probíhají rovněž s řadou dalších zemí, např. s jihoamerickými zeměmi ze sdružení Mercosur (Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay). Státy Mercosuru se dohodly na společné nabídce snížení cel už na konci července 2014, ale k vzájemné výměně nabídek s EU došlo v květnu 2016. Podle vyjádření EK se předpokládá odstranění cel u 90 % položek vzájemného obchodu. Další jednání budou následovat v březnu 2017.

V listopadu 2013 oznámila Arménie, že pozastavuje veškerá jednání o DCFTA s EU a že bude usilovat o členství v celní unii s Ruskem, Běloruskem a Kazachstánem. Do této unie Arménie vstoupila v lednu 2015. V prosinci 2015 byla zahájena jednání o rozšíření platné Dohody o partnerství a spolupráci s EU včetně jejích obchodních a investičních ustanovení.

V polovině roku 2015 oznámila Evropská komise, že zkoumá možnosti pro zahájení vyjednávání dohod o volném obchodu s Austrálií a Novým Zélandem a tento proces pokračuje i v roce 2016.

V listopadu 2015 se stal členem Světové obchodní organizace také Kazachstán. Vstup do této organizace pro tuto zemi znamená mimo jiné také závazek, že průměrné clo na dovozy zemědělských komodit nepřekročí 7,6 %. V oblasti obilovin, kde je aktuálně na dovoz z EU do Kazachstánu stanoveno MFN clo v rozmezí 0–12 %, (10–12 % rýže, 0–5 % vše ostatní), proto nedojde k výraznější změně.

TRH S OBILOVINAMI V ČESKÉ REPUBLICE

Obiloviny vstupovaly do minulého marketingového roku 2015/2016 se sníženým množstvím počátečních zásob (1 297,3 tis. tun). Svým objemem se blíží k marketingovému ročníku 2007/2008, kdy byla také snižená úroveň počátečních zásob ve výši 1 210,2 tis. tun. Po další nadprůměrné sklizni v roce 2015, která ve všech směrech pokrývala potřeby bilance pro marketingový rok 2015/2016, jak v užití na potraviny tak i na krmiva, pokračovalo období, kdy stále převažovala nabídka nad poptávkou. Cenový vývoj byl touto tendencí i nadále ovlivněn, a měl u všech obilovin v ČR vliv na postupný a celkově snižující se cenový trend.

Celková výše sklizně obilovin v roce 2016 v množství 8 437,9 tis. tun je v ČR svojí úrovní řazena mezi vysoce nadprůměrné sklizně (čtvrtá nejvyšší sklizeň od roku 1990). Takto vysoká produkce obilovin dostatečně pokrývá domácí poptávku ve všech základních obilných surovinách. Na domácím trhu se tak znovu objeví velmi vysoké přebytky všech druhů obilovin. Letošní přebytky obilovin v ČR tak znovu velmi negativně ovlivňují ceny jednotlivých obilných druhů, a to především vzhledem k situaci na světových a evropských trzích, kde ceny obilovin také různě kolísají směrem dolů.

Intervenční nákup obilovin v České republice ze sklizně roku 2015 byl zahájen dle pravidel režimu intervenčního nákupu stanovených Evropskou komisí, která jsou platná pro všechny členské státy EU. V České republice byl intervenční nákup otevřen v období od 1. listopadu 2015 do 31. května 2016 a bylo umožněno ho realizovat v množstevním stropu pro pšenici obecnou v souhrnném objemu 3,0 miliony tun. Zemědělskými subjekty nebo obchodníky však nebylo od 1. listopadu 2015 do 31. května 2016 do intervenčního nákupu nabídnuto žádné množství obilovin.

Pro vývoz obilovin do zahraničí byly od počátku marketingového roku 2015/2016 dány stejně dobré předpoklady jako v předchozím marketingovém roce 2014/2015 a tak docházelo k jeho vysoké realizaci výhradně z volného trhu. Vývoz z volného trhu směřoval především do sousedních členských států EU (Německo, Polsko, Rakousko).

Podle šetření ČSÚ o struktuře osevních ploch k 31. 5. 2016 došlo k nečekanému nárůstu ploch ozimých obilovin o 26,0 tis. ha, tj. o 2,7 %. U jarních obilovin naopak došlo k výraznému poklesu osevních ploch o 77,6 tis. ha, tj. o 17,0 %.

Podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu a dovozu výrobků a o licenčním řízení, jsou druhy zboží, na které se vztahovaly licenční režimy, vyhlášovány nařízením vlády. Dovoz a vývoz produktů, který patří pod společnou organizaci trhu s obilovinami, podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence. Společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty jsou stanovena v Nařízení komise č. 376/2008 ze dne 23. dubna 2008.

Většina obchodů s obilovinami probíhá v České republice mimo burzy. Burzy však jsou považovány za velmi důležité ukazatele cenového vývoje a jejich význam na našem obilném trhu je stále aktuální. S obilovinami mají v současné době oprávnění obchodovat pouze Českomoravská komoditní burza Kladno a Komoditní burza Praha.

Dalšímu pokračování sdružování zemědělských výrobců do odbytových organizací napomáhá prostřednictvím dotačních titulů i stát. Tyto organizace, vlastněné a kontrolované prvovýrobci, ovlivňují sdružováním nabídky a aktivní prodejní činností stále významněji charakter trhu zemědělskými výrobky v ČR.

V návaznosti na zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech (ZVS) a k němu se vztahující vyhlášky č. 403/2000 Sb., Ministerstvo zemědělství vydává povolení k provozování zemědělských veřejných skladů a s tím spojenému vystavování zemědělských skladních listů. Zemědělský skladní list je listinný cenný papír, který představuje vlastnické a zástavní právo k uskladněnému zboží. Je převoditelný rubropisem a předáním na jiného vlastníka. Zemědělský veřejný sklad dává záruku kvalitního ošetření a uskladnění vybraných druhů obilovin, luskovin a olejnin. Skladování těchto vybraných komodit musí splňovat podmínky vymezené výše uvedenými legislativními normami. K 31. 10. 2015 již není provozován žádný zemědělský veřejný sklad. ZVS byly zrušeny na vlastní žádost provozovatelů, a nebo byly uvedeny do klidového režimu.

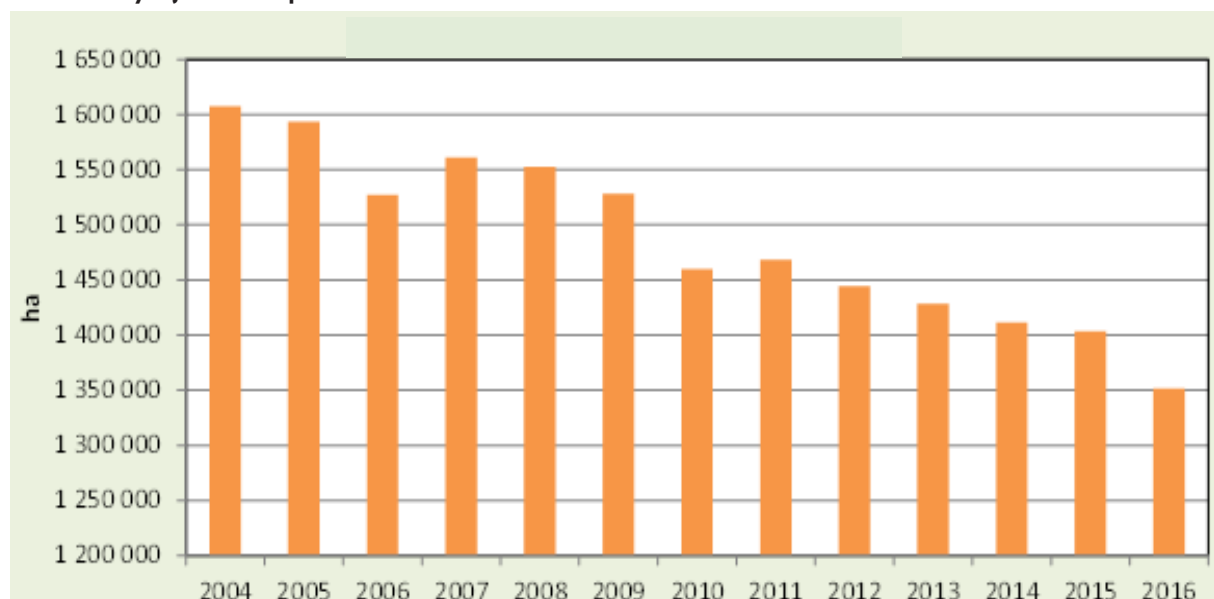
OBILOVINY CELKEM

Výroba

Předpokládaná celková sklizeň obilovin v roce 2016 ve výši 8 437,9 tis. tun je stanovena na základě odhadu sklizně základních obilovin a kukuřice ČSÚ k 15. 9. 2016, doplněného o odhad Ministerstva zemědělství pro sklizeň ostatních obilovin. Proti skutečnosti předchozího roku je o 254,4 tis. tun (tj. o 3,1 %) vyšší. Ve srovnání se sklizní loňského roku jde o velmi mírný nárůst a ve srovnání s běžnou produkční úrovní obilovin v České republice v letech předchozích, lze hovořit o produkci srovnatelné také se sklizňovým ročníkem 2008. Tato produkce se historicky řadí na čtvrté místo celkových sklizní od roku 1990. Jedná se o vysoce nadprůměrnou sklizeň, která svým objemem zcela bez problémů zabezpečuje kvantitativní pokrytí domácí potřeby, která činí v dlouhodobém průměru 5 500 - 6 000 tis. tun obilovin celkem. Podle ukončených rozborů by neměl být problém se zajištěním dostatku kvalitní potravinářské pšenice, a to i přes značnou nevyrovnanost kvality pšeničného zrna v Čechách a na Moravě. Z hlediska kvality je nejproblematičtější parametrem sklizně pšenice ročníku 2016 nízká objemová hmotnost zrna. V tomto parametru jsou také největší rozdíly mezi vzorky pocházející z Čech a z Moravy. Lepší kvalita je u vzorků, které pocházejí z Čech. Dále se zřejmě v letošním roce projeví specifické kvalitativní vlastnosti jednotlivých odrůd pšenice, zejména na schopnost dosáhnout určité úrovně obsahu a kvality bílkovin, což potvrzuje důležitost výběru odrůdy a respektování jejich požadavků. Co se týká kvality sladovnického ječmene ze sklizně ročníku 2016, tak ho lze charakterizovat jako rok s velmi dobrou produkcí i kvalitou. Zrno sladovnického ječmene má zvýšený obsah dusíkatých látek a příznivý obsah škrobu. V porovnání s minulou sklizní byl zjištěn vyšší výskyt fyziologicky, biologicky a tepelně poškozených zrn (změna barvy) a zrn se zahnědlými špičkami. Kvalita žita ze sklizně 2016 je velmi dobrá.

V letošním roce se dá předpokládat, že nadprůměrná sklizeň obilovin opět povede k tvorbě výrazných přebytků v celkové bilanci. Proto lze očekávat, že vzhledem k neustále se snižující domácí spotřebě obilovin bude nutné vzniklé přebytky odčerpat nezbytným vývozem (export v rámci EU a také do třetích zemí), ale také zpracováním obilovin pro technické užití (bioetanol, energetická biomasa).

Graf. č. 1 Vývoj osevních ploch obilovin celkem

Pramen: ČSÚ

Osevní plochy

Celková osevní plocha obilovin podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2016 opětovně poklesla proti předchozímu roku o 51,5 tis. ha na 1 351,9 tis. ha. Přesto při pohledu z dlouhodobého hlediska se osevní plocha pěstovaných obilovin příliš nemění a stále osciluje kolem výměry 1 400 - 1 500 tis. ha. V procentickém meziročním vyjádření jde o snížení o 3,7 %. U ozimých obilovin došlo k výraznějšímu meziročnímu procentickému nárůstu pouze u jednoho pěstovaného ozimu (u ozimé pšenice o 4,0 %).

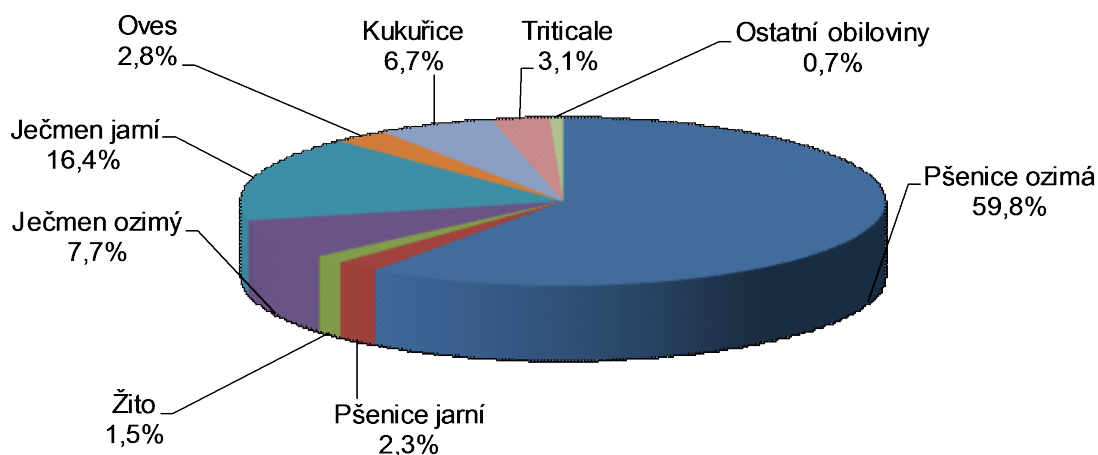
U dalších ozimých obilovin byl zaznamenán menší či větší pokles – u ozimého ječmene, ozimého žita a u triticales se výměra snížila o 0,5 %, o 4,7 %, a o 7,7 %. U jarních obilovin došlo jak k navýšení, tak i ke snížení osevních ploch. Navýšení se týká pouze ostatních obilovin o 32,8 %. U dalších jarních obilovin byl zaznamenán různě velký pokles osevních ploch – u pšenice jarní o 40,7 %, u kukuřice na zrno o 15,3 %, u jarního ječmene o 15,2 % a u ovsa o 11,4 %.

V roce 2016 zaujímají zrniny celkem 1 387,5 tis. ha (56,3 %) celkové osevní plochy a obiloviny 54,9 % celkové osevní plochy.

Struktura osevních ploch obilovin v roce 2016 je znázorněna v grafu č. 2.

Při porovnání osevních ploch roku 2016 s rokem 2015 je struktura osevních ploch obilovin velmi podobná. Procentický nárůst ve struktuře byl zaznamenán pouze u jedné ozimé obiloviny a také u jedné jarní obiloviny. Z ozimých obilovin se navýšení týká ozimé pšenice o 4,4 % na 59,8 % a u jarních obilovin u ostatních obilovin o 0,2 % na 0,7 %. Pokles ve struktuře obilovin zaznamenaly jak ozimé obiloviny, tak jarní obiloviny. Nejvyšší pokles byl zaznamenán u ječmene jarního o 2,2 % na 16,4 %, u ječmene ozimého o 0,3 % na 7,7 % a ozimého žita o 0,1 % na 1,5 %. Pouze plochy triticales a kukuřice na zrno nezaznamenaly žádný pohyb ve struktuře osevu a jsou na stejné úrovni jako v roce 2015, tzn. ve výši 3,1 % a 6,7 %.

Graf č. 2 Struktura osevu obilovin v roce 2016

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

V roce 2016 se očekává průměrný hektarový výnos obilovin ve výši 6,24 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem jde o mírný nárůst o 0,35 t/ha (tj. o 5,9 %). Navýšení výnosu se očekává u všech ozimých obilovin a také u všech jarních obilovin. U všech druhů obilovin dojde k různě vysokému nárůstu. Nejvyšší navýšení je očekáváno především u kukuřice na zrno o 2,57 t/ha (tj. o 46,3 %) a dále u ozimého ječmene o 0,65 t/ha (tj. o 11,9%). Další, avšak mírnější navýšení výnosů se předpokládá u ozimého žita o 0,53 t/ha (tj. o 10,8 %), u triticales o 0,26 t/ha (tj. o 5,5 %) a u jarní pšenice o 0,17 t/ha (tj. o 4,0 %). U ostatních druhů ozimých i jarních obilovin se předpokládá nevýznamné zvýšení výnosů od 0,02 t/ha do 0,11 t/ha (oves, jarní ječmen, ozimá pšenice).

Jak je z uvedených údajů patrné, má kromě obvyklé výměry pěstovaných obilovin na konečnou produkci významný vliv také výše průměrného hektarového výnosu.

Počáteční zásoby

K navýšení počátečních zásob obilovin v roce 2015 došlo především vlivem velmi vysoké produkce obilovin a obdobného vývozu do zahraničí. V letošním marketingovém roce 2016/2017 je očekávána srovnatelná úroveň počátečních zásob obilovin ve výši 1 238,3 tis. tun. V meziročním srovnání jde o snížení zásob o 59,0 tis. tun (tj. o 4,5 %).

Předpokládaná velmi vysoká úroveň sklizně v roce 2016, obdobný, opětovně vysoký vývoz obilovin do zahraničí jako v marketingovém roce 2015/2016 a nulový intervenční nákup vytvářejí předpoklady pro pokračování navýšování počátečních zásob obilovin v příštím marketingovém roce 2017/2018 na úrovni 1 444,7 tis. tun.

Bilanční tabulka obilovin celkem (kromě rýže)

Ukazatel	Jedn.	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017*	
Osevní plocha	tis. ha	1 479,5	1 454,4	1 413,1	1 409,6	1 390,0	1 351,9	
Výnos	t/ha	5,60	4,53	5,32	6,23	5,89	6,24	
Výroba	tis. t	8 284,8	6 595,5	7 512,6	8 779,3	8 183,5	8 437,9	
Počáteční zásoby	tis. t	1 542,8	1 740,5	1 338,8	1 007,1	1 297,3	1 238,3	
Dovoz celkem	tis. t	140,6	284,9	227,2	254,1	257,8	206,5	
Celková nabídka	tis. t	9 968,2	8 620,9	9 078,6	10 040,5	9 738,6	9 882,7	
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	5 510,0	5 438,9	5 335,0	5 417,0	5 257,0	5 214,0	
z toho	potraviny	tis. t	2 212,0	2 103,0	2 099,0	2 110,0	2 118,0	2 116,0
	osiva	tis. t	330,5	337,0	346,0	355,0	353,0	345,0
	krmiva	tis. t	2 734,5	2 759,0	2 622,0	2 654,0	2 478,0	2 453,0
	technické užití	tis. t	233,0	239,9	268,0	298,0	308,0	300,0
Vývoz celkem	tis. t	2 717,6	1 843,2	2 736,5	3 326,2	3 243,3	3 224,0	
Intervenční nákup	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Prodej intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Celkové užití	tis. t	8 227,6	7 282,1	8 071,5	8 743,2	8 500,3	8 438,0	
Konečné zásoby	tis. t	1 740,5	1 338,8	1 007,1	1 297,3	1 238,3	1 444,7	
Konečné zásoby/celkové užití	%	21,15	18,38	12,48	14,84	14,57	17,12	
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	31,59	24,62	18,88	23,95	23,56	27,71	

Pramen: ČSÚ,¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

¹⁾ údaje kromě osevní plochy odhad

Dovoz

V průběhu marketingového roku 2015/2016 se celkem dovezlo ze zahraničí 257,8 tis. tun obilovin, což představuje oproti skutečnosti předchozího roku zvýšení o 3,7 tis. tun. Z dlouhodobého pohledu je tento nárůst objemu dovezených obilovin nebývale vysoko nad obvyklým průměrem dovozu, který se pohyboval v rozmezí 80–140 tis. tun. Převážná část dovozu ročníku 2015/2016 byla realizována prostřednictvím dovozu kvalitních partií sladovnického ječmene a velmi kvalitních partií potravinářské pšenice a žita, ale také kukuřice na zrno. Podstatná část dovozu se uskutečnila v rámci vnitrouniijního obchodu, kdy se dovezlo do České republiky 252,9 tis. tun obilovin, a dovoz ze třetích zemí činil 4,9 tis. tun. Očekávaná úroveň dovozu v marketingovém roce 2016/2017 ve srovnání s předchozím marketingovým rokem 2015/2016 předpokládá, že dojde vlivem opětovné nadprůměrné produkce obilovin v ČR k mírnému snížení dovozu na hladinu 206,5 tis. tun.

Dovoz obilovin celkem bez rýže v období let 2009–2016 (v tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2009	53,9	44,3	98,2	2009/2010	73,8
2010	29,5	70,3	99,8	2010/2011	101,6
2011	31,3	75,7	107,0	2011/2012	140,6
2012	64,9	196,8	261,7	2012/2013	284,9
2013	88,1	130,2	218,3	2013/2014	227,2
2014	97,0	164,4	261,4	2014/2015	254,1
2015	89,7	151,4	241,1	2015/2016	257,8
2016	106,4	93,5 ^{*)}	199,9 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *)ú údaje do konce listopadu 2016

Celková nabídka

Předpokládaná celková nabídka 9 882,7 tis. tun pro marketingový rok 2016/2017 je o 144,1 tis. tun (tj. 1,5 %) vyšší než v předchozím marketingovém roce. Z uvedeného velmi malého navýšení celkové nabídky je zcela patrné, že dojde k mírnému snížení úrovně zásob.

Domácí spotřeba

V marketingovém roce 2016/2017 je očekávaná celková domácí spotřeba ve výši 5 214,0 tis. tun. Ve srovnání se skutečností marketingového roku 2015/2016 je nevýznamně nižší o 43,0 tis. tun (0,8 %). Rozdíl je tvořen mírným snížením ve využití obilovin na krmiva. Všechny obiloviny, které jsou určeny pro využití na technické užití, jsou buď zpracovávány na bioetanol, etanol, a nebo jsou využity jako energetická plodina pro výrobu biomasy (žito, oves, triticale, kukuřice aj.) – bioplynové stanice. V roce 2016 byla z obilovin pro účel výroby bioetanolu nejvíce využita kukuřice na zrno a u ostatních tradičních obilovin na jejich technické užití (pšenice, triticale) bylo využito především na výrobu biomasy.

Vývoz

Původních, poměrně vysokých předpokladů celkového vývozu v marketingovém roce 2015/2016 bylo stoprocentně dosaženo a bylo opětovně docíleno velmi vysoké úrovně vývozu. Celková úroveň vývozu se nacházela ve výši 3 243,3 tis. tun. Vývoz byl uskutečňován především z volného trhu.

Předpokládané množství obilovin, které bude k dispozici na vývoz v marketingovém roce 2016/2017 dosahuje znovu vysoké úrovně (s ohledem na opětovnou nadprůměrnou sklizeň obilovin v ČR) 3 224,0 tis. tun. Z tohoto množství představuje 2 410,0 tis. tun (tj. 74,8 %) pšenice, 375,0 tis. tun (tj. 11,6 %) ječmene a 351,0 tis. tun kukuřice (tj. 10,9 %). Vývozní množství předpokládá uskutečnění vývozu především z volného trhu. Očekávaný vývoz v rámci EU by měl být 3 200,0 tis. tun (tj. 99,3 %) a vývoz do třetích zemí ve výši 24,0 tis. tun (tj. 0,7 %).

Vývoz obilovin celkem bez rýže v období let 2009–2016 (v tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2009	1 395,6	1 178,5	2 574,1	2009/2010	2 073,2
2010	894,7	936,9	1 831,6	2010/2011	1 791,8
2011	854,9	1 322,0	2 176,9	2011/2012	2 717,6
2012	1 395,6	1 036,6	2 432,2	2012/2013	1 843,2
2013	806,6	1 356,1	2 162,7	2013/2014	2 736,5
2014	1 380,4	1 547,9	2 069,2	2014/2015	3 326,2
2015	1 778,3	1 499,3	3 277,6	2015/2016	3 243,3
2016	1 744,0	1 558,6 ^{*)}	3 302,6 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce listopadu 2016

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2015/2016 došlo k nevýznamnému poklesu konečných zásob na konečnou úroveň 1 238,3 tis. tun. V meziročním porovnání se jedná o pokles o 59,0 tis. tun (tj. o 4,5 %). Při srovnání celkového užití s předchozím obdobím došlo rovněž k poklesu o 242,9 tis. tun na úroveň 8 500,3 tis. tun. Toto snížení pramení především z nižší domácí spotřeby.

Pro marketingový rok 2016/2017 se očekává mírné navýšení konečných zásob do úrovně 1 444,7 tis. tun především v souvislosti s další, velmi vysokou produkcí obilovin ze sklizně roku 2016, nulovým intervenčním nákupem obilovin ve stávajícím marketingovém roce a stále velmi vysokým vývozem obilovin na zahraniční trhy. Celková úroveň exportu a z toho vyplývající dosažená úroveň konečných zásob však budou i nadále silně ovlivněny aktuální cenovou úrovní obilovin v zahraničí.

Cenový vývoj

Cenový vývoj jednotlivých druhů obilovin byl v posledních letech značně rozkolísán. Byl výrazně ovlivňován dosaženou výší produkce obilovin v ČR, ale také v zahraničí. První, velmi vysoký nárůst cen obilovin byl patrný především v ročníku 2003, kdy ceny rozhodujících obilovin (pšenice potravinářská a sladovnický ječmen) po žních pokořily hranici 4 000 Kč/t. Avšak v následujícím roce 2004, vlivem rekordní produkce obilovin, ceny obilovin významně poklesly a dostaly se ještě pod hranici, kde byly v roce 2003. Potravinářské a krmné obiloviny se obchodovaly pod hranicí 3 000 Kč. Postupný nárůst cen obilovin začal až po žních roku 2006 a tento trend pokračoval i po žních 2007, kdy byla postupně u potravinářské pšenice prolomena hranice 5 000 Kč/t a následně i 6 000 Kč/t. Obdobný vývoj cen byl i u ostatních druhů obilovin. V dalším roce 2008 pod vlivem velmi vysoké domácí, evropské i světové produkce obilovin došlo ke strmému pádu cen všech obilných komodit, které se pohybovaly v cenovém rozmezí od 2 250 do 3 073 Kč/t. V marketingovém roce 2009/2010 díky pokračující velmi dobré produkci obilovin jak v EU, tak i ČR, pokračoval cenový propad všech obilných komodit, a to jak světových, tak i evropských a potažmo i domácích cen obilovin. Cenový pokles se projevil především u nejvíce obchodované komodity - u pšenice potravinářské, kdy v druhé polovině marketingového roku 2009/2010 dosahovala cenové hladiny v rozmezí od 2 661 do 2 810 Kč/t. V roce 2010 vzhledem k průměrné sklizni obilovin s nevyrovnanými jakostními ukazateli v ČR a také s ohledem na situaci na světových a evropských trzích, ceny obilovin začaly velmi rychle narůstat a byly na poměrně vysoké cenové hladině po celý marketingový rok 2010/2011. Tento nastoupený trend vysokých cen pokračoval i v marketingových ročnících 2011/2012 a 2012/2013. Po mírně nadprůměrné sklizni v marketingovém roce 2013/2014 se trend vysokých cen změnil a ceny začaly postupně klesat u všech obilovin a to jak u potravinářských, tak i krmných. Mírný pokles cen pokračoval i v marketingovém roce 2014/2015 díky rekordní sklizni obilovin. Ceny v marketingovém roce 2015/2016 postupně vykazovaly další, menší či větší pokles vlivem další velmi vysoké sklizně.

Vzhledem k další, vysoce nadprůměrné sklizni obilovin v ČR s průměrnými jakostními ukazateli lze i v tomto sklizňovém roce očekávat, že se tento trend ve vývoji cen nebude měnit, a že ceny budou postupně vykazovat další pokles či určitou stagnaci. Bilance obilovin pro marketingový rok 2016/2017 bude stále přebytková vzhledem k odhadované vysoké sklizni obilovin v ČR.

Současný charakter vnitřního trhu se zcela zákonitě bude promítat do cenového vývoje. Předpokládá se, že posklizňový cenový vývoj bude reagovat jak na situaci na našem vnitřním trhu, tak i na zahraničním trhu. Vzhledem k předpokladu vyšší světové produkce obilovin (která by měla v aktuálním marketingovém roce 2016/2017 stoupnout na rekordních 2 068,8 mil. tun), v porovnání s jejich spotřebou, by měly vzrůst i světové zásoby obilovin. Jejich úroveň na konci marketingového roku je dle IGC odhadována na rekordních 492 mil. tun. Tento nárůst je způsoben zejména zvýšením zásob pšenice (nárůst o 13 mil. tun) a kukuřice (nárůst o 7,9 mil. tun). Hlavní podíl na tomto nárůstu by v aktuálním roce měl mít zejména vzestup užití na krmné účely (909 mil. tun) a mírný nárůst průmyslového (333 mil. tun) a potravinářského užití (677 mil. tun). Světové ceny obilovin v období od srpna 2015 do konce září 2016 vlivem přebytkové bilance na světovém trhu převážně klesaly. Ceny pšenice meziročně poklesly o 1 až 17 %. Očekávaná vysoká domácí produkce jsou dalším důvodem pro sníženou poptávku po všech obilovinách. Lze očekávat, že ceny hlavních tržních obilovin, tak i ostatních obilovin v tomto období budou převážně klesat. Dle predikce cen se očekává, že měsíční průměry cen potravinářské pšenice u zemědělců dosáhnou v únoru roku 2017 úrovně 3 500 – 3 650 Kč/t a u krmné pšenice 3 300 – 3 450 Kč/t. Také u ostatních krmných obilovin lze předpokládat výrazný pokles cenových průměrů, a to u krmného ječmene na 3 000 – 3 200 Kč/t, u ovsa 3 300 – 3 400 Kč/t a u kukuřice 3 300 – 3 400 Kč/t.

U sladovnického ječmene se předpokládá, že i přes smluvní zajištění rozsahu jeho pěstování se cenová hladina bude pohybovat na úrovni 4 400 – 4 600 Kč/t. U partií potravinářského žita se očekává cena v rozmezí 3 400 – 3 500 Kč/t.

Bilance obilovin podle jednotlivých druhů za marketingový rok 2015/2016

Ukazatel	Jedn.	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Pšenice celkem	Žito	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Ječmen celkem	Oves	Triticale	Kukuřice	Ostatní obiloviny	Celkem
Osevní plocha	tis. ha	7 78,2	5 1,6	8 29,8	2 2,0	1 04,5	2 6 1,4	3 66,0	4 2,4	4 2,9	8 0,0	6,8	1 3 90,0
Výnos	t/ha	6,50	4,26	6,36	4,91	5,46	5,43	5,44	3,65	4,72	5,54	1,47	5,89
Výroba	tis. t	5 054,6	2 19,7	5 274,3	1 07,9	5 71,0	1 420,4	1 991,4	1 54,6	2 02,6	4 42,7	1 0,0	8 1 83,5
Počáteční zásoby	tis. t			3 39,8	4 6,1			3 53,2	1 9,7	7 2,5	4 64,6	1,6	1 2 97,3
Dovoz – v rámci EU	tis. t			3 6,0	2 0,1			2 4,0	0,5	1,1	1 68,7	2,5	2 52,9
Dovoz – třetí země	tis. t			0,7	0,0			0,0	0,0	0,0	2,7	1,5	4,9
Dovoz celkem	tis. t			3 6,7	2 0,1			2 4,0	0,5	1,1	1 71,4	4,0	2 57,8
Celková nabídka	tis. t			5 650,8	1 74,1			2 3 68,6	1 74,8	2 76,2	1 0 78,7	1 5,6	9 7 38,6
Dom. spotřeba celkem ¹⁾	tis. t			2 840,0	1 28,0			1 4 75,0	1 19,0	1 97,0	4 93,0	5,0	5 2 57,0
potraviny	tis. t			1 250,0	1 20,0			7 00,0	2 9,0	0,0	1 5,0	4,0	2 1 18,0
osiva	tis. t			1 85,0	5,0			1 20,0	1 2,0	1 2,0	1 8,0	1,0	3 53,0
krmiva	tis. t			1 250,0	3,0			6 50,0	7 5,0	1 20,0	3 80,0	0,0	2 4 78,0
technické užití	tis. t			1 55,0	0,0			5,0	3,0	6 5,0	8 0,0	0,0	3 08,0
Vývoz – v rámci EU	tis. t			2 493,5	1 3,4			5 01,5	4 0,1	1 9,8	1 50,7	7,0	3 2 26,0
Vývoz – třetí země	tis. t			3,2	0,0			1,5	6,6	0,0	4,8	1,2	1 7,3
Vývoz celkem	tis. t			2 496,7	1 3,4			5 03,0	4 6,7	1 9,8	1 55,5	8,2	3 2 43,3
Intervenční nákup	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej interv. zásob	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek interv. zásob	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové užití	tis. t			5 336,7	1 41,4			1 9 78,0	1 65,7	2 16,8	6 48,5	1 3,2	8 5 00,3
Konečné zásoby	tis. t			3 14,1	3 2,7			3 90,6	9,1	5 9,4	4 30,2	2,4	1 2 38,3
Kon. zás./celk.užití	%			5,89	2 3,13			1 9,75	5,49	2 7,40	6 6,34	1 8,18	1 4,57
Kon. zás./dom.spotřeba	%			1 1,06	2 5,55			2 6,48	7,65	3 0,15	8 7,26	4 8,00	2 3,56

 Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně zásob SZIF a SSHR

Předpoklad bilance obilovin podle jednotlivých druhů pro marketingový rok 2016/2017, vycházející z odhadů k 15. září 2016

Ukazatel	Jedn.	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Pšenice celkem	Žito	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Ječmen celkem	Oves	Triticale	Kukuřice	Ostatní obiloviny	Celkem
Osevní plocha	tis. ha	809,1	30,6	839,7	21,0	104,0	221,7	325,7	37,6	39,6	79,3	9,1	1 351,9
Výnos	t/ha	6,60	4,43	6,52	5,44	6,11	5,48	5,68	3,67	4,99	8,10	1,80	6,24
Výroba	tis. t	5 343,5	135,4	5 478,9	113,9	635,5	1 215,5	1 851,0	137,9	197,4	624,5	16,3	8 437,9
Počáteční zásoby	tis. t			314,1	32,7			390,6	9,1	59,4	430,2	2,4	1 238,3
Dovoz ze zemí EU	tis. t			30,0	22,0			25,0	0,5	0,0	120,0	3,0	200,5
Dovoz z třetích zemí	tis. t			1,0	0,0			1,0	0,0	0,0	3,0	1,0	6,0
Dovoz celkem	tis. t			31,0	22,0			26,0	0,5	0,0	123,0	4,0	206,5
Celková nabídka	tis. t			5 824,0	168,6			2 267,6	147,5	256,8	1 777,7	22,7	9 882,7
Domácí spotř. celkem ¹⁾	tis. t			2 835,0	129,0			1 425,0	102,0	194,0	523,0	6,0	5 214,0
potraviny	tis. t			1 250,0	120,0			700,0	27,0	0,0	14,0	5,0	2 116,0
osiva	tis. t			185,0	6,0			110,0	12,0	12,0	19,0	1,0	345,0
krmiva	tis. t			1 250,0	3,0			610,0	60,0	120,0	410,0	0,0	2 453,0
technické užití	tis. t			150,0	0,0			5,0	3,0	62,0	80,0	0,0	300,0
Vývoz do zemí EU	tis. t			2 400,0	20,0			365,0	38,0	20,0	350,0	7,0	3 200,0
Vývoz do třetích zemí	tis. t			10,0	0,0			10,0	2,0	0,0	1,0	1,0	24,0
Vývoz celkem	tis. t			2 410,0	20,0			375,0	40,0	20,0	351,0	8,0	3 224,0
Intervenční nákup	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej interv. zásob	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek interv. zásob	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové užití	tis. t			5 245,0	149,0			1 800,0	142,0	214,0	874,0	14,0	8 438,0
Konečné zásoby	tis. t			579,0	19,6			467,6	5,5	42,8	303,7	8,7	1 444,7
Kon. zás./ celkové užití	%			11,04	13,15			25,98	3,87	20,00	34,75	62,14	17,12
Kon. zás./dom. spotřeba	%			20,42	15,19			32,81	5,39	22,06	58,07	145,00	27,71

Pramen: ČSÚ¹⁾, MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně zásob SSHR

Výskyt škodlivých organismů v porostech obilnin v ČR v roce 2016

Virové zakrslosti a jejich přenašeči

Inspektoři Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) odpozorovali na jaře 2016 celkem 190 porostů podezřelých z výskytu virových zakrslostí. Pozitivních vzorků na výskyt virových zakrslostí bylo 34 (17,9 %). Z pozitivních vzorků bylo 13 vzorků (38 %) infikováno WDV a 9 vzorků (26 %) BYDV, směsnou infekcí WDV + BYDV bylo infikováno 12 vzorků (36 %). Nejčastější výskyty viróz byly zaznamenány v Olomouckém, Ústeckém a Plzeňském kraji.

K 7.11.2016 byl potvrzen 1 vzorek s virem BYDV a 4 vzorky směsné infekce.

Průzkum výskytu přenašeče WDV kříška polního (*Psammotettix alienus*) byl na jaře 2016 prováděn v 504 porostech obilnin, přičemž ve 39 porostech (8 %) byl zaznamenán jeho výskyt. Intenzita výskytu kříška v napadených porostech byla u 90 % porostů slabá (méně než 3 dospělci na 100 smyků), u 10 % porostů střední (3 – 7 dospělců na 100 smyků), silný výskyt nebyl detekován (7 a více dospělců na 100 smyků). V rezervoárech virových zakrslostí a na novém osevu ozimých obilnin byl doposud potvrzen jeho výskyt v 60 z 84 porostů tedy v 71 %. Intenzita výskytu kříška v napadených porostech byla u 50 % porostů slabá, u 37 % porostů střední a u 13 % porostů silná. Co se týče přenašeče viru BYDV mšice střeňchové (*Rhopalosiphum padi*), ta je sledována pomocí sacích pastí typu Johnson-Taylor a informace o výskytech jsou průběžně zveřejňovány v Aphid bulletinu ÚKZÚZ. V porostech se objevovaly mšice ve velkých počtech od 36. týdne. V porovnání s rokem 2015, je zde patrný rozdíl v brzkém termínu podzimního přeletu mšic na zimní hostitele.

Snětivosti

Výskyt původců snětivostí z rodu *Tilletia* byl hodnocen na základě pozorování v klasu a vzorků zrna pšenice odebraných při sklizni. K 7.11.2016 bylo odpozorováno a odebráno 220 klasů a vzorků, z nichž 24 vzorků bylo pozitivních. Na výskyt *T. caries* připadal podíl 46 % z pozitivních vzorků, na výskyt *T. controversa* podíl 46 %, na směsné výskyty *T. caries* + *T. controversa* podíl 8 %.

Ostatní škodlivé organismy

Mírný ráz zimy přál dobrému přezimování trvalých kultur i ozimých plodin. Vlivem častého střídání teplot a díky velkým teplotním výkyvům bylo zaznamenáno ve slabé intenzitě na celém území především Moravy chladové poškození ozimých obilnin a ozimé řepky. Slabé mrazy přály také dobrému přezimování škodlivých organismů a plevelů. Na obilninách bylo již v předjaří pozorováno většinou střední až silné napadení padlím pšenice i ječmene (*Blumeria graminis*), slabé až střední napadení septoriovou skvrnitostí pšenice (*Mycosphaerella graminicola*) či silné napadení kořenů (*Rhizoctonia cerealis*). Populace hraboše polního (*Microtus arvalis*) byly až na výjimky sledovány ve střední až silné intenzitě ve všech plodinách na neošetřovaných plochách. Přesto i ozimy na podzim seté pozdě a nevyrovnané přezimovaly v dobrém zdravotním stavu. Z důvodu velmi příznivého počasí mohly být velmi brzy zahájeny polní práce, od poloviny března bylo v teplejších oblastech provedeno přihnojení ozimů, předset'ová příprava půdy a následně zahájeno setí jařin. V některých lokalitách se prováděla aplikace rodenticidů proti přemnoženým hrabošům.

Od konce března se v teplejších oblastech začínají v porostech objevovat první dospělci kohoutků. V tomto období byly zaznamenány nižší teploty s proměnlivým počasím a častějšími srážkami, vydatnějšími pouze v oblastech Jižních Čech. V tomto období se již objevovaly první slabé výskyty listových chorob pšenice septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*) a feosferiové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*), pyrenoforové skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*). Na ječmeni se objevily příznaky síťovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*) a dalších listových chorob.

Z hmyzích škůdců se od konce dubna objevily v porostech dospělci kohoutků (*Oulema* sp.). Chladnější ráz počasí v druhé polovině dubna přibrzdil vývoj porostů a téměř všechny plochy byly postiženy mrazíky.

Začátek května je ve znamení pokračujících polních prací. Na Vysočině pokračuje sázení brambor a dosévání kukuřice. Z aplikací se prováděly postřiky proti listovým chorobám. Z některých oblastí se objevilo hlášení o výskytu virových zakrslostí pšenice i ječmene (BYDV a WYDV). Koncem května se začaly v porostech pšenice objevovat kalamitní výskyty rzi plevové. Stejně jako v letech předchozích se i rok 2016 potvrdil jako extrémní, co se týče této choroby. Některé porosty s podceněnou ochranou na konci června neměly téměř žádnou asimilační plochu. Koncem května se začínali v porostech obilnin objevovat škůdci typu obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*), kyjatky osenní (*Sitibion avenae*), kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*), trásněnky obilné (*Frankliniella tenuicornis*) a vrtalky ječné (*Agromyza megalopsis*).

Červenec byl ve znamení žní, teploty se pohybovaly na průměrných úrovních, se střídajícími se srážkami se ovšem polní práce v některých oblastech zbrzdily. Vlhké periody podpořily výskyty růžovění klasů pšenice (*Gibberella zeae*) a černí obilnin (*Mycosphaerella tassiana*) u řepky se vyskytovaly lokálně silné příznaky infekce bílou hnilobou řepky (*Sclerotinia sclerotiorum*).

Počátek srpna byl ve znamení sklizně, která byla však přerušována četnými přeháňkami. U obilnin byly zjištěny ojedinělé výskyty snětivosti mazlavé, snětivosti pšenice (*Tilletia tritici*) a zakrslé snětivosti pšenice (*Tilletia controversa*).

Z plevelů se významněji vyskytovaly lokálně vytrvalé plevele typu: pcháč rolní (*Cirsium arvense*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*), dále plevele typické pro ozimé plodiny: svízel přítula (*Galium aparine*), heřmánkovec nevonný (*Tripleurospermum inodorum*), violka rolní (*Viola arvensis*), chundelka metlice (*Apera spica-venti*), penízek rolní (*Thlaspi arvense*) a oves hluchý (*Avena fatua*). Z pohledu výnosů lze mluvit o nadprůměrném roku. Teplé a suché počasí sice nesvědčí obsahu vody v půdě, ale paradoxně se jedná o nejlepší roky z pohledu výnosů.

Nově zakládáné ozimy, podle posledních zpráv, vzchází dobře a výskyty vektorů viróz se pohybují na slabých a středních úrovních, lokálně lze detekovat i silné výskyty, proto se od poloviny října začínají aplikovat insekticidy proti křísku polnímu (*Psammotettix alienus*) a mšicím.

Bližší informace o aktuálním výskytu škůdců lze nalézt na stránkách Rostlinolékařského portálu http://eagri.cz/public/app/srs_pub/fytoportal/public/#mon|modul:zpravy|zpravy:uvod|rok:2016

Povětrnostní podmínky ročníku a jejich vliv na vývoj porostů

Zima marketingového ročníku 2015/2016 byla dle údajů ČHMÚ velmi teplá, hodnota průměrné teploty vzduchu za zimní sezonu (prosinec až únor) byla 1,8 °C, což je o 3,6 °C více než je dlouhodobý průměr 1961-1990. Zima tak byla druhá nejteplejší od roku 1961. Vysoká průměrná teplota zimní sezony 2015/2016 je zejména díky teplému prosinci a únoru. Srážkově bylo zimní období normální, průměrný úhrn srážek na území ČR činí 121 mm, což je 98 % dlouhodobého průměru 1961-1990. Rozložení srážek bylo nerovnoměrné, zatímco prosinec byl srážkově podnormální, leden byl srážkově normální a únor nadnormální. Březen 2016 byl na území ČR teplotně normální, průměrná měsíční teplota 3,3 °C byla o 0,8 °C vyšší než normál 1961-1990. Tepleji bylo na Moravě než v Čechách, průměrná měsíční teplota vzduchu na území Moravy a Slezska byla 3,7 °C, na území Čech 3,2 °C. Průměrná denní teplota vzduchu na území ČR se v průběhu většiny měsíce pohybovala kolem hodnot normálu, výrazněji nad hodnoty normálu stoupla až v posledních dnech měsíce. Nejtepleji bylo v poslední březnový den, kdy maximální denní teplota v jižních Čechách, na Moravě a Slezsku často přesahovala 20 °C. Setí jarního ječmene bylo např. na severní Moravě zahájeno už 8. února. Bylo to způsobeno velkým vláhovým deficitem v této oblasti. Nedostatek zimních srážek tak ohrožoval optimální založení porostu v pozdějším období. Po přechodném ochlazení a sněhových srážkách na počátku března se setí všech obilovin naplno rozběhlo od poloviny března a bylo v hlavních produkčních oblastech ukončeno na přelomu března a dubna.

Na území ČR byl duben podle údajů ČHMÚ teplotně normální s odchylkou kolem 0,4 °C. První teplou polovinu měsíce (odchylka 2,6 °C) vystřídala chladnější druhá polovina (odchylka -1,6 °C). I z hlediska úhrnu srážek byl duben jako celek normální. Srážek spadlo v celostátním průměru přibližně 40 mm, což je kolem 85 % dlouhodobého průměru. Měsíce březen a duben skončily jako celek teplotně v mezích normálních hodnot, ale z hlediska vývoje teplot byly odlišné. Březen se vyznačoval poměrně malými teplotními výkyvy, zatímco duben měl výrazné rozdíly mezi začátkem a koncem měsíce. Zdravotní stav porostů obilnin byl hodnocen jako velmi dobrý, porosty ozimých obilnin byly většinou přiměřeně husté a vzrůstově i vývojově vyrovnané. Na rostlinách se vyskytovaly pouze slabé příznaky běžných houbových chorob, škodlivé výskyty byly spíše výjimečné.

Vzhledem k chladnému průběhu počasí na konci dubna se celkově zpomalil vývoj porostů, přibrzdil se výskyt a vývoj škůdců. Lokálně došlo k poškození teplomilných polních plodin (brambory, cukrovka, mák), ale především révy vinné a kvetoucích ovocných stromů ranními mrazy. Porosty ozimého ječmene se na konci dubna nacházely ve fázi sloupkování až ve fázi objevení se posledního (praporcového) listu. Porosty jarního ječmene byly ve fázi 3. listu až odnožování. Květen 2016 byl na území ČR teplotně normální, průměrná měsíční teplota 13,4 °C byla o 1,1 °C vyšší než normál 1961–1990. Na území Čech byla průměrná měsíční teplota vzduchu 13,3 °C, na území Moravy a Slezska 13,7 °C. Srážkově byl květen normální, průměrný srážkový úhrn 58 mm představuje 78 % normálu 1961–1990. Přestože průměrný srážkový úhrn na území Čech (59 mm) a na území Moravy a Slezska (55 mm) jsou srovnatelné, plošné rozložení srážek na území ČR bylo značně nerovnoměrné. Nejvýraznější úhrny srážek za květen byly zaznamenány v Jihočeském kraji, kde v průměru napršelo více než 90 mm. Naopak v krajích Libereckém a Karlovarském to bylo méně než 40 mm. V průběhu měsíce května bylo prováděno v porostech obilnin fungicidní ošetření. Porosty ozimého ječmene byly na konci měsíce května podle oblastí ve fázi metání, kvetení až ve střední mléčné zralosti. Ječmen jarní byl koncem května podle oblastí ve fázi sloupkování až po kvetení. V místech výskytu intenzivních srážek došlo k lokálnímu polehnutí porostů, případně byly porosty poškozeny kroupami.

Červen 2016 byl na území ČR teplotně nadnormální, průměrná měsíční teplota 17,2 °C byla o 1,7 °C vyšší než normál 1961–1990. Byl to osmý nejteplejší červen od roku 1961. Výrazně teplá byla poslední červnová dekáda. Srážkově byl červen normální, průměrný měsíční úhrn srážek na území ČR 82 mm představuje 98 % normálu 1961–1990. Plošné rozložení srážek bylo značně nerovnoměrné, zatímco v Čechách v průměru napršelo 93 mm (116 % normálu), na území Moravy a Slezska byl průměrný měsíční úhrn srážek 58 mm (65 % normálu). Nejvyšší úhrny srážek za červen byly zaznamenány na západě republiky, kde napršelo více než 100 mm. Naopak nejméně za červen napršelo v kraji Zlínském, a to méně než 50 mm. Červenec byl teplotně silně nadnormální, průměrná měsíční teplota 18,6 °C byla o 1,7 °C vyšší než normál 1961–1990. Srážkově byl červenec nadnormální, průměrný měsíční úhrn srážek 115 mm představuje 146 % normálu 1961–1990. V Čechách v průměru napršelo 138 % normálu, na území Moravy a Slezska byl průměrný měsíční úhrn srážek 160 % normálu. Nejvyšší úhrny srážek za červenec byly zaznamenány na východě republiky, v Moravskoslezském a Zlínském kraji, kde napršelo více než 150 mm. Srážky se vyskytovaly především v druhé a třetí dekádě měsíce, v třetí dekádě měsíce byly spojené s četnými přeháňkami a lokálními bouřkami. Sklizeň jarního ječmene byla zahájena druhý červencový týden, ale z důvodu nepříznivého vývoje počasí byly větší plochy sklizeny až koncem července a především v srpnu. Každodenní dešťové přeháňky a bouřky na celém území ČR koncem července, výrazně zpomalily průběh žňových prací, a žně měly v porovnání s předchozími roky výrazné zpoždění. Sklizeň byla ukončena až koncem srpna. Srpen 2016 byl na území ČR teplotně normální, průměrná měsíční teplota 17,0 °C byla o 0,6 °C vyšší než normál 1961–1990. Srážkově byl srpen podnormální, průměrný měsíční úhrn srážek na území ČR 41 mm představuje 53 % normálu 1961–1990. V Čechách v průměru napršelo 37 mm, na území Moravy a Slezska byl průměrný měsíční úhrn srážek 49 mm. Nejvyšší úhrny srážek za srpen byly zaznamenány na východě republiky, v Moravskoslezském a Zlínském kraji napršelo více než 60 mm. Nejméně srážek pak bylo zaznamenáno v Kraji Vysočina, a to méně než 30 mm.

PŠENICE

Výroba

Na základě odhadu produkce ČSÚ k 15. 9. 2016 se odhaduje v ČR sklizeň pšenice v roce 2016 v množství 5 478,9 tis. tun. Z tohoto množství je 5 343,5 tis. tun pšenice ozimé (tj. 97,5 % celkové výroby) a 135,4 tis. tun pšenice jarní (tj. 2,5 % z celkové výroby). Celková výroba pšenice mírně vzrostla proti skutečnosti předchozího roku o 204,6 tis. tun, tj. o 3,9 %. Toto zvýšení vyplývá především z nárůstu produkce pšenice ozimé o 288,9 tis. tun, tj. o 5,7 %.

Na nárůstu výroby pšenice v roce 2016 se podílí jednak vyšší, nadprůměrný hektarový výnos ozimé pšenice, a také zvýšení osevních ploch ozimé pšenice. Pšenice tak i nadále zůstává na našem trhu s obilovinami zcela dominantní plodinou, která tvoří 64,9 % nabídky všech obilovin.

Při hodnocení letošní úrody pšenice je zapotřebí znovu si uvědomit, že rozhodující vliv na dosaženou úroveň výroby mělo a má opět počasí. To umožnilo zemědělcům na podzim roku 2015 provést bezproblémovou přípravu a také etapové seti ozimů, kdy se podařilo zasít ozimé obiloviny převážně v odpovídajícím agrotechnickém termínu. Ozimy vzešly poměrně brzy a vlivem příznivých srážkových a teplotních poměrů byl jejich stav na podzim dobrý. Většina porostů byla vyrovnaná, přiměřeně hustá a byla připravena na zimní období. Během zimních měsíců se sněhová pokrývka vyskytovala na většině území ČR velmi sporadicky, a pokud byla, tak to bylo pouze ve výše položených oblastech ČR. Zima ročníku 2015/2016 nezpůsobila žádné výrazné problémy v přezimování porostů, neboť byla jednou z dalších nejteplejších zim v celé historii meteorologického sledování. Co se týká srážkových poměrů, tak se celkově loňská zima zařadila k těm sušším díky absenci sněhových srážek. Sklizeň obilovin proběhla za velmi proměnlivých klimatických podmínek (byla velmi často přerušována dešťovými přeháňkami) a byla ukončena až na začátku měsíce září 2016 – 5. 9. 2016. Úroveň výroby pšenice (5 478,9 tis. tun) se velmi podobá předchozímu sklizňovému ročníku (5 274,3 tis. tun). Opětovná, nadprůměrná úroveň sklizně pšenice znamená, že se celkový charakter našeho vnitřního trhu v zásadě nebude měnit (vzhledem k neustále se snižující domácí spotřebě), trh bude mít stále rysy převažující nabídky nad poptávkou, ale s poptávkou po kvalitní surovině. Pro dosažení bilanční rovnováhy se předpokládá vývoz do zahraničí celkem 2 410,0 tis. tun této komodity (vše z volného trhu) a zpracování na technické užití 150,0 tis. tun.

Z výsledků monitoringu hodnocení kvality letošní produkce (celkem bylo analyzováno 516 sklizňových vzorků) vyplývá, že z celého souboru analyzovaných vzorků ze sklizně 2016 byly potvrzeny dobré výsledky kvality potravinářské pšenice. Soubor byl hodnocen celkem 6 parametry (vlhkost, objemová hmotnost, sedimentační index, obsah N-látek, číslo poklesu a obsah příměsí a nečistot). Ve všech hodnocených parametrech vyhovělo celkem 58 % vzorků z letošní sklizně, což je podstatně nižší procento než v předchozím roce 2015, kdy vyhovělo 73 % vzorků (v roce 2014 to bylo 58 %, v roce 2013 - 76 %, v roce 2012 – 47 %, v roce 2011 – 49 % a v roce 2010 – 43 %). Letošní výsledky ukazují, že limitujícím faktorem kvality v roce 2016 je hodnota objemové hmotnosti. Značné rozdíly v tomto parametru se projevují na úrovni jednotlivých krajů Čech a Moravy v důsledku výkyvů počasí v jednotlivých regionech. Překvapením ročníku jsou dobré výsledky hodnoty čísla poklesu a také obsah N-látek. Obecně je tedy možné konstatovat, že i v marketingovém roce 2016/2017 nebude limitujícím faktorem pro užití potravinářské pšenice ani celková produkce pšenice a ani její kvalita. Dá se proto očekávat, že potravinářská pšenice nebude mít žádné problémy pro splnění všech kvalitativních požadavků pro zajištění domácí spotřeby.

Následující tabulky obsahují výsledky sledování technologické jakosti potravinářské pšenice ze sklizně 2015 a procenta vzorků nevyhovujících ČSN 46 1100-2 (potravinářská pšenice). Pro srovnání jsou tyto výsledky doplněné o některé údaje z minulých let.

Průměrné hodnoty kvality pšenice ze sklizně 2016 ve srovnání s kvalitou z předchozích sklizní

Rok	Objemová hmotnost (g/l)	SDS – seditest (ml) ^{*)}	Číslo poklesu (s)	N – látky (%)	Obsah příměsí (%)	Obsah nečistot (%)
2010	766,0	41	278,0	12,9	4,6	0,8
2011	788,0	45	255,0	12,2	3,9	1,2
2012	778,0	51	296,0	13,7	4,0	1,9
2013	809,0	42	338,0	12,7	4,3	1,1
2014	789,0	42	306,0	12,1	4,5	1,1
2015	822,0	40	351,0	12,5	4,3	0,3
2016 ^{**)}	772,0	41	324,0	12,8	6,0	1,1

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o., Agrotest fyto, s.r.o.

Poznámka: *) Sedimentační test prováděn složitějším Zelenyho testem v souladu s ČSN. Norma stanoví minimální hodnotu pro potravinářskou pšenici 30 ml.

**) Výsledky hodnocení 516 vzorků pšenice, z toho 467 vzorků pekárenské pšenice

Procentický podíl vzorků pšenice neodpovídajících hodnotami svých parametrů technologické jakosti potravinářské pšenice podle požadavků ČSN 46 1100-2

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^{**)}
objem. hmotnost nižší než 780 g/l	70,2	32,8	50,6	12,8	36,7	4,6	56,1
objem. hmotnost nižší než 760 g/l	40,6	11,8	24,2	3,8	12,5	1,3	30,6
Zelenyho test nižší než 30 ml*	7,5	10,5	1,0	10,1	13,6	12,7	12,0
číslo poklesu nižší než 220 s*	26,8	30,2	14,4	3,1	11,3	2,3	3,0
bílkoviny nižší než 12 %	23,6	42,3	15,2	27,0	48,4	33,0	26,6
bílkoviny nižší 11,5 %*	13,2	28,9	9,6	17,2	32,0	22,5	17,1
obsah příměsí*)	28,1	37,1	39,6	37,5	38,0	44,1	36,6
obsah nečistot*)	41,0	68,3	40,0	56,4	17,8	11,9	50,3

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o., Agrotest fyto, s.r.o.

Poznámka: *) Jakostní ukazatele podle ČSN 46 1100-2 platné od 1. 7. 2002

**) Výsledky hodnocení 516 vzorků pšenice, z toho 467 vzorků pekárenské pšenice

Bilanční tabulka pšenice

Ukazatel	Jedn.	2011/2012	2012/2013	2013/ 2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017 ^{*)}
Osevní plocha	tis. ha	863,1	815,4	829,4	835,9	829,8	839,7
Výnos	t/ha	5,69	4,32	5,67	6,51	6,36	6,52
Výroba	tis. t	4 913,0	3 518,9	4 700,7	5 442,3	5 274,3	5 478,9
Počáteční zásoby	tis. t	985,1	1 118,5	558,8	344,1	339,8	314,1
Dovoz celkem	tis. t	39,6	69,0	36,2	47,4	36,7	31,0
Celková nabídka	tis. t	5 937,7	4 706,4	5 295,7	5 833,8	5 650,8	5 824,0
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	3 035,0	3 040,0	2 868,0	2 930,0	2 840,0	2 835,0
z toho	potraviny	tis. t	1 290,0	1 250,0	1 210,0	1 250,0	1 250,0
	osiva	tis. t	195,0	190,0	188,0	190,0	185,0
	krmiva	tis. t	1 400,0	1 450,0	1 350,0	1 350,0	1 250,0
	technické užití	tis. t	150,0	150,0	120,0	140,0	150,0
Vývoz celkem	tis. t	1 784,2	1 107,6	2 083,6	2 564,0	2 496,7	2 410,0
Intervenční nákup	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové užití	tis. t	4 819,2	4 147,6	4 951,6	5 494,0	5 336,7	5 245,0
Konečné zásoby	tis. t	1 118,5	558,8	344,1	339,8	314,1	579,0
Konečné zásoby/celkové užití	%	23,21	13,47	6,95	6,18	5,89	11,04
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	36,85	18,38	12,00	11,60	11,06	20,42

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR, ^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad

Počáteční zásoby

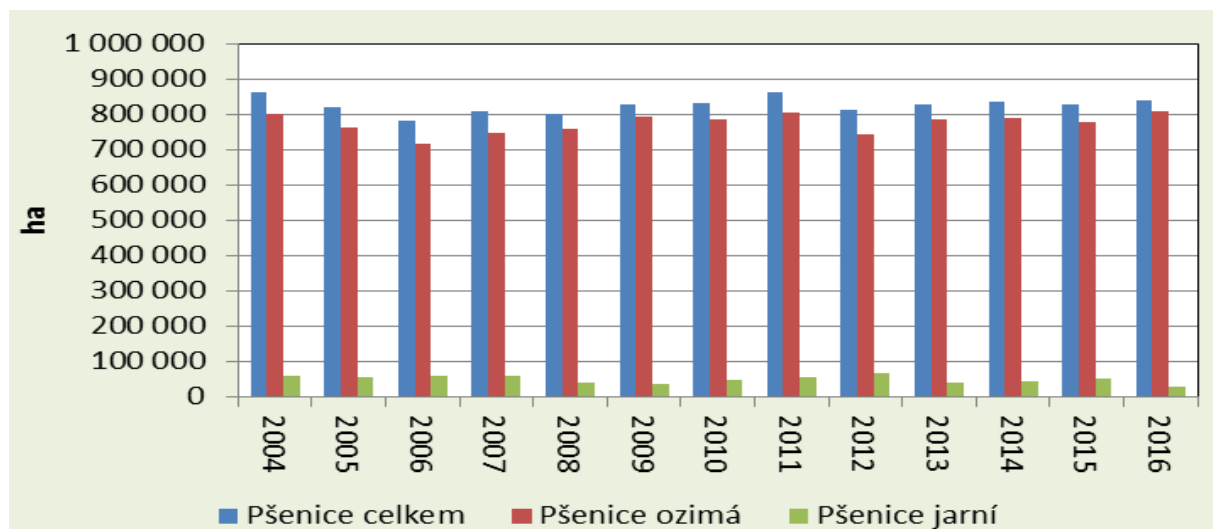
Počáteční zásoby pšenice pro marketingový rok 2016/2017 proti předchozímu roku mírně poklesly o 25,7 tis. tun (tj. o 7,6 %) na 314,1 tis. tun. Tento stav počátečních zásob je možné na počátku marketingového roku 2016/2017 hodnotit jako silně podprůměrný s ohledem na skutečnost, že tyto zásoby zahrnují i státní hmotné rezervy.

Osevní plochy

Osevní plocha pšenice podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2016 proti předchozímu roku 2015 vzrostla o 9,9 tis. ha (tj. 1,2 %) a dosáhla výměry 839,7 tis. ha. Tento nárůst osevních ploch způsobila pšenice ozimá, jejíž osevní plocha meziročně narostla o 30,2 tis. ha, (tj. o 4,0 %) na 809,1 tis. ha. Naopak u pšenice jarní byl zaznamenán pokles osevních ploch o 21,0 tis. ha (tj. 40,7 %).

Ozimá pšenice v roce 2016 tak stále zůstává naší nejrozšířenější pěstovanou plodinou. Důvody určité stability pěstování spočívají především ve výnosové jistotě s možností exportu a možnosti případné nabídky do intervenčního nákupu.

Graf. č. 3 Vývoj osevních ploch pšenice

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Podle odhadu ČSÚ k 15. 9. 2016 se očekává v roce 2016 u pšenice celkem rekordní výnos ve výši 6,52 t/ha, což představuje ve srovnání s předchozím rokem nárůst o 0,17 t/ha (tj. o 2,7 %). Zvýšení výnosu u ozimé pšenice o 0,11 t/ha (tj. o 1,7 %) na 6,60 t/ha byl způsoben především vlivem příznivého počasí v jarních měsících (duben, květen), tedy v době, kdy se formují výnosové prvky. V porovnání v dlouhodobé časové řadě je tento výnos srovnatelný pouze s ročníkem 2014 a 2015, ale již ne s žádným jiným sklizňovým ročníkem (nejbližší je rok 2004 - 5,96 t/ha). Pšenice jarní také zaznamenala zvýšení hektarového výnosu ve srovnání s předchozím sklizňovým rokem 2015 o 0,17 t/ha, tj. o 4,0 %.

Dovoz

Vzhledem k další velmi dobré sklizni v roce 2015 a k nutné potřebě zajištění vyrovnané bilance v této komoditě se předpokládá v marketingovém roce 2015/2016 dovoz kvalitní pšenice pro potřeby potravinářského průmyslu a osiv ve výši 47,0 tis. tun. Skutečný dovoz v marketingovém roce 2015/2016 činil 36,7 tis. tun pšenice. Více než polovina (79,6 %) celkového dovozu byla uskutečněna v první polovině marketingového roku 2015/2016.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává stejná úroveň dovozu (zajištění nejkvalitnějších partií pšenice pro potravinářský průmysl a osiv) tak jako v roce předchozím. Celkový dovoz (v rámci EU a třetích zemí) se předpokládá ve výši 31,0 tis. tun.

Dovoz pšenice a souřeže v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	21,3	26,1	47,4	2008/2009	44,7
2009	18,6	22,6	41,2	2009/2010	32,3
2010	9,7	20,4	30,1	2010/2011	23,5
2011	3,1	24,6	27,7	2011/2012	39,6
2012	15,0	48,1	63,1	2012/2013	69,0
2013	20,9	29,6	50,5	2013/2014	36,2
2014	6,6	38,4	45,0	2014/2015	47,4
2015	9,0	29,2	38,2	2015/2016	36,7
2016	7,5	27,5 *)	35,0 *)	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Celková nabídka

Pro marketingový rok 2015/2016 činila celková nabídka pšenice 5 650,8 tis. tun. Podobná nabídka byla ve sklizňovém ročníku 2013 (5 295,7 tis. tun). Přes pokles celkové nabídky, byly stále vytvořeny předpoklady poměrně vysokých vývozních dispozic, a to i s ohledem na postupné snižování cen nejen v Evropě, ale i ve světě. Při plném pokrytí požadavků potravinářského a především krmivářského průmyslu činily disponibilní možnosti vývozu pšenice 2 496,7 tis. tun (výhradně z volného trhu).

Očekávaná celková nabídka pšenice pro marketingový rok 2016/2017 činí 5 824,0 tis. tun, což představuje zvýšení o 173,2 tis. tun (tj. 3,1 %) ve srovnání s předchozím marketingovým rokem. Jedná se o mírné zvýšení v úrovni celkové nabídky (vzhledem k počátečním zásobám pšenice), která vyplývá z letošní nadprůměrné sklizně. Tato celková nabídka tak opětovně neomezí vývozní dispozice. Očekává se, že vysoké tempo vývozu do zahraničí bude pokračovat, a to i s ohledem na možné kolísání světových a evropských cen.

Potravinářské užití

V marketingovém roce 2008/2009 pokračoval nepříznivý vývoj v bilanci zahraničního obchodu s moukou a výrobky z mouky. Objem dovozu těchto výrobků do ČR se neustále zvyšoval a tak i v marketingovém roce 2009/2010 opět mírně vzrostl a činil 51,0 tis. tun. V následujícím marketingovém roce 2010/2011 byl zaznamenán pokles v dovozu pšeničné mouky, kdy došlo ke snížení o 14,8 tis. tun (tj. o 29,0 %) na úroveň 36,2 tis. tun. Obdobná úroveň dovozu pšeničné mouky byla i v marketingovém roce 2011/2012, a to ve výši 38,0 tis. tun. K navýšení úrovně dovozu došlo jak v marketingovém roce 2012/2013 (na úroveň 48,5 tis. tun), tak v marketingovém roce 2013/2014 (na úroveň 58,5 tis. tun). V marketingovém roce 2014/2015 se dovoz snížil o 9,3 tis. tun (tj. o 15,9 %) na 49,2 tis. tun, ale v následujícím marketingovém roce 2015/2016 došlo k výraznému nárůstu dovozu o 21,9 tis. tun (tj. o 44,5 %) na celkovou úroveň 71,1 tis. tun.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává podstatně nižší úroveň dovozu pšeničné mouky (s ohledem na rekordní produkci pšenice) do výše 50,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2008/2009 došlo k určité stagnaci vývozu pšeničné mouky. Vývoz do konce marketingového roku činil 11,8 tis. tun a představoval čtvrtou nejnižší úroveň vývozu od marketingového

roku 1995/1996. Tento trend pokračoval i v marketingovém roce 2009/2010, kdy se vyvezlo pouhých 6,4 tis. tun. V následujícím marketingovém roce došlo k mírnému oživení vývozu pšeničné mouky a celkem se vyvezlo 12,6 tis. t. Daleko vyšší nárůst ve vývozu pšeničné mouky byl v marketingovém roce 2011/2012, kdy činilo navýšení 11,3 tis. tun (89,7 %) a vývoz celkem byl ve výši 23,9 tis. tun. Zvýšení vývozu pokračovalo jak v marketingovém roce 2012/2013 (31,2 tis. tun), tak i v marketingovém roce 2013/2014 kdy bylo dosaženo celkové úrovně vývozu pšeničné mouky 37,5 tis. tun. V marketingovém roce 2014/2015 došlo k mírnému navýšení úrovně vývozu do výše 39,7 tis. tun. V následujícím marketingovém roce 2015/2016 úroveň vývozu opětovně vzrostla o 8,3 tis. tun (tj. o 20,9 %) na úroveň 48,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává mírné zvýšení vývozu než v předchozím ročníku.

Spotřeba pšenice na obyvatele a rok v roce 2015 dosáhla podle ČSÚ 122,1 kg v hodnotě zrna (95,2 kg v hodnotě mouky) a vzrostla oproti předchozímu roku o 2,6 kg (2,1 %). Byl tak zastaven pokles ve spotřebě pšenice pro lidskou výživu, který byl nastartován v roce 2012.

Dovoz pšeničné mouky (položky celního sazebníku skupiny I 101) v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	17,5	23,6	41,1	2008/2009	50,6
2009	27,0	27,0	54,0	2009/2010	51,0
2010	24,0	19,6	36,0	2010/2011	36,2
2011	16,6	17,5	34,1	2011/2012	38,0
2012	20,5	21,9	42,4	2012/2013	48,5
2013	26,6	32,2	58,8	2013/2014	58,5
2014	26,3	24,6	50,9	2014/2015	49,2
2015	24,6	33,3	57,9	2015/2016	71,1
2016	37,8	31,1 ^{*)}	68,9 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce listopadu 2016

Vývoz pšeničné mouky (položky celního sazebníku skupiny I 101) v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	6,7	6,3	13,0	2008/2009	11,8
2009	5,5	3,6	9,1	2009/2010	6,4
2010	2,8	6,9	9,7	2010/2011	12,6
2011	5,7	11,1	16,8	2011/2012	23,9
2012	12,8	18,0	30,8	2012/2013	31,2
2013	13,2	20,1	33,3	2013/2014	37,5
2014	17,4	20,0	37,4	2014/2015	39,7
2015	19,7	24,6	44,3	2015/2016	48,0
2016	23,4	19,4 ^{*)}	42,8 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce listopadu 2016

Spotřeba na osivo

Spotřeba pšenice na osiva marketingového ročníku 2015/2016 byla proti předchozímu ročníku mírně nižší a v konečném výsledku činila 185,0 tis. tun.

Pro marketingový rok 2016/2017 se očekává stagnace ve spotřebě na osiva a tudíž její výše by měla činit 185,0 tis. tun.

Vývoz

V marketingovém roce 2015/2016 se očekávalo pokračování velmi vysokého objemu vývozu pšenice v důsledku další nadprůměrné sklizně. Po sklizni se předpokládal celkový vývoz pšenice ve výši 2 400,0 tis. tun. Tempo vývozu, hlavně v druhé polovině marketingového roku 2015/2016, bylo stále vysoké a vyvezlo se 1 329,0 tis. tun pšenice. Předmětem vývozu byla většinou pšenice potravinářská z volného trhu. S ohledem na výši produkce pšenice v marketingovém roce 2015/2016 bylo celkem vyvezeno vysoké množství pšenice ve výši 2 496,6 tis. tun. Vývoz se uskutečňoval především do zemí EU (Německo – 72,9 %, Rakousko – 13,9 %, Polsko – 8,7 % z celkového objemu vývozu).

Z důvodu další nadprůměrné produkce pšenice a určité stagnace domácí spotřeby se očekává v marketingovém roce 2016/2017 pokračování vysoké úrovně vývozu. Tuto variantu potvrzuje dosavadní tempo vývozu, neboť od počátku marketingového roku bylo vyvezeno za pět měsíců (červenec až listopad) 1 198,7 tis. tun pšenice.

Předpokládaný vývoz pšenice v množství 2 410,0 tis. tun jak do zemí EU, tak do třetích zemí, vyplývá z bilančního přebytku.

Vývoz pšenice a souřeže v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	345,4	601,4	946,8	2008/2009	1 595,3
2009	993,9	761,8	1 755,7	2009/2010	1 338,3
2010	576,5	670,3	1 246,8	2010/2011	1 180,3
2011	510,0	920,8	1 430,8	2011/2012	1 784,2
2012	863,4	605,5	1 468,9	2012/2013	1 107,6
2013	502,1	983,6	1 485,7	2013/2014	2 083,6
2014	1 100,0	1 235,6	2 335,6	2014/2015	2 564,0
2015	1 328,4	1 100,7	2 429,1	2015/2016	2 496,6
2016	1 328,4	1 198,7 *)	2 527,1 *)	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Krmivářské užití

Pšenice je stále v ČR nejdůležitější krmnou obilovinou. V marketingovém roce 2014/2015 došlo k poklesu její krmné spotřeby na úroveň 1 250,0 tis. tun.

Podstatná část pšenice je stále pěstována s cílem dosáhnout potravinářskou kvalitu a zajistit si tak vyšší hladinu realizační ceny. V marketingovém roce 2015/2016 nebyly problémy se zajištěním dostatku kvalitní suroviny pro potřeby krmivářského sektoru vzhledem k rekordní produkci této komodity.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává ve srovnání s předchozím marketingovým rokem stagnace v užití pšenice pro krmivářské účely ve výši 1 250,0 tis. tun.

Technické užití

Pšenice, jako surovina pro produkci bioetanolu, musí mít vyšší obsah škrobu a měla by splňovat další, určitá jakostní kritéria (minimální číslo poklesu, obsah příměsí a nečistot). Proto je nutné odmítnout určité názory, že na lůh se může zpracovávat obilí podřadné, poškozené či napadené chorobami (plísň, mykotoxiny apod.) a škůdci.

V roce 2015 se předpokládalo stále nízké užití pšenice pro účely zpracování na bioetanol, který se využívá pro dopravní účely. Využití pšenice pro tyto účely nebylo žádné, ale vzhledem k zvyšující se poptávce po energetické biomase v ČR bylo spotřebováno pro tyto účely 155,0 tis. tun.

Pro marketingový rok 2016/2017 se předpokládá mírné snížení užití pšenice pro tyto potřeby do výše 150,0 tis. tun.

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2015/2016 došlo ke snížení celkového užití pšenice vzhledem k mírnému snížení objemu vývozu pšenice v roce 2015. V porovnání s předchozím marketingovým rokem 2014/2015 se snížilo celkové užití pšenice o 157,3 tis. tun (tj. o 2,9 %) na úroveň 5 336,7 tis. tun. Konečné zásoby se také snížily a skončily na podprůměrné hladině 314,1 tis. tun.

Za předpokladu uskutečnění uvažované spotřeby pšenice na krmiva v množství 1 250,0 tis. tun a realizaci pokračujícího vývozu pšenice ve výši 2 410,0 tis. tun, dojde v marketingovém roce 2016/2017 k mírnému poklesu v celkovém užití pšenice na úroveň 5 245,0 tis. tun. Ve srovnání s předchozím marketingovým rokem se jedná o pokles o 91,7 tis. tun (tj. o 1,7 %). Konečné zásoby by měly mírně vzrůst, a přesto by měly zůstat na stále nízké úrovni ve výši 579,0 tis. tun.

Cenový vývoj

V marketingovém roce 2015/2016, s ohledem na velmi vysokou sklizeň obilovin s průměrnými jakostními ukazateli, ale také vzhledem k situaci na světových a evropských trzích, ceny všech obilovin začaly postupně klesat, a držely se tohoto trendu po celý marketingový rok. V ČR ihned po sklizni ceny pšenice začaly rychle klesat na cenovou hladinu kolem 3 600 - 4 200 Kč/t a kolem této hladiny kolísaly prakticky po celý marketingový rok. Nejvyšší cenová úroveň marketingového roku 2015/2016 byla u pšenice potravinářské docílena v červenci 2015 ve výši 4 330 Kč/t. U pšenice krmné rovněž probíhal cenový pád v rozmezí od 3 456 Kč/t do 3 961 Kč/t. Cenové maximum bylo u pšenice krmné docíleno v měsíci lednu 2016 – 3 961 Kč/t.

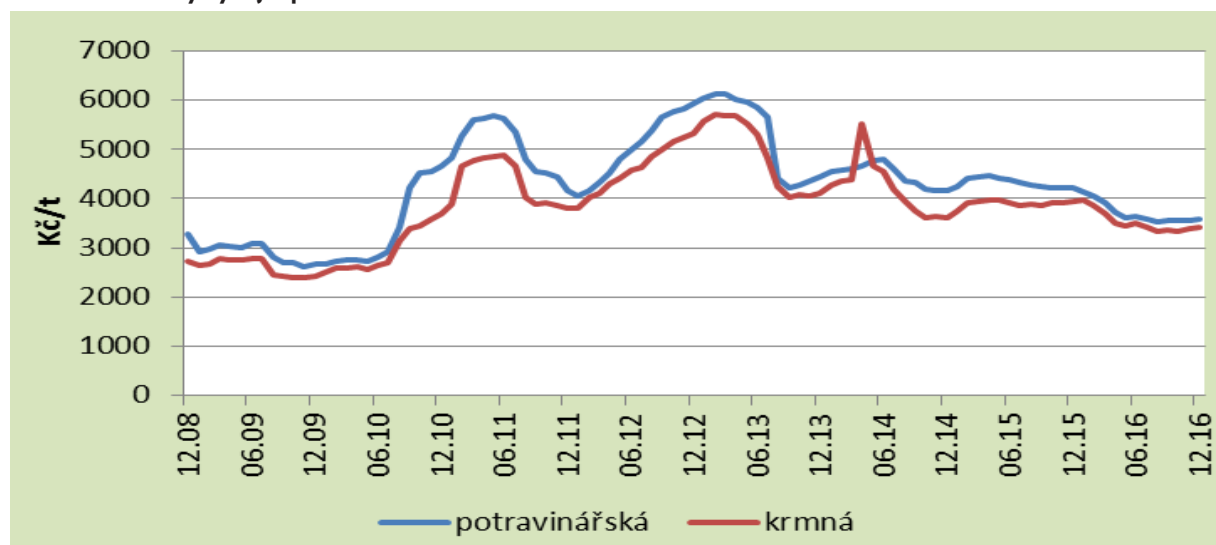
Vzhledem k velmi vysoké produkci pšenice s průměrnou kvalitou ze sklizně roku 2016 nejen v ČR, ale i v sousedních státech, lze očekávat i s ohledem na vývoj cen ve světě určitou stagnaci či mírný pokles cen na vnitřním trhu na hladinu 3 500 – 3 700 Kč/t u pšenice potravinářské. U pšenice krmné se očekává v tomto období průměrná cena 3 300 – 3 450 Kč/t.

Měsíční průměry cen pšenice u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2009/2010–2016/2017 (bez DPH)

Plodina	Mark.	Měsíc											
	rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Pšenice potravinářská	2009/2010	3 093	2 821	2 693	2 698	2 612	2 663	2 661	2 733	2 756	2 741	2 731	2 810
	2010/2011	2 916	3 426	4 218	4 510	4 558	4 649	4 816	5 280	5 610	5 629	5 687	5 634
	2011/2012	5 348	4 808	4 551	4 527	4 426	4 155	4 057	4 171	4 339	4 529	4 788	5 005
	2012/2013	5 161	5 371	5 645	5 769	5 831	5 932	6 033	6 116	6 117	6 019	5 972	5 847
	2013/2014	5 656	4 424	4 216	4 273	4 343	4 436	4 555	4 585	4 599	4 671	4 778	4 789
	2014/2015	4 608	4 353	4 335	4 197	4 159	4 163	4 240	4 412	4 445	4 454	4 423	4 382
	2015/2016	4 330	4 286	4 258	4 213	4 208	4 205	4 131	4 061	3 912	3 711	3 614	3 631
	2016/2017	3 589	3 539	3 548	3 563	3 550	3 590						
Pšenice krmná	2009/2010	2 784	2 457	2 408	2 400	2 407	2 419	2 509	2 596	2 592	2 603	2 570	2 653
	2010/2011	2 699	3 143	3 399	3 436	3 580	3 702	3 882	4 647	4 782	4 839	4 843	4 893
	2011/2012	4 654	4 031	3 895	3 907	3 854	3 797	3 814	4 011	4 106	4 294	4 415	4 566
	2012/2013	4 642	4 854	4 983	5 169	5 247	5 335	5 576	5 714	5 695	5 672	5 505	5 306
	2013/2014	4 815	4 241	4 022	4 093	4 054	4 114	4 279	4 344	4 376	5 516	4 666	4 538
	2014/2015	4 179	3 930	3 746	3 607	3 636	3 606	3 749	3 916	3 948	3 966	3 958	3 926
	2015/2016	3 847	3 878	3 872	3 908	3 912	3 945	3 961	3 864	3 697	3 507	3 456	3 492
	2016/2017	3 416	3 340	3 351	3 337	3 387	3 414						

Pramen: ČSÚ

Graf č. 4 Cenový vývoj u pšenice v ČR

Pramen: ČSÚ

ŽITO

Výroba

Předpokládaná sklizeň žita v roce 2016, stanovená ČSÚ podle údajů k 15. 9. 2016, dosahuje výše 113,9 tis. tun. Ve srovnání s předchozím sklizňovým rokem 2015 to představuje zvýšení produkce o 6,0 tis. tun (tj. o 5,6 %). Po pozvolném zvýšení produkce žita v předchozích ročnících (marketingový rok 2012 a 2013) se jedná o další, velmi mírný vzestup v produkci této komodity. Přes tento mírný vzestup lze konstatovat, že zemědělci stále nejeví zvýšený zájem o tuto komoditu. Důvodem tohoto sníženého zájmu jsou především nestabilní ceny a dále také to, že pokud se žito neuplatní jako potravinářské (nesplní kvalitativní požadavky), tak nenajde uplatnění ani v krmném užití. K určitému omezení jeho pěstování přispívá i změna stravovacích zvyklostí, kdy se snižuje spotřeba klasického žitného chleba a roste poptávka po bílém pšeničném pečivu. Žito, jako nenáročná plodina, by měla mít své nezastupitelné místo v osevních postupech v méně úrodných oblastech, na půdách písčitéch, kde poskytuje větší stabilitu výnosu než ostatní obiloviny a dále je ceněna jeho odolností vůči mrazu a zimním podmínkám (viz kritická zima ročníku 2002/2003 a zima ročníku 2011/2012).

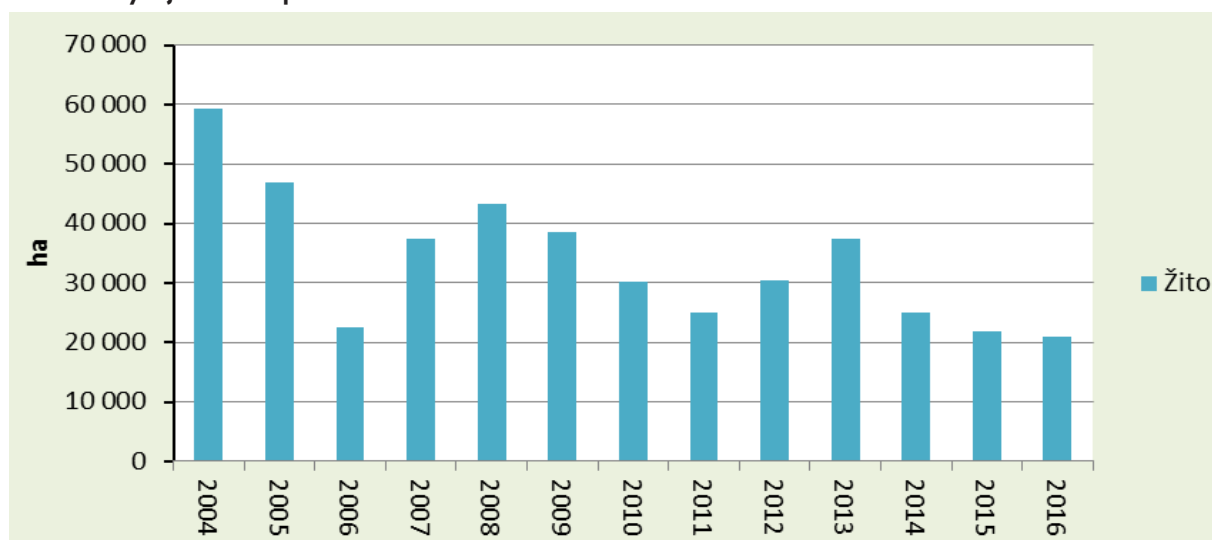
Mírné zvýšení produkce roku 2016 tak vybočuje z trendu poklesů ročníků 2005, 2006, 2010 a 2014, ve kterých zemědělci ztráceli zájem pěstovat tuto tradiční komoditu. Dosažená produkce žita nepokrývá potřeby domácího zpracovatelského průmyslu, a proto bude zapotřebí ve stávajícím marketingovém roce 2016/2017 dovozu určitého množství kvalitního potravinářského žita ze zahraničí.

Kvalitu žita ze sklizně 2016 lze podle konečných výsledků (40 vzorků) monitoringu kvality hodnotit v dlouhodobé časové řadě jako velmi dobrou (v hodnocených parametrech dle ČSN 46 1100-4 vyhovělo 80 % vzorků, v roce 2015 – 98 %, v roce 2014 – 43 %, v roce 2013 – 74 %, a v roce 2012 – 84 %). Žitné zrno sklizené v roce 2016 ve srovnání s výsledky předcházejících sklizní má velmi dobrou kvalitu, podíl vyhovujících vzorků v objemové hmotnosti i čísel poklesu je velmi vysoký a je podobný jako v předchozím roce 2015. Kvalita žita je obdobná jak v Čechách, tak i na Moravě. Objemová hmotnost žita splnila požadavek ČSN (70 kg/hl) v 97,5 %. Z pohledu příměsí a nečistot vyhovělo normě 92,5 % vzorků, což ukazuje, že zrno většinou nebylo znečištěno, v několika případech byl vyšší obsah scvrklých zrn a příměsí jiných obilovin. Nevyhovující podíl porostlých zrn nebyl zjištěn. Sklerocia námele byla zjištěna v sedmi vzorcích (obsah vyšší než 0,05 %).

Osevní plochy

Podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2016 bylo žito pěstováno v ČR na 21,0 tis. ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo k poklesu osevních ploch o 1,0 tis. ha (tj. o 4,5 %). Snížení je pokračováním situace v poklesu pěstebních ploch žita, která zde již byla v předchozích sklizňových ročnících, kdy nebyly vyřešeny problémy, které souvisejí se zhoršenými odbytovými podmínkami pro komoditu žito. Současný velmi proměnlivý vývoj osevních ploch žita však také přímo souvisí s cenovým vzestupem a pádem této tradiční plodiny. Přesto se pod vlivem změněných možností ve šlechtění žita a získávání nových hybridních odrůd v hlavních pěstebních oblastech stále otevírají nové možnosti pro jeho rozšíření a uplatnění nejen jako chlebového obilí, ale také pro na výrobu bioetanolu.

Graf.č. 5 Vývoj osevních ploch žita

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Odhadovaný hektarový výnos žita ve sklizňovém roce 2016 dosáhl výše 5,44 t/ha, což představuje ve srovnání se skutečností předchozího roku výrazné zvýšení o 0,53 t/ha (tj. o 10,8 %). Na nárůstu výnosu měl vliv především příznivý průběh počasí na podzim roku 2015.

Počáteční zásoby

Vzhledem k tomu, že celkové zásoby zahrnovaly i žito s nevhodnou kvalitou pro potravinářské zpracování, jejich celkový objem byl v předchozích letech na vysoké úrovni. Vlivem průměrné produkce žita v ročníku 2009, nízkého dovozu a nezměněné domácí spotřeby v marketingovém roce 2009/2010 došlo v marketingovém roce 2010/2011 k malému meziročnímu navýšení o 3,1 tis. tun na průměrnou úroveň 36,3 tis. tun. V souvislosti s nízkou produkcí žita ze sklizně roku 2010 došlo k výraznému poklesu těchto zásob na úroveň 9,5 tis. tun. Po velmi mírném navýšení produkce žita v marketingovém roce 2012/2013 došlo k mírnému navýšení počátečních zásob o 3,0 tis. tun na celkovou úroveň 11,5 tis. tun. V marketingovém roce 2013/2014 došlo k výraznému nárůstu počátečních zásob do úrovně 48,5 tis. tun, a to především v důsledku zvýšené produkce. V marketingovém roce 2014/2015 došlo k prudkému poklesu počátečních zásob do úrovně 20,7 tis. tun, a to především v důsledku nezvykle vysokého vývozu (71,7 tis. tun) v předchozím marketingovém roce 2013/2014. V marketingovém roce 2015/2016 se počáteční zásoby vrátily do přijatelné úrovně 46,1 tis. tun.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává, že dojde k mírnému poklesu počátečních zásob a jejich úroveň se předpokládá ve výši 32,7 tis. tun.

Potravinářské užití

Potravinářské užití žita bylo v posledních letech stabilizované a bylo realizováno především prostřednictvím mlynářského zpracování. V minulém marketingovém roce 2015/2016 došlo k navýšení potravinářské spotřeby na úroveň 120,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává stejná úroveň v potravinářském užití žita a to ve výši 120,0 tis. tun.

Spotřeba žita na obyvatele a rok v roce 2015 byla na úrovni 11,3 kg v hodnotě zrna. V hodnotě mouky to činí 9,1 kg na obyvatele a rok. Na rozdíl od pšenice došlo u žita k poklesu ve spotřebě v porovnání s předchozím rokem o 0,7 kg (tj. o 5,9 %).

Bilanční tabulka žita

Ukazatel		Jedn.	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017 ^{*)}
Osevní plocha		tis. ha	25,0	30,6	37,5	25,1	22,0	21,0
Výnos		t/ha	4,74	4,81	4,70	5,13	4,91	5,44
Výroba		tis. t	118,5	147,0	176,3	129,1	107,9	113,9
Počáteční zásoby		tis. t	9,5	11,5	48,5	20,7	46,1	32,7
Dovoz celkem		tis. t	22,4	35,0	21,6	37,4	20,1	22,0
Celková nabídka		tis. t	150,4	193,5	246,4	187,2	174,1	168,6
Domácí spotřeba celkem ¹⁾		tis. t	104,0	120,0	154,0	119,0	128,0	129,0
z toho	potraviny	tis. t	95,0	100,0	140,0	110,0	120,0	120,0
	osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	5,0	8,0	8,0	6,0	5,0	6,0
	krmiva	tis. t	4,0	10,0	6,0	3,0	3,0	3,0
	technické užití	tis. t	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vývoz celkem		tis. t	34,9	25,0	71,7	22,1	13,4	20,0
Celkové užití		tis. t	138,9	145,0	225,7	141,1	141,0	149,0
Konečné zásoby		tis. t	11,5	48,5	20,7	46,1	32,7	19,6
Konečné zásoby/celkové užití		%	8,25	33,42	9,17	32,67	23,13	13,15
Konečné zásoby/domácí spotřeba		%	11,02	40,9	13,44	38,74	25,55	15,19

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

^{*)} údaje kromě osevní plochy - odhad

Krmivářské užití

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává určitá stagnace v rozsahu užití žita ke krmným účelům vzhledem k použití jiných, vhodnějších krmných obilovin potřebných k výrobě krmných směsí.

Spotřeba na osivo

U spotřeby žita na osivo, ve které je zahrnuto i osivo pro pícninářské účely, se v marketingovém roce 2016/2017 očekává vyšší úroveň než v roce předchozím, a to ve výši 6,0 tis. tun.

Dovoz

Po velmi nízkém dovozu v marketingových ročnících 2007/2008 a 2008/2009 pokračovala stagnace v dovozu i v následujícím marketingovém ročníku 2009/2010 a jeho úroveň činila 5,2 tis. tun. Vlivem nízké a nekvalitní sklizně v marketingovém roce 2010/2011 došlo ke zvýšení úrovně dovozu do celkové výše 22,6 tis. tun. Další, velmi výrazné navýšení pokračovalo v marketingovém roce 2012/2013, kdy celková úroveň dovozu dosáhla výše 35,0 tis. tun. V marketingovém roce 2013/2014 došlo k poklesu dovozu do celkové úrovně 21,6 tis. tun. V marketingovém roce 2014/2015 byl zaznamenán nárůst úrovně dovozu do výše 37,4 tis. tun především z důvodu nekvalitní sklizně žita v tomto ročníku. V marketingovém roce 2015/2016 došlo k poklesu dovozu žita a to do výše 20,1 tis. tun vlivem velmi dobré kvality žita tohoto sklizňového ročníku.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává velmi mírné navýšení dovozu a to na hladinu 22,0 tis. tun.

Dovoz žita v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	2,2	3,2	5,4	2008/2009	5,5
2009	2,3	3,3	5,6	2009/2010	5,2
2010	1,9	7,7	9,6	2010/2011	22,6
2011	14,9	11,0	25,9	2011/2012	22,4
2012	11,4	19,8	31,2	2012/2013	35,0
2013	15,2	9,7	24,9	2013/2014	21,6
2014	11,9	24,4	36,3	2014/2015	37,4
2015	13,0	11,7	24,7	2015/2016	20,1
2016	8,4	10,8 *)	19,2 *)	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Celková nabídka

Celková nabídka žita dosáhne v marketingovém roce 2016/2017 podle aktuálního předpokladu výše 168,6 tis. tun. Nabídka žita se tak proti předchozí sezóně sníží o 5,5 tis. tun (tj. o 3,2 %). Tento nevýznamný pokles je ovlivněn nižšími počátečními zásobami v roce 2016.

Vývoz

Vývoz žita realizovaný v marketingovém roce 2015/2016 byl oproti předchozímu marketingovému roku o 8,7 tis. tun nižší (tj. o 39,4 %) vzhledem k zvýšené, ale průměrné sklizni žita s výbornými jakostními parametry.

V roce 2016 se očekává vyšší produkce žita, a tak se předpokládá, že v marketingovém roce 2016/2017 bude realizován vývoz na zvýšené úrovni do výše 20,0 tis. tun.

Vývoz žita v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	8,4	8,4	16,8	2008/2009	33,1
2009	24,7	13,5	38,2	2009/2010	33,7
2010	20,2	16,3	36,5	2010/2011	25,6
2011	9,3	16,1	25,4	2011/2012	34,9
2012	18,8	14,2	33,0	2012/2013	25,0
2013	10,8	42,9	53,7	2013/2014	71,7
2014	28,8	12,3	41,1	2014/2015	22,1
2015	9,8	7,7	17,5	2015/2016	13,4
2016	5,7	11,5 ^{*)}	17,2 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2015/2016 byla zaznamenána ve srovnání s předchozím obdobím stagnace v celkovém užití žita a její výše činila 141,1 tis. tun, především vlivem nižšího vývozu než v roce minulém. Konečné zásoby meziročně poklesly a dosáhly úrovně 32,7 tis. tun.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává mírný nárůst v celkovém užití na úroveň 149,0 tis. tun. Konečné zásoby by pak měly poklesnout na hladinu 19,6 tis. tun.

Cenový vývoj**Měsíční průměry cen žita u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2009/2010–2016/2017 (bez DPH)**

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Žito	2009/2010	2 879	2 500	2 507	2 313	2 298	2 413	2 245	2 299	2 282	2 369	2 294	2 299
	2010/2011	2 355	2 643	3 315	3 794	3 820	4 506	4 296	4 519	5 583	5 408	5 099	4 960
	2011/2012	4 705	4 245	4 170	4 689	4 556	4 482	4 680	4 943	5 085	5 011	5 099	5 005
	2012/2013	5 000	5 358	5 160	5 264	5 318	5 372	5 543	5 420	5 324	5 378	5 282	5 413
	2013/2014	5 314	3 844	3 351	3 687	3 470	3 440	3 438	3 624	3 826	3 918	4 175	4 200
	2014/2015	4 214	4 100	3 799	4 123	3 935	3 818	3 712	4 055	3 998	4 068	4 024	4 028
	2015/2016	4 047	3 927	3 740	3 777	3 780	3 849	3 932	3 914	4 017	3 760	3 804	3 773
	2016/2017	3 617	3 688	3 685	3 611	3 443	3 764						

Pramen: ČSÚ

Kvalitní potravinářské žito patřilo v předchozích letech mezi omezený počet obilovin, které nebyly pod vlivem přebytkové produkce. Přesto k obnovení zájmu o pěstování této naší tradiční plodiny dochází velice sporadicky. Hlavním důvodem je skutečnost, že se žito nacházelo jak na domácím, tak na zahraničním trhu na poměrně nízké cenové úrovni. Cena kvalitního potravinářského žita, která bývala v ČR v posledních letech nad úrovní většiny ostatních obilovin, začala výrazně klesat na počátku marketingového roku 2004/2005

a její pokles pozvolna pokračoval až do poloviny marketingového roku 2006/2007. Poté cenová hladina žita začala stagnovat, aby v závěru marketingového roku zahájila velmi pomalý vzestup. Cenový růst dále pokračoval v marketingovém roce 2007/2008 se svým vrcholem v měsíci květen 2008, kdy CZV dosáhla úrovně 5 679 Kč/t. Poté ceny sice mírně poklesly, ale byly stále poměrně vysoké. Tento vývoj pokračoval až do srpna roku 2008. Od druhé poloviny marketingového roku 2008/2009 následoval výrazný pád cen této značně rizikové plodiny. V následujícím marketingovém roce 2009/2010 ceny žita stagnovaly a byly mírně nad hranicí 2 000 Kč/t. V marketingovém roce 2010/2011 došlo ke skokovému zvýšení cen obilovin a tudíž i žita a tento nástup velmi vysokých cen pokračoval i v marketingovém roce 2011/2012. Nebývale vysoký cenový vývoj pokračoval i v marketingovém roce 2012/2013, kdy ceny žita neklesly pod cenovou hladinu 5 000 Kč/t. V marketingovém roce 2013/2014 došlo k cenovému propadu a ceny se pohybovaly v rozmezí 3 350–4 200 Kč/t. V marketingovém roce 2014/2015 se ceny nacházely v cenovém pásmu jako v předchozím marketingovém ročníku a to ve výši 3 700–4 200 Kč/t. V předchozím marketingovém ročníku 2015/2016 došlo k poklesu cen žitné komodity a ceny různě kolísaly v rozmezí 3 700–4 000 Kč/t.

Na vnitřním trhu se žitem budou v marketingovém roce 2016/2017 ceny, obdobně jako u ostatních druhů obilovin, spíše klesat. Předpokládá se, že cena velmi kvalitních partií potravinářského žita se bude v druhé polovině marketingového roku 2016/2017 pohybovat v rozmezí 3 400–3 500 Kč/t.

Graf č. 6 Cenový vývoj u žita v ČR

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

JEČMEN

Výroba

Odhad celkové sklizně ječmene dle ČSÚ k 15.9.2016 je na úrovni 1 851,0 tis. tun. Z celkového sklizeného množství je 635,5 tis. tun (tj. 34,3 %) ječmene ozimého a 1 215,5 tis. tun (tj. 65,7 %) ječmene jarního.

Celková výroba ječmene se snížila proti skutečnosti předchozího roku o 140,4 tis. tun, tj. o 7,1 %. Na tomto poklesu produkce má podíl pouze výroba jarního ječmene, kde byl zaznamenán pokles produkce o 205,0 tis. tun (tj. o 14,4 %). Naopak u ozimého ječmene byl zaznamenán nárůst v produkci o 64,6 tis. tun (tj. o 11,3 %).

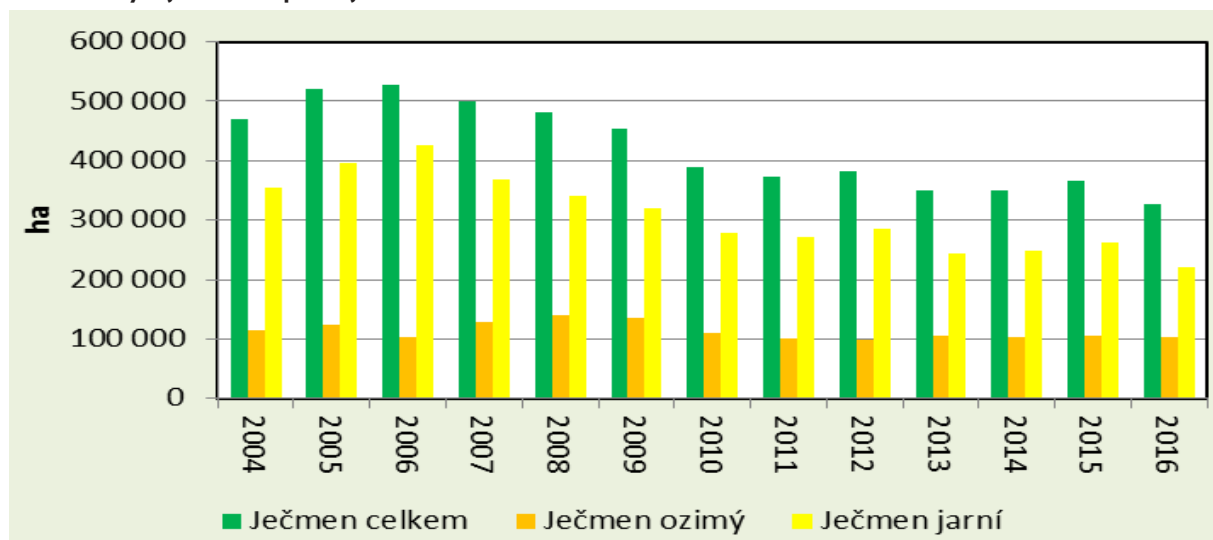
Pokles úrovně výroby ječmene celkem v roce 2016 je pod vlivem poklesu osevních ploch u jarního i ozimého ječmene. Porosty jarního ječmene v ročníku 2015/2016 sice nebyly založeny v optimálním agrotechnickém termínu (se setím se započalo až na konci měsíce března), ale další průběh počasí (především teplo a dostatek srážek v měsíci květen) měl velmi pozitivní dopad na průběh celé vegetace.

Osevní plochy

Podle soupisu ploch osevů dosáhla celková osevní plocha ječmene pro rok 2016 výměry 325,7 tis. ha. Ve srovnání se skutečností předchozího roku poklesla o 40,2 tis. ha (tj. o 11,0 %). Důvodem tohoto snížení byl pokles osevních ploch jak u jarního ječmene o 39,7 tis. ha (tj. o 15,2 %) na 221,7 tis. ha, ale také snížení osevních ploch u ozimého ječmene o 0,5 tis. ha (tj. o 0,5 %) na 104,0 tis. ha. Příčiny poklesu osevních ploch především jarního ječmene lze hledat zejména v nárůstu osevních ploch ozimých pšenic.

Zastoupení osevních ploch jarního ječmene tak meziročně pokleslo a dosáhlo v letošním roce úrovně 68,1 % z celkových ploch ječmene. Toto snížení znamená i pokles v zastoupení této naší druhé nejrozšířenější obiloviny ve struktuře obilovin na 16,4 %. U ječmene ozimého se zastoupení celkových osevních ploch ječmene přiblížilo stavu roku 2013 a dosáhlo úrovně 31,9 %.

Graf č. 7 Vývoj osevních ploch ječmene

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Průměrný hektarový výnos ječmene ve sklizňovém roce 2016 dosáhl podle odhadu ČSÚ hodnoty 5,68 t/ha, přičemž u ječmene ozimého činil 6,11 t/ha a u jarního 5,58 t/ha. Oba ječmeny potvrdily svoji možnost vysokých výnosů a dosáhly opětovně i v roce 2016 na velmi vysokou výnosovou úroveň. Na vysokém hektarovém výnosu u obou ječmenů mělo vliv především počasí, které neovlivnil termín pozdnějšího výsevu, ale po zasetí následoval měsíc duben a květen 2016 s dostatkem srážek a chladných dnů, kdy rostliny dostatečně odnožily, což mělo rozhodující vliv na výnos.

Proti předchozímu roku jde o mírný nárůst hektarového výnosu ječmene celkem o 0,24 t/ha (tj. o 4,4 %). Na tomto zvýšení se podílejí oba ječmeny - nárůst výnosu u jarního ječmene činí 0,05 t/ha (tj. o 0,9 %) a u ozimého ječmene o 0,65 t/ha (tj. o 11,9 %).

Počáteční zásoby

Úroveň zásob ječmene v minulých letech významně kolísala od příliš vysoké v období let 1997 až 1999 až po příliš nízkou v letech 2000 až 2001. Od marketingového roku 2002/2003 vykazovala trend částečné stabilizace s mírným, postupným navýšením v marketingovém roce 2004/2005. Na počátku marketingového roku 2005/2006 zásoby prudce vzrostly a dosahovaly rekordní výše 493,0 tis. tun. Po tomto velmi výrazném meziročním navýšení se v ročníku 2006/2007 opět snížily na úroveň 266,3 tis. tun a v marketingovém roce 2007/2008 došlo k dalšímu, ale mírnějšímu snížení o 45,0 tis. tun. V marketingovém roce 2008/2009 došlo ke zvýšení úrovně těchto zásob na hladinu 287,5 tis. tun a v marketingovém roce 2009/2010 tento trend pokračoval výrazným navýšením na hladinu 446,3 tis. tun. V dalším marketingovém roce 2010/2011 došlo ke snížení počátečních zásob na úroveň 359,7 tis. tun, aby znovu v marketingovém roce 2011/2012 vzrostly o 51,8 tis. tun (tj. o 14,4 %) na úroveň 411,5 tis. tun. V marketingovém roce 2012/2013 se počáteční zásoby opětovně snížily na úroveň 303,3 tis. tun a v následujícím marketingovém roce 2013/2014 tento pokles pokračoval až na úroveň 194,9 tis. tun. V marketingovém roce 2014/2015 došlo k dalšímu poklesu počátečních zásob o 34,8 tis. tun (tj. o 17,9 %) do celkové výše 160,1 tis. tun. V marketingovém roce 2015/2016 bylo dosaženo významného nárůstu těchto zásob do výše 353,2 tis. tun především vlivem vysoké produkce v marketingovém roce 2014/2015. Ve výhledu marketingového roku 2016/2017 se očekává mírnější nárůst těchto zásob do výše 390,6 tis. tun.

Bilanční tabulka ječmene

Ukazatel		Jedn.	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017 ^{*)}
Osevní plocha		tis. ha	372,8	382,3	349,0	350,5	366,0	325,7
Výnos		t/ha	4,87	4,23	4,57	5,61	5,44	5,68
Výroba		tis. t	1 813,7	1 616,5	1 593,8	1 967,0	1 991,4	1 851,0
Počáteční zásoby		tis. t	411,5	303,3	194,9	160,1	353,2	390,6
Dovoz celkem		tis. t	39,4	35,5	36,9	45,2	24,0	26,0
Celková nabídka		tis. t	2 264,6	1 955,3	1 825,6	2 172,3	2 368,6	2 267,6
Domácí spotřeba celkem ¹⁾		tis. t	1 625,0	1 500,0	1 450,0	1 475,0	1 475,0	1 425,0
z toho	potraviny	tis. t	780,0	700,0	700,0	700,0	700,0	700,0
	osiva	tis. t	90,0	95,0	105,0	110,0	120,0	110,0
	krmiva	tis. t	750,0	700,0	640,0	660,0	650,0	610,0
	technické užití	tis. t	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Vývoz celkem		tis. t	336,3	260,4	215,5	344,1	503,0	375,0
Intervenční nákup		tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej intervenčních zásob		tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob		tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové užití		tis. t	1 961,3	1 760,4	1 665,5	1 819,1	1 978,0	1 800,0
Konečné zásoby		tis. t	303,3	194,9	160,1	353,2	390,6	467,6
Konečné zásoby/celkové užití		%	15,46	11,07	9,61	19,42	19,75	25,98
Konečné zásoby/domácí spotřeba		%	18,66	12,99	11,04	23,95	26,48	32,81

Pramen: ČSÚ, ÚZEI, ¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad

Dovoz

Ačkoli byla v předchozích ročnících sklizeň ječmene pouze na průměrné úrovni, v letech 2001 - 2003 byla situace v dovozu ječmene stabilizována. Vzhledem k průměrné produkci pšenice a možnosti vzájemné substituce v krmných směsích se nízká produkce ječmene v tomto období neodrazila ve výraznějším nárůstu dovozu ječmene ze zahraničí. Vzhledem k tomu, že celkové sklizně obilovin v marketingových ročnících 2004/2005 a 2005/2006 byly dobré, potřeba jejich dovozu ze zahraničí byla opět velmi nízká a meziroční pokles produkce ječmene se nepromítl do navýšení dovozu. Po obrovském navýšení dovozu ječmene v marketingovém roce 2006/2007 v množství 199,3 tis. tun došlo v marketingovém roce 2007/2008 k velkému snížení o 94,2 tis. tun (tj. o 47,3 %) na úroveň 105,1 tis. tun. Další razantní snížení nastalo v marketingovém roce 2008/2009, kdy v důsledku vysoké produkce ječmene s výbornými kvalitativními parametry nastalo výrazné snížení dovozu do hladiny 25,4 tis. tun. V marketingovém roce 2009/2010 pokračoval další pokles dovozu ječmene na úroveň 16,2 tis. tun (snížení o 36,2 %), ale v následujícím marketingovém roce 2010/2011 vlivem podprůměrné produkce ječmene došlo k významnému navýšení dovozu do výše 34,6 tis. tun. V dalším marketingovém roce 2011/2012 došlo k opětovnému navýšení dovozu do výše 39,4 tis. tun. V marketingovém roce 2012/2013 byla výše vývozu nižší než v předchozím marketingovém roce a dosáhla celkové výše 35,5 tis. tun. Obdobná výše dovozu byla i v marketingovém roce 2013/2014 a činila celkem 36,9 tis. tun. Přes zvýšenou produkci ječmene v marketingovém roce 2014/2015 došlo v tomto marketingovém roce k nárůstu celkového objemu dovozu o 8,3 tis. tun (tj. o 22,5 %) na úroveň

45,2 tis. tun. V marketingovém roce 2015/2016 došlo k výraznému snížení hladiny dovozu o 21,2 tis. tun (tj. o 46,9 %) až na úroveň 24,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává, že výše dovozu bude stejná jako v předchozím ročníku a to do úrovně 26,0 tis. tun.

Dovoz ječmene v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	40,0	16,1	56,1	2008/2009	25,4
2009	9,3	7,3	16,6	2009/2010	16,2
2010	8,9	33,8	42,7	2010/2011	34,6
2011	0,8	30,1	30,9	2011/2012	39,4
2012	9,3	19,6	28,9	2012/2013	35,5
2013	15,9	24,9	50,8	2013/2014	36,9
2014	12,0	25,7	37,7	2014/2015	45,2
2015	19,5	8,4	27,9	2015/2016	24,0
2016	15,6	26,4 ^{*)}	42,0 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Celková nabídka

Celková nabídka ječmene pro rok 2015/2016 v množství 2 368,6 tis. tun představovala meziroční zvýšení o 196,3 tis. tun (tj. o 9,0 %) a ve srovnání s předchozími roky se navrátila k obvyklému stavu a mírně nadprůměrné úrovni.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává v důsledku poměrně vysoké produkce ječmene obdobná výše celkové nabídky v úrovni 2 267,6 tis. tun.

Potravinářské užití

Na základě výsledků monitoringu kvality sladovnického ječmene ze sklizně 2016 je možné předpokládat, že potřeby domácího sladovnického průmyslu budou v marketingovém roce 2016/2017 zajištěny v dostatečném množství, ale s určitým kvalitativním výběrem odpovídající suroviny z tuzemské provenience. Výsledky sklizně jsou hodnoceny podle platné nové normy ČSN 46 1100-5.

Parametry jakosti ječmene byly stanovovány ve VÚPS, a.s., Sladařském ústavu Brno. V dodaných vzorcích byly stanoveny následující parametry: vlhkost zrna, přepad zrna na síť 2,5 mm, zrnové příměsi sladařsky nevyužitelné (zrna mechanicky poškozená, zrna fyziologicky poškozená, zrna tepelně poškozená, zrna biologicky poškozená, zlomky zrn a zrna zelená). Dále byly stanoveny zrnové příměsi sladařsky částečně využitelné (zrna bez pluchy – nahá, zrna se zahnědlými špičkami a zrna s osinou nebo její částí), nečistoty a neodstranitelné příměsi. Rovněž byla stanovena klíčivost ječmene, obsah vody, bílkovin a škrobu.

Sklizeň probíhala za nepříznivých podmínek (časté přeháňky a bouřky). Tomu odpovídá i zvýšená vlhkost zrna v porovnání s předchozími ročníky. Průměrná vlhkost zrna ječmene byla 12,8 %. Průměrná hodnota přepadu zrna (hmotnost zrna na síť 2,5 mm) byla 92,0 % (min. 61,1 %, max. 99,5 %). Požadavkům na hodnoty přepadu (min. 85 %) nevyhovělo 12,0 % vzorků. Průměrná hodnota obsahu zrnových příměsí sladařsky nevyužitelných (ZPSN - max. hodnota 3,0 %) je ve výši 1,4 %. Požadavku normy nevyhovělo

3,0 % vzorků. Průměrná hodnota obsahu zrnových příměsí sladařsky částečně využitelných (ZPSCV) je 5,2 %. Požadavku normy nevyhovělo 36,0 % vzorků. V porovnání s rokem 2015 byl v roce 2016 zjištěn častější výskyt biologicky, fyziologicky a tepelně poškozených zrn. Současně se vyskytovalo více zrna se zahnědlou špičkou a naopak méně zrna s osinou. Průměrný obsah bílkovin v zrně ječmene byl 11,6 %. Celkem 91 vzorků (30,0 %) z celkových 251 nevyhovělo požadavku normy na obsah dusíkatých látek (norma 10–12 %: min. 9,5 %, max. 15,4 %), přičemž v nevyhovujících vzorcích převažují vzorky (86 %) s obsahem bílkovin vyšším jak 12 %. Obsah škrobu dosáhl průměrné hodnoty 63,9 % a nejvyšší obsah škrobu byl zjištěn u vzorků z Olomouckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Klíčivost ječmene je základní parametr kvality. Jeho průměrná hodnota činí 98,4 %.

Průměrné hodnoty kvalitativních ukazatelů

Rok/ukazatel	Vlhkost (%)	Přepad (%)	ZPSN (%)	ZPSCV (%)	N-látky (%)	Klíčivost (%)
2008	12,4	84,4	1,4	3,8	11,6	97,7
2009	12,5	80,6	1,3	9,4	11,8	98,2
2010	13,3	87,9	1,3	4,2	11,0	98,0
2011	13,7	93,7	1,6	4,8	10,8	97,4
2012	12,1	89,4	1,4	4,1	12,1	98,1
2013	12,3	90,1	2,2	3,7	11,2	97,8
2014	13,2	91,4	1,8	4,5	10,9	98,5
2015	11,8	93,1	1,8	5,4	11,8	98,8
2016 ^{*)}	12,8	92,0	1,4	5,2	11,6	98,4

Pramen: VÚPS, a.s., Sladařský ústav Brno

Poznámka: *) v roce 2016 celkem 251 vzorků jarního ječmene – 31. 10. 2016

Kvalita ječmene je výsledkem komplexního pohledu a při respektování všech parametrů. Kvalitu uskladněného ječmene ze sklizně 2016 tak bude nutno sledovat vzhledem k zvýšené sklizňové vlhkosti. Přesto je k dispozici v roce 2016 dostatečné množství zrna, které splňuje všechny požadavky kladené na kvalitní surovinu pro výrobu sladu (optimální obsah bílkovin, zrno bez fyziologického a biologického poškození, výskytu „černých“ plísní).

Většina ječmene určeného pro potravinářské užití slouží jako surovina k výrobě sladu. Významná část takto vyrobeného sladu je každoročně předmětem exportu do zahraničí.

Vývoz sladu (položka celního sazebníku 1107 10 99) v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	134,0	109,9	243,9	2008/2009	245,9
2009	136,0	108,1	244,1	2009/2010	235,4
2010	127,3	113,7	241,0	2010/2011	267,0
2011	153,3	123,6	276,9	2011/2012	265,0
2012	141,4	116,7	258,1	2012/2013	247,2
2013	130,5	117,0	247,5	2013/2014	269,4
2014	152,4	116,6	269,0	2014/2015	248,2
2015	131,6	112,8	244,4	2015/2016	251,2
2016	138,4	111,7 ^{*)}	250,1 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

V marketingovém roce 2015/2016 došlo k mírnému navýšení exportu této významné vývozní komodity vzhledem k celkově vyšší produkci ječmene ve sklizňovém roce 2015.

Z důvodu poklesu celkové produkce ječmene ve sklizňovém roce 2016 se očekává, že dojde i ke snížení vývozních dispozic u této komodity.

Spotřeba na osivo

Očekávaná spotřeba ječmene na osivo v marketingovém roce 2016/2017 se ve srovnání s předchozím obdobím mírně sníží na úroveň 110,0 tis. tun. Nepředpokládá se žádný výrazný pokles, ale určitá stabilizace ploch sladovnického ječmene.

Krmivářské užití

Dosažená úroveň spotřeby krmného ječmene v marketingovém roce 2015/2016 ve výši 650,0 tis. tun zůstává svým množstvím hluboko pod úrovní, která byla obvyklá před rokem 2000. Příčiny poklesu lze hledat především v nízké spotřebě ječmene v krmných směsích.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává další snížení v užití ječmene v oblasti spotřeby obilovin ke krmným účelům na nižší úrovni 610,0 tis. tun.

Vývoz

Od počátku marketingového roku 2015/2016 bylo tempo vývozu podstatně vyšší než v předchozím ročníku. Do poloviny marketingového roku se vyvezlo 252,3 tis. tun a tempo nepovolilo ani v druhé polovině marketingového roku, kdy objem vývozu dosáhl prakticky stejné úrovně jako v první polovině marketingového roku a to ve výši 250,7 tis. tun. Celkově bylo vyvezeno rekordních 503,0 tis. tun. V meziročním srovnání činí zvýšení 158,9 tis. tun (tj. 46,2 %).

V marketingovém roce 2016/2017 se předpokládá pokles vývozních možností na úroveň 375,0 tis. tun.

Vývoz ječmene v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	76,5	105,9	242,4	2008/2009	242,4
2009	136,5	133,0	269,5	2009/2010	260,3
2010	127,3	137,0	264,3	2010/2011	310,7
2011	173,7	153,8	327,5	2011/2012	336,3
2012	182,5	169,2	351,7	2012/2013	260,4
2013	91,2	139,1	230,3	2013/2014	215,5
2014	76,4	102,1	178,5	2014/2015	344,1
2015	242,0	252,3	494,3	2015/2016	503,0
2016	250,7	171,1 *)	421,8 *)	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Cenový vývoj

V předchozích sklizňových ročnících byly cenové hladiny u ječmene sladovnického a krmného zcela odlišné. Cenové nůžky se mezi těmito komoditami rozevíraly. Zatímco sladovnický ječmen byl obilovinou s nejvyšší realizační cenou, krmný ječmen byl obilovinou s cenou nejnižší.

V marketingovém roce 2008/2009 se očekávala radikální změna cenového vývoje. Cenový vývoj byl pod silným vlivem nadprůměrné produkce pšenice a dále byl pod velkým tlakem velmi nízkých cen všech obilovin na zahraničních trzích, což vedlo k výraznému poklesu cen jak sladovnického, tak i krmného ječmene. U krmného ječmene se tak projevilo opětovné oddálení cen od cenové hladiny sladovnického ječmene. V marketingovém roce 2009/2010 pokračovala určitá stagnace oddalování cenových hladin obou ječmenů a průměrná výše rozdílů se pohybovala ve výši 1 365 Kč/t. V dalším marketingovém roce 2010/2011 se cenové hladiny začaly znovu přibližovat a jejich průměrný rozdíl se snížil na 582 Kč/t. V marketingovém roce 2011/2012 se cenové hladiny začaly znovu oddalovat a jejich průměrný rozdíl klesl na 993 Kč/t. V dalším marketingovém roce 2012/2013 cenové hladiny u obou ječmenů velmi mírně rostly a výše rozdílů se zmenšovala. Průměrný rozdíl výrazně klesl na 516 Kč/t. V marketingovém roce 2013/2014 cenová hladina u sladovnického ječmene velmi mírně klesala či stagnovala, zatímco u krmného ječmene následoval prudký pokles. Výše rozdílů se dvojnásobně zvýšila a pohybovala se na úrovni 1 230 Kč/t. V marketingovém roce 2014/2015 cenová hladina u sladovnického ječmene stagnovala a u krmného ječmene znovu poklesla. Výše rozdílů opět vzrostla a činila 1 777 Kč/t. V marketingovém roce 2015/2016 došlo ke snížení cenové hladiny u obou ječmenů, a výše rozdílů také poklesla na úroveň 1 181 Kč/t.

V marketingovém roce 2016/2017 se předpokládá, že cenová hladina u sladovnického ječmene bude mírně klesat, a u krmného ječmene se předpokládá také pokles cen. Očekává se, že výše rozdílů se nebude ani snižovat, ani zvyšovat, a bude se pohybovat v rozmezí od 1 100 do 1 300 Kč/t. U sladovnického ječmene by mělo dojít k mírnému cenovému propadu (díky smluvním závazkům) v rozmezí 4 400–4 600 Kč/t, u ječmene krmného se rovněž předpokládá pokles měsíčních průměrů na začátku roku 2017 na úroveň 3 000–3 200 Kč/t.

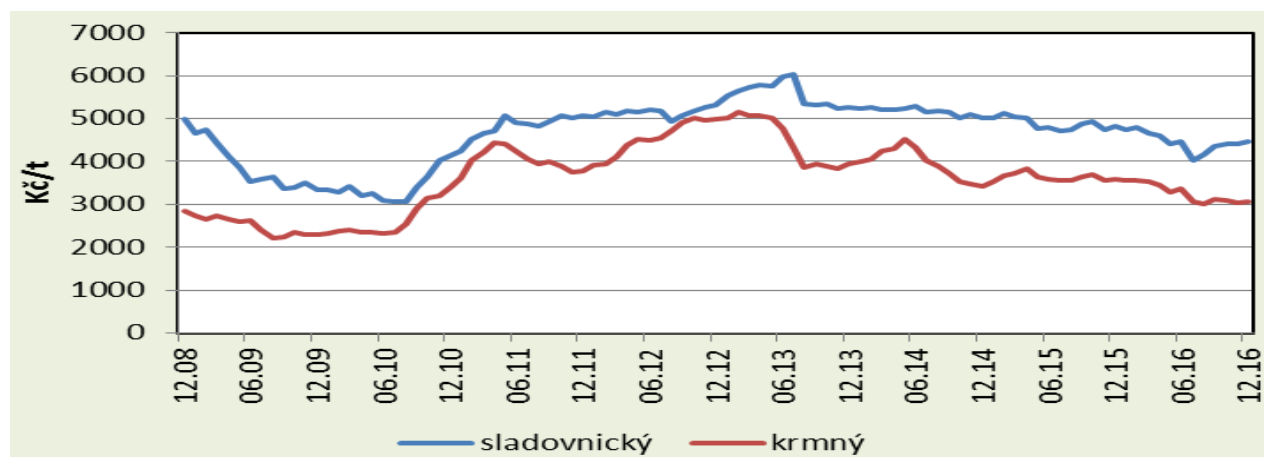

Měsíční průměry cen ječmene u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2009/2010–2016/2017 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Ječmen sladovnický	2009/2010	3 595	3 652	3 364	3 383	3 514	3 336	3 343	3 280	3 409	3 198	3 250	3 081
	2010/2011	3 072	3 055	3 388	3 652	4 017	4 147	4 241	4 518	4 652	4 710	5 063	4 916
	2011/2012	4 874	4 814	4 939	5 054	5 010	5 056	5 045	5 149	5 105	5 189	5 148	5 207
	2012/2013	5 175	4 940	5 071	5 180	5 251	5 305	5 546	5 635	5 732	5 770	5 756	5 985
	2013/2014	6 029	5 348	5 321	5 353	5 236	5 272	5 243	5 262	5 204	5 194	5 225	5 280
	2014/2015	5 145	5 173	5 144	5 006	5 091	5 001	5 022	5 120	5 033	5 021	4 767	4 795
	2015/2016	4 711	4 749	4 864	4 944	4 742	4 820	4 746	4 796	4 656	4 599	4 412	4 462
	2016/2017	4 025	4 166	4 343	4 396	4 422	4 461						
Ječmen potravinářský	2009/2010	-	-	-	2 500	2 786	-	2 574	-	3 137	3 390	2 542	2 623
	2010/2011	2 633	2 667	3 075	3 473	3 271	4 392	3 742	4 070	4 414	4 970	-	-
	2011/2012	4 975	4 224	4 188	4 382	4 102	4 697	4 765	4 688	4 836	4 997	5 115	5 014
	2012/2013	-	4 850	5 093	5 223	5 469	5 435	5 456	5 980	6 011	5 970	5 791	5 740
	2013/2014	-	-	4 804	4 765	-	-	4 900	5 188	-	5 247	-	-
	2014/2015	-	-	5 441	-	-	4 741	-	4 767	4 814	4 660	5 114	-
	2015/2016	4 373	-	-	-	-	-	4 538	4 513	4 156	4 347	4 525	3 875
	2016/2017	3 667	-	-	-	-	-						
Ječmen krmný	2009/2010	2 410	2 207	2 249	2 360	2 301	2 300	2 330	2 378	2 412	2 359	2 357	2 335
	2010/2011	2 336	2 543	2 903	3 138	3 201	3 393	3 615	4 020	4 220	4 432	4 399	4 244
	2011/2012	4 047	3 942	3 986	3 874	3 738	3 766	3 905	3 949	4 096	4 376	4 512	4 486
	2012/2013	4 545	4 712	4 912	5 003	4 948	4 979	5 009	5 137	5 071	5 060	5 008	4 766
	2013/2014	4 319	3 846	3 934	3 888	3 836	3 947	3 986	4 050	4 243	4 311	4 519	4 326
	2014/2015	4 033	3 874	3 724	3 541	3 478	3 420	3 518	3 679	3 709	3 831	3 628	3 595
	2015/2016	3 550	3 569	3 645	3 688	3 566	3 577	3 561	3 547	3 521	3 454	3 288	3 364
	2016/2017	3 074	3 011	3 105	3 092	3 036	3 058						

Pramen: ČSÚ

Graf č. 8 Cenový vývoj ječmene v ČR

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

OVES

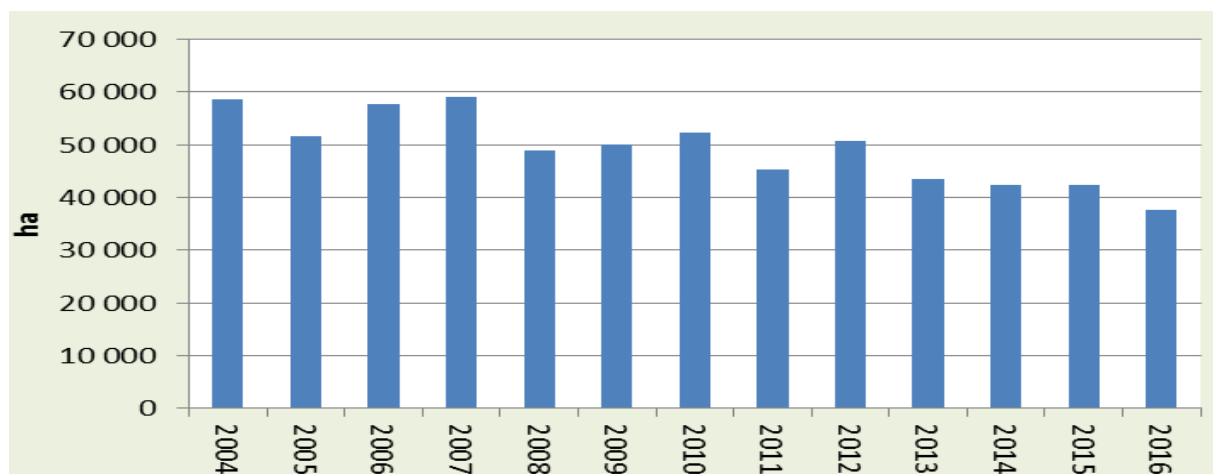
Výroba

Odhad ČSÚ k 15. 9. 2016 dosahuje produkce ve výši 137,9 tis. tun. Tento údaj je ve srovnání s předchozí sklizní nižší o 16,7 tis. tun (tj. o 10,8 %). Po dvouročním navyšování výroby ovsa dochází v letošním roce k jejímu poklesu, a to cca na úroveň roku 2013 (139,1 tis. tun).

Osevní plochy

Osevní plocha ovsa v ČR v roce 2016 zaznamenala významný pokles ploch o 4,8 tis. ha (tj. o 11,4 %) na 37,6 tis. ha. Plocha ovsa představuje jen 3,0 % plochy obilovin. V roce 2017 se očekává její mírný nárůst.

Graf č. 9 Vývoj osevních ploch ovsa v ČR

Pramen: ČSÚ

Bilanční tabulka ovsa

Ukazatel	Jedn.	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017 ^{*)}	
Osevní plocha	tis. ha	45,2	50,8	43,6	42,3	42,4	37,6	
Výnos	t/ha	3,63	3,39	3,19	3,60	3,65	3,67	
Výroba	tis. t	164,2	172,0	139,1	152,2	154,6	137,9	
Počáteční zásoby	tis. t	15,2	24,3	22,3	2,2	19,7	9,1	
Dovoz celkem	tis. t	0,3	0,8	0,4	0,7	0,5	0,5	
Celková nabídka	tis. t	179,7	197,1	161,8	155,1	174,8	147,5	
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	118,0	132,0	124,0	103,0	119,0	102,0	
toho z	potraviny	tis. t	28,0	30,0	27,0	27,0	29,0	27,0
	osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	12,0	14,0	14,0	13,0	12,0	12,0
	krmiva	tis. t	75,0	85,0	80,0	60,0	75,0	60,0
	technické užití	tis. t	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Vývoz celkem	tis. t	37,4	42,8	35,6	32,4	46,7	40,0	
Celkové užití	tis. t	155,4	174,8	159,6	135,4	165,7	142,0	
Konečné zásoby	tis. t	24,3	22,3	2,2	19,7	9,1	5,5	
Konečné zásoby/celkové užití	%	15,64	12,74	1,38	14,55	5,49	3,87	
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	20,59	16,88	1,77	19,13	7,65	5,39	

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: *) údaje kromě osevních ploch odhad

Hektarové výnosy

Oves v roce 2016 znovu potvrdil výnosovou úroveň nad 3,0 t/ha. Jeho předpokládaný průměrný hektarový výnos je o 0,02 t/ha vyšší (tj. o 0,6 %) než v předchozím marketingovém roce 2015/2016 a nachází se ve výši 3,67 t/ha. Oves tak v letošním roce docílil obdobného výnosu, který byl v loňském roce a také v roce 2011 (3,63 t/ha).

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby marketingového roku 2015/2016 se konečně dostaly na přijatelnou úroveň a byly ve výši 19,7 tis. tun. Oves tak patřil mezi plodiny, kde se počáteční zásoby zvyšovaly.

V nadcházejícím období se předpokládá opět dramatický pokles počátečních zásob na úroveň 9,1 tis. tun.

Dovoz

Od druhé poloviny roku 2002 docházelo ke snižování dovozu ovsu do ČR až na nulovou úroveň. Toto snížení pokračovalo až do marketingového roku 2010/2011, kdy dovoz ovsu dosáhl výše 0,2 tis. tun. V dalších ročnících dovoz ovsu do ČR začal nevýznamně stoupat, a v marketingovém roce 2012/2013 dosáhl výše 0,8 tis. tun. V dalším marketingovém roce 2013/2014 došlo opět k poklesu do výše 0,4 tis. tun. V uplynulém marketingovém roce 2014/2015 se dovoz zvýšil o 0,3 tis. tun (tj. o 75,0 %) a dosáhl výše 0,7 tis. tun. V marketingovém roce 2015/2016 byla úroveň dovozu opět nepodstatně úrovně 0,5 tis. tun.

Ve stávajícím marketingovém roce 2016/2017 se očekává stagnace dovozu.

Dovoz ovsu v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	0,0	0,2	0,2	2008/2009	0,2
2009	0,0	0,0	0,0	2009/2010	0,2
2010	0,2	0,0	0,2	2010/2011	0,2
2011	0,2	0,1	0,3	2011/2012	0,3
2012	0,2	0,3	0,5	2012/2013	0,8
2013	0,5	0,2	0,7	2013/2014	0,4
2014	0,2	0,6	0,8	2014/2015	0,7
2015	0,1	0,2	0,3	2015/2016	0,5
2016	0,3	0,0 *)	0,3 *)	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Celková nabídka

Mírný nárůst produkce ovsu a vyšší počáteční zásoby ovsu v marketingovém roce 2015/2016 zastavil meziroční pokles celkové nabídky této komodity a navýšil ji o 19,7 tis. tun (tj. o 12,7 %). Celková nabídka tak činila 174,8 tis. tun.

Předpokládaná celková nabídka v marketingovém roce 2016/2017 bude nižší a dosáhne výše 147,5 tis. tun.

Potravinářské užití

V následujícím období marketingového roku 2016/2017 se očekává vzhledem k mírnému snížení domácí produkce s rozličnou kvalitou ovsa mírný pokles ve výši nabídky kvalitního potravinářského ovsa pro domácí spotřebu i vývoz výrobků do zahraničí.

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osivo v sobě zahrnuje i spotřebu osiva pro pícninářské účely. V marketingovém roce 2015/2016 došlo k nevýznamnému snížení ve spotřebě na osivo na úroveň 12,0 tis. tun.

Ve stávajícím marketingovém roce 2016/2017 se předpokládá stagnace úrovně spotřeby na osivo a to ve stejné výši 12,0 tis. tun.

Krmivářské užití

Vlivem zvýšené celkové nabídky ovsa došlo v marketingovém roce 2015/2016 k meziročnímu nárůstu krmivářského užití o 15,0 tis. tun. Ve srovnání s předchozím obdobím se jedná o nárůst o 25,0 %. Ze střednědobého hlediska se jedná o průměrné využití ovsa pro krmné účely, které však souvisí s vyšší dostupností krmné pšenice pro tuto potřebu.

Vlivem nižší produkce ovsa v letošním sklizňovém roce s velmi proměnlivou kvalitou se očekává opětovný pokles jeho krmného užití na podprůměrnou úroveň 60,0 tis. tun.

Vývoz

V marketingovém roce 2006/2007 došlo k poklesu vývozních dispozic a úroveň vývozu se navrátila k hladině, jaká byla v marketingovém roce 2003/2004 a dosáhla výše 18,2 tis. tun. V marketingovém roce 2007/2008 došlo k dalšímu poklesu úrovně na 16,3 tis. tun a další marketingový ročník 2008/2009 zaznamenal pouze nepatrné navýšení úrovně vývozu do výše 16,9 tis. tun. V marketingovém roce 2009/2010 došlo k mírnému oživení vývozních dispozic na úroveň 23,0 tis. tun, které pokračovalo i v marketingovém roce 2010/2011 a dosáhlo úrovně 33,5 tis. tun. I v marketingovém roce 2011/2012 pokračoval trend ve zvyšování vývozních dispozic a bylo dosaženo celkové úrovně ve výši 37,4 tis. tun (nárůst o 3,9 tis. tun). Tempo vývozu se nezastavilo ani v marketingovém roce 2012/2013, kdy bylo dosaženo rekordní úrovně vývozu ve výši 42,8 tis. tun. Avšak v marketingovém roce 2013/2014 došlo k zastavení tohoto trendu a úroveň vývozu ovsa se snížila na hladinu 35,6 tis. tun. V marketingovém roce 2014/2015 došlo k mírnému poklesu o 3,2 tis. tun (tj. o 9,0 %) na celkovou hladinu 32,4 tis. tun, ale v marketingovém roce 2015/2016 nastalo výrazné zvýšení vývozních dispozic do úrovně 46,7 tis. tun, což představuje nárůst o 14,3 tis. tun (tj. o 44,1 %).

Pro marketingový rok 2016/2017 se očekává mírné snížení úrovně vývozu do výše 40,0 tis. tun.

Vývoz ovsu v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	6,1	6,1	12,2	2008/2009	16,9
2009	10,8	12,0	22,8	2009/2010	23,0
2010	11,0	16,3	27,3	2010/2011	33,5
2011	17,2	18,2	35,4	2011/2012	37,4
2012	19,2	19,2	38,4	2012/2013	42,8
2013	23,6	18,8	42,4	2013/2014	35,6
2014	16,8	15,7	32,5	2014/2015	32,4
2015	16,7	22,7	39,4	2015/2016	46,6
2016	23,9	20,9 *)	44,8 *)	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2015/2016 došlo v souvislosti s vyšší celkovou nabídkou a také zvýšenou domácí spotřebou ve srovnání s marketingovým rokem 2014/2015 k nárůstu celkového užití. Konečné zásoby tohoto marketingového roku poklesly na úroveň 9,1 tis. tun a to díky zvýšenému vývozu.

Ve stávajícím marketingovém roce 2016/2017 se předpokládá, že díky nižší produkci ovsu dojde k poklesu celkového užití (vlivem nižších počátečních zásob). Konečné zásoby by také měly poklesnout do úrovně 5,5 tis. tun.

Cenový vývoj**Měsíční průměry cen ovsu u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2009/2010–2016/2017 (bez DPH)**

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Oves krmný	2009/2010	2 839	2 394	2 281	2 349	2 442	2 215	2 275	2 435	2 462	2 475	2 432	2 448
	2010/2011	2 501	2 296	2 557	2 844	2 963	3 009	3 252	3 468	3 937	3 955	3 707	3 652
	2011/2012	3 793	3 397	3 230	3 415	3 487	3 430	3 363	3 658	3 776	3 923	3 986	3 749
	2012/2013	3 884	4 134	4 422	4 385	4 321	4 418	4 353	4 627	4 416	4 640	4 518	4 292
	2013/2014	4 427	4 216	3 761	3 506	3 289	3 484	3 497	3 707	3 983	3 984	3 849	3 978
	2014/2015	3 724	3 245	3 168	3 285	3 263	3 391	3 317	3 445	3 619	3 603	3 747	3 543
	2015/2016	3 590	3 455	3 525	3 401	3 467	3 474	3 543	3 514	3 402	3 544	3 373	3 545
	2016/2017	3 276	3 070	3 197	3 104	3 290	3 385						

Pramen: ČSÚ

Ceny krmného ovsa mají pro své specifické užití v ČR (např. koně, plemenná zvířata) úzkou vazbu odbytu na malou část trhu s krmivem a jsou tak značně závislé na aktuální nabídce a poptávce. Cena ovsa byla v marketingovém roce 2015/2016 pod vlivem cenového poklesu všech krmných obilovin na našem trhu. Cena ovsa byla obdobná jako u většiny ostatních krmných plodin.

Po letošní sklizni bude ovesná komodita, tak jako všechny ostatní krmné obiloviny, pod vlivem nižší poptávky s ohledem na vyšší produkci krmných obilovin (především krmného ječmene). Na začátku roku 2017 se očekává pokles měsíčních průměrů cen krmného ovsa na úroveň 3 300 – 3 400 Kč/t.

Graf č. 10 Cenový vývoj u krmného ovsa v ČR

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

KUKUŘICE

Výroba

Kukuřice ve sklizňovém roce 2016 zaznamenala mírný nárůst sklizně, když po loňském propadu v produkci se výroba zvýšila o 199,8 tis. tun a dosáhla úrovně ve výši 642,5 tis. tun. Ve srovnání s předchozí sklizní, kdy sklizeň kukuřice na zrno byla na produkční hladině 442,7 tis. tun, se jedná o pozvolný nárůst v produkci této komodity. Důvody lze hledat především v příznivých klimatických podmínkách v průběhu kvetení (měsíc květen 2016), kdy kukuřice velmi dobře odkvetly, což mělo za následek výrazné zvýšení hektarového výnosu.

Podle odhadu ČSÚ k 15. 9. 2016 dojde ve stávajícím sklizňovém roce 2016 k nárůstu produkce kukuřice o 45,1 % na 642,5 tis. tun. V dlouhodobém srovnání se tato sklizeň stane desátou nejvyšší sklizní kukuřice na zrno v ČR od roku 1990 (obdobná sklizeň byla v roce 2002 – 616,2 tis. tun).

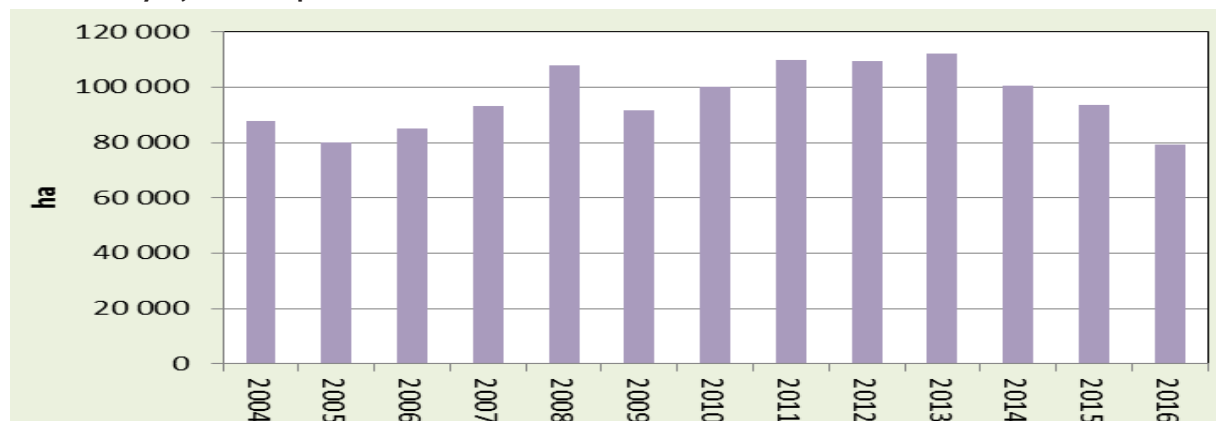
V souvislosti s neustále se rozšiřující plochou kukuřice je nezbytné upozornit na významného škůdce kukuřice, kterým je bázlivec kukuřičný (*Diabrotica virgifera virgifera*). Bázlivec přestal být v únoru 2014 v Evropě regulovaným škůdcem a s tímto rozhodnutím Evropské Komise byla zrušena i nařizovaná opatření.

Jestliže se v minulých letech v závislosti na zvyšující se sklizni kukuřice hovořilo o tom, že se tuzemská produkce této komodity blíží celkové domácí spotřebě a kukuřici lze řadit mezi plodiny, v jejichž výrobě je ČR soběstačná, tak v posledních ročnících můžeme hovořit o plné soběstačnosti s možností vývozních dispozic. Výroba kukuřice je za posledních dvacet let více než 7x vyšší než v roce 1994, kdy její produkce činila 91,4 tis. tun. Z pohledu zajištění domácí potřeby růstem tuzemské produkce se jedná o velmi pozitivní skutečnost. Přesto je nutné brát v úvahu, že ČR má omezenou výměru oblastí, které jsou pro pěstování kukuřice na zrno skutečně vhodné a konkurenceschopnost našich pěstitelů je do značné míry závislá na příznivých povětrnostních podmínkách daného pěstebního roku.

Osevní plochy

Osevní plochy kukuřice zjišťované ČSÚ k 31. 5. daného roku většinou nesouhlasí s údaji sklizňových ploch kukuřice, které jsou pak uvedeny v definitivní sklizni, neboť část ploch kukuřice určených pro sklizeň na siláž bývá ponechána zemědělcem pro sklizeň na zrno. Podle údajů ČSÚ (k 31. 5. 2015) bylo pro sklizeň roku 2015 kukuřičí na zrno oseto 93,6 tis. ha. Při porovnání osevní plochy s předchozím ročníkem se jedná pokles o 6,9 tis. ha (tj. 6,8 %). Přes tento pokles je znovu potvrzen trend nebývalého rozmachu pěstování kukuřice na zrno v České republice.

Graf č. 10 Vývoj osevních ploch kukuřice na zrno

Pramen: ČSÚ

GM kukuřice

Geneticky modifikované (dále jen „GM“) neboli transgenní rostliny jsou takové rostliny, u kterých byl změněn dědičný materiál pomocí genových technologií (genového inženýrství). GM rostliny se vyznačují různými specifickými vlastnostmi, mezi které patří zejména odolnost vůči škůdcům nebo tolerance k neselektivním herbicidům. Nově získané vlastnosti mají obecně přinášet přímé výhody především pro pěstitele.

Na území EU, tedy i v ČR, je pro komerční využití pěstována jediná GM plodina, kukuřice, označovaná též jako „Bt kukuřice“. Jedná se o GM plodinu s vloženým genem z půdní bakterie *Bacillus thuringiensis* (odtud Bt-kukuřice), který kukuřici propůjčuje odolnost proti škodlivému zavíječi kukuřičnému. Jiná takto pozměněná plodina nebyla v uplynulém období předložena do přísného a náročného schvalovacího procesu a současně i schválena.

Výhody pěstování Bt kukuřice spočívají v její užitné jednoduchosti a spolehlivosti ochrany proti zavíječi, ve snížených vstupech do porostů (méně chemických prostředků a mechanizačních pojezdů po poli při výskytu zavíječe kukuřičného) a v kvalitní sklizni (nepolámané, nepoléhavé rostliny). Výsledkem jsou vyšší výnosy, než při pěstování pomocí tradičních forem, sklizený materiál je kvalitnější vzhledem k nižšímu zaplísnění houbami rodu *Fusarium*. Produkce GM kukuřice je ve většině případů využívána jako krmivo pro hospodářská zvířata, z menší části také jako surovina pro výrobu bioethanolu či bioplynu. Vypěstovaná GM kukuřice není v ČR užívána pro potravinářské účely.

V celosvětovém měřítku jsou GM plodiny významnou složkou zemědělské výroby, podíl ploch v EU v rámci světa je však zanedbatelný a stále klesá. Nejinak je tomu i v České republice, kde podle evidence SZIF plocha geneticky modifikované kukuřice v roce 2016 dosáhla 75 ha, což je o 922 ha méně než v loňském roce. Počet pěstitelů výrazně poklesl na jednoho. Za hlavní důvody poklesu zájmu o pěstování geneticky modifikovaných plodin považují pěstitelé, kteří se zabývají současně živočišnou výrobou, především problematický odbyt mléka, kdy řada mlékáren požaduje, aby dojnice nebyly krmeny geneticky modifikovanými plodinami. Mezi další důvody uváděnými pěstiteli se řadí administrativní zátěž, dodržování koexistenčních pravidel v praxi a problematický odbyt geneticky modifikované kukuřice. V neposlední řadě z ekonomického pohledu pěstitelé poukazují také na vyšší náklady na vstupech produkce (dražší osivo). Stále přetrvávají obavy a neochota odběratelů odkoupit produkty GM plodin, případně i zvířat, která takovými plodinami byla krmena.

Ve srovnání s jinými regiony světa EU přistupuje ke GM plodinám s vysokou mírou obezřetnosti, s principem předběžné opatrnosti a nevyužívá tedy GM plodiny v takové míře jako např. USA, kde „nové technologie“ nachází stále větší uplatnění. Problematika geneticky modifikovaných organismů prochází v rámci EU přísným schvalovacím procesem. Posuzují se případná rizika pro životní prostředí, zdraví lidí a zvířat.

Vývoj ploch GM kukuřice v EU

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
Španělsko	75 148	79 269	76 057	76 575	97 325	116 306	136 962	131 537	107 749	129 081
ČR	5 000	8 380	6 480	4 677	5 091	3 053	2 561	1 754	997	75
Rumunsko	350	7 146	3 244	822	588	217	834	770	2,5	0
Portugalsko	4 500	4 851	5 094	4 868	7 723	9 278	8 171	8 542	8 017	7 069
Polsko	320	3 000	3 000	3 000	3 900	4 000	0	0	0	0
Slovensko	900	1 900	875	1 248	760	189	100	415	400	112
Francie	21 147	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Německo	2 685	3 171	0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	110 050	107 717	94 750	91 190	115 387	133 043	148 628	143 018	117 166	136 337

Pramen: USDA FAS

Pozn: *odhad kromě ČR, kde se jedná o konečný údaj.

Při pěstování GM kukuřice platí pro pěstitele na úrovni EU, tak i v ČR řada předpisů, které stanoví postup povolování GMO a povinnosti těch, kteří s nimi nakládají.

V ČR v oblasti právního rámce platí zákon č. 371/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Dále vyhláška č. 392/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 89/2006 Sb., o bližších podmínkách pěstování geneticky modifikované odrůdy, ve znění vyhlášky č. 58/2010 Sb.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (GMO řešeny v novelách publikovaných pod č. 441/2005 Sb., č. 291/2009 Sb. a č. 179/2014).

Vyhláška č. 209/2004 Sb., o bližších podmínkách nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů - prováděcí vyhláška k zákonu č. 78/2004 Sb.

Plochy GM kukuřice v ČR, počet pěstitelů

Rok	Plocha (ha)	Počet pěstitelů
2005	150	51
2006	1 290	82
2007	5 000	126
2008	8 380	167
2009	6 480	121
2010	4 680	82
2011	5 090	64
2012	3 050	41
2013	2 560	31
2014	1 754	18
2015	997	11
2016	75	1

Pramen: SZIF

Vzhledem ke stávající situaci v oblasti GMO v EU lze očekávat, že zájem českých pěstitelů o technologii založenou na GM plodinách, se bude vyvíjet úměrně s mírou tolerance GMO evropskými spotřebiteli a s tím spojeným vývojem legislativy v EU.

Bilanční tabulka kukuřice na zrno

Ukazatel		Jedn.	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017 ^{*)}
Osevní plocha		tis. ha	121,0	119,3	96,9	98,7	80,0	79,3
Výnos		t/ha	8,79	7,78	6,97	8,43	5,54	8,10
Výroba		tis. t	1063,7	928,1	675,4	832,3	442,7	624,5
Počáteční zásoby		tis. t	96,2	239,2	461,6	420,9	464,6	430,2
Dovoz celkem		tis. t	37,2	143,2	128,8	119,3	171,4	123,0
Celková nabídka		tis. t	1197,1	1310,5	1265,8	1372,5	1078,7	1177,7
Domácí spotřeba celkem ¹⁾		tis. t	461,0	466,9	543,0	577,0	493,0	523,0
z toho	potraviny	tis. t	16,0	17,0	16,0	17,0	15,0	14,0
	osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	15,0	16,0	17,0	20,0	18,0	19,0
	krmiva	tis. t	390,0	394,0	420,0	460,0	380,0	410,0
	technické užití	tis. t	40,0	39,9	90,0	80,0	80,0	80,0
Vývoz celkem		tis. t	496,9	382,0	301,9	330,9	155,5	351,0
Celkové užití		tis. t	957,9	848,9	844,9	907,9	648,5	874,0
Konečné zásoby		tis. t	239,2	461,6	420,9	464,6	430,2	303,7
Konečné zásoby/celkové užití		%	24,98	54,38	49,82	51,17	66,34	34,75
Konečné zásoby/domácí spotřeba		%	51,90	98,87	77,51	80,52	87,26	58,07

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad

Hektarové výnosy

V roce 2016 se očekává průměrný výnos kukuřice na zrno ve výši 8,10 t/ha. Ve srovnání s výnosem sklizně roku 2015 jde o výrazný nárůst o 2,57 t/ha (tj. o 46,3 %). Po podprůměrném výnosu v předchozím ročníku se tak kukuřice na zrno vrátila do úrovně vysokých výnosů, které byly dosaženy v ročnících 2002, 2009, 2011 a 2014, kdy kukuřice na zrno dosáhla výnosové hladiny nad 8,0 t/ha, a dosáhla výše 8,10 t/ha. Nárůst hektarového výnosu v letošním roce u kukuřice je způsoben klimatickými vlivy, především chladným obdobím v měsíci květen a dostatkem srážek v období, kdy kukuřice vytvářela palice.

Počáteční zásoby

V minulých letech kolísala úroveň počátečních zásob podle období, kdy probíhal dovoz kukuřice. S přechodem na vyšší pokrytí spotřeby domácí produkcí docházelo k postupné stabilizaci počátečních zásob. Po meziročním navýšení těchto zásob v marketingovém roce 2011/2012 pokračoval výrazný nárůst těchto zásob i v minulém marketingovém roce 2012/2013 na úroveň 239,2 tis. tun. Toto navýšení pokračovalo i v marketingovém roce 2013/2014, kdy došlo k nárůstu o 222,4 tis. tun (tj. o 93,0 %) na úroveň 461,6 tis. tun. V marketingovém roce 2014/2015 byl zaznamenán mírný pokles počátečních zásob o 40,7 tis. tun na úroveň 420,9 tis. tun vzhledem k vyššímu vývozu a velmi průměrné sklizni v roce 2013. V dalším marketingovém roce 2015/2016 došlo k mírnému nárůstu počátečních zásob o 43,7 tis. tun na úroveň 464,6 tis. tun vzhledem k nižší domácí spotřebě a vysoké sklizni v roce 2014.

V tomto marketingovém roce 2016/2017 se očekává pokles počátečních zásob o 34,4 tis. tun na úroveň 430,2 tis. tun vzhledem k nízké sklizni v roce 2015.

Dovoz

Rozsáhlé změny ve výrobě kukuřice na zrno v minulých letech, které posunuly ČR z role silného dovozce až na současnou pozici vývozce této komodity, ovlivnily výrazně tendence našeho zahraničního obchodu. V souladu se zajištěním většiny domácích potřeb produkcí tuzemské proveniencí v posledních letech dovoz kukuřice ze zahraničí prudce poklesl a udržuje se na přijatelné hranici, která je nezbytná pro zajištění specifických potřeb tuzemských zpracovatelů. Jedná se především o kukuřici na výrobu potravin či pro osevní účely.

V marketingovém roce 2015/2016 dovoz významně vzrostl (vzhledem k nízké sklizni), a do České republiky bylo dovezeno o 52,1 tis. tun (tj. o 43,7 %) více kukuřice než v marketingovém roce 2014/2015, a to celkem 171,4 tis. tun.

Pro marketingový rok 2016/2017 se očekává nižší úroveň dovozu do výše 123,0 tis. tun.

Dovoz kukuřice v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	26,9	19,2	46,1	2008/2009	42,9
2009	23,7	10,1	33,8	2009/2010	18,2
2010	8,1	8,0	16,1	2010/2011	19,5
2011	11,5	9,0	20,5	2011/2012	37,2
2012	28,2	108,2	136,4	2012/2013	143,2
2013	35,0	64,3	99,3	2013/2014	128,8
2014	64,5	72,5	137,0	2014/2015	119,3
2015	46,8	99,1	145,9	2015/2016	171,4
2016	72,3	26,7 *)	99,0 *)	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Celková nabídka

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává mírný nárůst úrovně v celkové nabídce kukuřice především v důsledku průměrné produkce kukuřice. Celková nabídka by v tomto období měla dosáhnout 1 177,7 tis. tun, což je o 99,0 tis. tun (tj. o 9,2 %) více než v marketingovém roce 2015/2016.

Potravinářské užití

Potřeba kukuřice pro potravinářské užití je vzhledem ke specifickým kvalitativním požadavkům zpracovatelského průmyslu doposud zčásti pokrývána dovozem. Pro marketingový rok 2016/2017 se očekává snížení v potravinářském užití kukuřice v důsledku nekvalitního zrna kukuřice (výskyt mykotoxinů v roce 2016 - mírně vyšší hodnoty obsahu DON a ZEA, fumonisinů naopak nižší).

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osivo zahrnuje také spotřebu osiva pro výsev kukuřice na siláž. Pro nastávající období se nepředpokládá nárůst v osevních plochách kukuřice na zrno, ale mírné zvýšení u kukuřice na siláž, což by se mělo odrazit ve zvýšené úrovni spotřeby kukuřice na osivo ve výši 19,0 tis. tun.

Krmivářské užití

Pokles v krmivářském užití v marketingovém roce 2015/2016 souvisel především s nedostatkem kvalitní suroviny (vysoké hodnoty mykotoxinů a nízká produkce kukuřice na zrno)

V marketingovém roce 2016/2017 se předpokládá mírné navýšení v užití kukuřice pro krmivářské užití do úrovně 410,0 tis. tun.

Vývoz

V marketingovém roce 2015/2016 se předpokládal pokles v úrovni vývozu vzhledem k velmi nízké produkci kukuřice. V meziročním srovnání došlo ke snížení o 175,4 tis. tun (tj. o 53,0 %) na celkovou úroveň 155,5 tis. tun.

Protože se očekává průměrná produkce kukuřice, předpokládá se v marketingovém roce 2016/2017 zvýšení úrovně vývozu do výše 351,0 tis. tun i s ohledem na průměrné počáteční zásoby.

Vývoz kukuřice v období let 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	99,9	144,6	244,5	2008/2009	356,4
2009	211,8	232,4	444,2	2009/2010	397,0
2010	164,6	87,5	252,1	2010/2011	226,1
2011	138,6	197,6	336,2	2011/2012	496,9
2012	299,3	211,3	510,6	2012/2013	382,0
2013	170,7	154,0	324,7	2013/2014	301,9
2014	147,9	168,4	316,3	2014/2015	330,9
2015	162,5	100,6	263,1	2015/2016	155,5
2016	54,9	156,3 ^{*)}	211,2 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)}údaje do konce listopadu 2016

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává navýšení celkového užití ve srovnání s předchozím obdobím, které se vyznačovalo významným meziročním poklesem. Vzhledem k předpokládanému zvýšenému vývozu kukuřice a zvýšené domácí spotřebě se očekává meziroční pokles konečných zásob na úroveň 303,7 tis. tun.

Cenový vývoj

Měsíční průměry cen krmné kukuřice u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2009/2010–2016/2017 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Krmná kukuřice	2009/2010	3 168	3 257	2 813	2 524	2 409	2 502	2 629	2 855	2 899	2 900	3 010	3 091
	2010/2011	3 128	3 043	3 568	4 046	4 013	4 205	4 498	4 801	5 116	4 988	5 046	5 280
	2011/2012	5 241	5 219	4 857	4 010	3 718	3 712	3 834	3 934	4 128	4 240	4 588	4 688
	2012/2013	4 767	4 843	5 176	5 474	5 505	5 438	5 567	5 648	5 606	5 564	5 373	5 331
	2013/2014	5 210	5 160	4 797	4 266	4 099	4 122	4 282	4 345	4 396	4 546	4 661	4 665
	2014/2015	4 572	4 550	4 300	3 957	3 309	3 449	3 475	3 643	3 607	3 576	3 594	3 581
	2015/2016	3 653	3 811	3 723	4 219	4 213	4 277	4 300	4 313	4 093	3 884	3 935	4 090
	2016/2017	3 984	3 996	3 833	3 554	3 401	3 415						

Pramen: ČSÚ

Po sklizni v roce 2015 došlo u kukuřice na zrno k mírnému zvýšení cen vlivem nízké a nekvalitní produkce. Svého maxima (4 313 Kč/t) dosáhly v druhé polovině marketingového roku 2015/2016 v měsíci únor 2016. S ohledem na cenový pokles cen veškerých obilovin lze očekávat, že cenový vývoj většiny krmných obilovin bude mít klesající trend.

Na začátku kalendářního roku 2017 se očekává výše měsíčních cenových průměrů kukuřice v rozmezí 3 300 – 3 400 Kč/t.

Graf. č. 11 Cenový vývoj u kukuřice v ČR

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

TRITICALE

Výroba

Sklizeň triticales se předpokládá dle ČSÚ k 15. 9. 2016 ve výši 197,4 tis. tun. Po třech letech tak produkce této plodiny poklesla pod hranici 200 tis. tun. V letošním marketingovém roce 2016/2017 v porovnání s marketingovým rokem 2015/2016 se jedná o snížení celkové výroby o 5,2 tis. tun (tj. o 2,6 %).

Pokles objemu produkce ze sklizně 2016 souvisí především s poklesem osevní plochy. Přes toto snížení výroby, tak triticales stále deklaruje, že je to plodina bilančně velmi důležitá na trhu s krmnými obilovinami.

Hektarové výnosy

Výnos triticales ze sklizně 2016 se odhaduje na 4,99 t/ha. Ve srovnání se skutečností loňské sklizně se jedná o zvýšení o 0,26 t/ha (tj. o 5,5 %). Jako u většiny ozimých obilovin, tak i u triticales ovlivnil hektarový výnos příznivý průběh počasí v jarním období (nízké teploty a dostatek srážek v roce 2016).

Počáteční zásoby

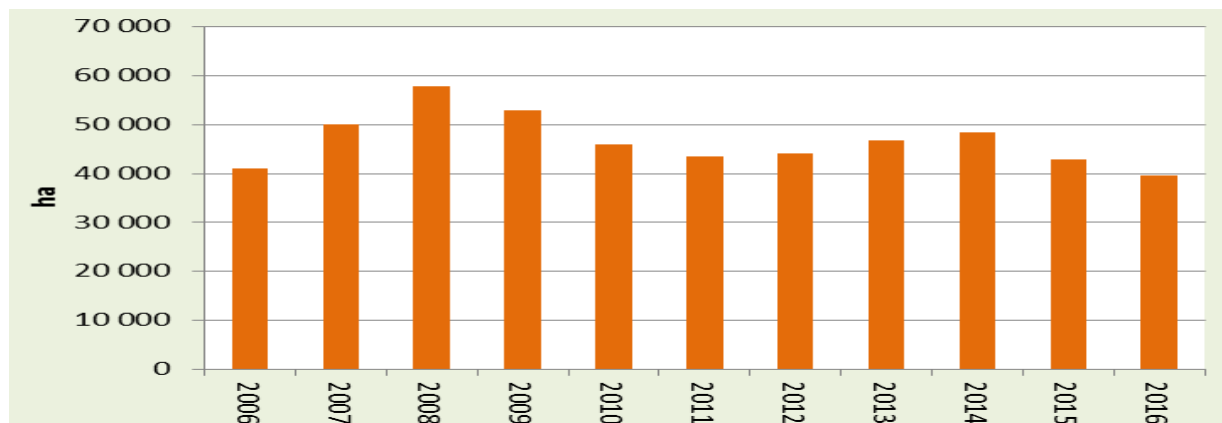
Počáteční zásoby triticales marketingového ročníku 2015/2016 zaznamenaly nárůst a dostaly se na zvýšenou úroveň. V meziročním srovnání došlo k nárůstu o 17,7 tis. tun (tj. o 32,3 %) na konečných 72,5 tis. tun.

V letošním marketingovém roce se očekává pokles těchto zásob na úroveň 59,4 tis. tun.

Osevní plochy

Podle soupisu osevních ploch prováděného ČSÚ k 31. 5. 2016 dosáhla výměra pěstování pro sklizeň roku 2016 výše 39,6 tis. ha. To představuje meziroční pokles o 3,3 tis. ha (tj. o 7,7 %). Jedná se o nejnižší osevní plochu triticales, která zde byla od roku 2004.

Graf. č. 12 Vývoj osevních ploch u triticales

Pramen: ČSÚ

Dovoz

Dovoz triticales byl v předchozích letech naprosto nevýznamný, a v loňském marketingovém roce 2015/2016 mírně přesáhl objem 1,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2016/2017 se očekává prakticky nulový dovoz triticales ze zahraničí.

Celková nabídka

Nižší konečné zásoby marketingového roku 2015/2016 a nižší produkce u triticales měly rozhodující vliv na celkovou nabídku pro marketingový rok 2015/2016. V tomto marketingovém roce dosáhla celkové výše 276,22 tis. tun.

Konečné zásoby marketingového roku 2016/2017 by měly klesnout do úrovně 42,8 tis. tun. Ve srovnání s předchozím marketingovým rokem 2015/2016 se jedná o snížení o 16,6 tis. tun (tj. o 27,9 %), především z důvodu nižší produkce triticales v tomto marketingovém roce.

Domácí spotřeba

Použití triticales je soustředěno výhradně na krmné účely. Jedná se o kvalitní krmnou obilovinu, jako potravina se nevyužívá. Spotřeba triticales na krmivo v marketingovém roce 2015/2016 oproti předchozímu ročníku stagnovala a byla na úrovni 120,0 tis. tun.

Pro marketingový rok 2016/2017 se očekává rovněž stagnace v užití triticales na krmné účely.

Spotřeba osiv zohledňuje využití triticales také jako pícní ozimé meziplodiny. Pro nadcházející období se předpokládá stejná úroveň ve spotřebě osiva.

V marketingovém roce 2016/2017 se předpokládá využití triticales na technické užití v množství 62,0 tis. tun. V porovnání s předchozím marketingovým rokem 2015/2016 jde o snížení o 3,0 tis. tun (tj. o 4,6 %).

Bilanční tabulka triticales

Ukazatel		Jedn.	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017 ^{*)}
Osevní plocha		tis. ha	43,5	44,2	46,8	48,5	42,9	39,6
Výnos		t/ha	4,52	4,31	4,58	5,03	4,72	4,99
Výroba		tis. t	196,9	190,4	214,2	243,9	202,6	197,4
Počáteční zásoby		tis. t	25,0	42,6	45,5	54,8	72,5	59,4
Dovoz celkem		tis. t	0,2	0,3	1,2	1,0	1,1	0,0
Celková nabídka		tis. t	222,1	233,3	260,9	299,7	276,2	256,8
Domácí spotřeba celkem ¹⁾		tis. t	162,0	171,0	187,0	204,0	197,0	194,0
z toho	potraviny	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	12,0	12,0	12,0	14,0	12,0	12,0
	krmiva	tis. t	115,0	119,0	125,0	120,0	120,0	120,0
	technické užití	tis. t	35,0	40,0	50,0	70,0	65,0	62,0
Vývoz celkem		tis. t	17,5	16,8	19,1	23,2	19,8	20,0
Celkové užití		tis. t	179,5	187,8	206,1	227,2	216,8	214,0
Konečné zásoby		tis. t	42,6	45,5	54,8	72,5	59,4	42,8
Konečné zásoby/celkové užití		%	23,74	24,21	26,59	31,91	27,4	20,00
Konečné zásoby/domácí spotřeba		%	26,31	26,59	29,30	35,54	30,15	22,06

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: ^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad

Vývoz

V předchozím marketingovém roce 2015/2016 vývoz triticales poklesl a dosáhl úrovně 19,8 tis. tun, která je srovnatelná s marketingovým ročníkem 2008/2009 (19,7 tis. tun).

V nadcházejícím marketingovém roce 2016/2017 se předpokládá podobná úroveň vývozu triticales do zahraničí (20,0 tis. tun).

Vývoz triticales v letech 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	3,7	5,4	9,1	2008/2009	19,7
2009	14,3	8,6	22,9	2009/2010	13,3
2010	4,7	6,7	11,4	2010/2011	8,7
2011	2,0	10,9	12,9	2011/2012	17,5
2012	6,6	11,6	18,2	2012/2013	16,8
2013	5,2	12,8	18,0	2013/2014	19,1
2014	6,3	11,2	17,5	2014/2015	23,0
2015	11,8	12,7	24,5	2015/2016	19,8
2016	7,1	7,2 ^{*)}	14,3 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce listopadu 2016

Celkové užití, konečné zásoby

V důsledku nižší sklizně roku 2016 se v marketingovém roce 2016/2017 předpokládá snížení domácí spotřeby (o 3,0 tis. tun) a tím také celkového užití do výše 214,0 tis. tun. Konečné zásoby by se měly meziročně snížit o 16,6 tis. tun (tj. o 27,9 %) do výše 42,8 tis. tun.

Cenový vývoj

Měsíční průměr cen zemědělských výrobců ČSÚ do roku 2013 u triticales nesledoval. Od počátku roku 2013 toto sledování ČSÚ uskutečňuje. MZe ČR do konce roku 2012 tyto ceny odvozovalo od cen, které byly srovnatelné s úrovní cen krmného ječmene.

Měsíční průměry cen triticales u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2012/2013–2016/2017 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Triticale	2012/2013	-	-	-	-	-	-	4 868	5 382	5 719	5 472	5 360	-
	2013/2014	-	3 764	3 616	3 775	3 818	3 884	4 264	3 897	4 111	3 870	-	4 308
	2014/2015	4 041	3 590	3 763	3 541	3 864	3 536	3 205	3 563	3 339	3 679	3 581	3 455
	2015/2016	3 462	3 524	3 443	3 631	3 845	3 511	3 512	3 620	-	3 703	3 235	3 304
	2016/2017	3 242	3 163	3 052	3 304	3 512	3 246						

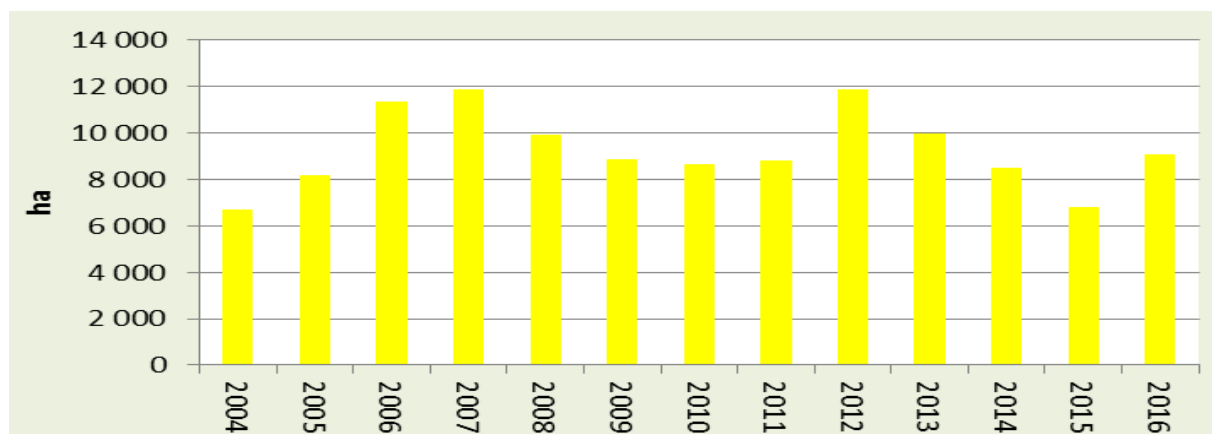
OSTATNÍ OBILOVINY

Výroba, osevní plochy a hektarové výnosy

Tato skupina zahrnuje proso, lesknici (chraстici) kanárskou, čirok, pohanku a další okrajové obiloviny.

Podle soupisu ploch ČSÚ k 31. 5. 2016 byla osevní plocha ostatních obilovin 9,1 tis. ha. Tato skupina plodin vykázala meziroční navýšení rozsahu pěstování o 2,2 tis. ha (tj. o 32,8 %). Rozsah pěstování této skupiny obilovin se zvýšil a je přibližně stejný jako v roce 2009. Odhad výnosů a produkce ČSÚ k 15. 9. 2016 ostatní obiloviny nezahrnuje. MZe odhaduje pro účely bilance výnos ostatních obilovin na úrovni 1,80 t/ha. Aktuální předpoklad produkce MZe u ostatních obilovin tedy dosahuje 16,3 tis. tun.

Graf. č. 13 Vývoj osevních ploch ostatních obilovin

Pramen: ČSÚ

Domácí spotřeba

Ostatní obiloviny jsou důležitými surovinami k výrobě potravin a jsou také nezbytnou součástí některých speciálních krmiv.

Bilanční tabulka ostatních obilovin

Ukazatel		Jedn.	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017 ^{*)}
Osevní plocha		tis. ha	8,8	11,9	10,0	8,5	6,8	9,1
Výnos		t/ha	1,67	1,91	1,32	1,47	1,47	1,80
Výroba		tis. t	14,7	22,7	13,2	12,5	10,0	16,3
Počáteční zásoby		tis. t	0,3	1,1	7,3	4,5	1,6	2,4
Dovoz celkem		tis. t	1,5	1,1	2,1	3,1	4,0	4,0
Celková nabídka		tis. t	16,5	24,9	22,6	20,1	15,6	22,7
Domácí spotřeba celkem ¹⁾		tis. t	5,0	9,0	9,0	9,0	5,0	6,0
z toho	potraviny	tis. t	3,0	6,0	6,0	6,0	4,0	5,0
	osiva	tis. t	1,5	2,0	2,0	2,0	1,0	1,0
	krmiva	tis. t	0,5	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0
Vývoz celkem		tis. t	10,4	8,6	9,1	9,5	8,2	8,0
Celkové užití		tis. t	15,4	17,6	18,1	18,5	13,2	14,0
Konečné zásoby		tis. t	1,1	7,3	4,5	1,6	2,4	8,7
Konečné zásoby/celkové užití		%	7,29	41,34	24,86	8,65	18,18	62,14
Konečné zásoby/domácí spotřeba		%	22,44	80,83	50,00	17,78	48,00	145,00

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: ^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad

Dovoz a vývoz

Nejvýznamnějšími vývozními komoditami z této skupiny jsou proso a pohanka. Zahraniční obchod lze charakterizovat jako poměrně stabilní a odvíjí se především na základě obchodních vztahů dlouhodobějšího charakteru.

Dovoz ostatních obilovin v letech 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	0,8	7,2	8,0	2008/2009	7,8
2009	0,6	1,0	1,6	2009/2010	1,9
2010	0,9	0,5	1,4	2010/2011	1,2
2011	0,7	1,1	1,8	2011/2012	1,5
2012	0,4	0,5	0,9	2012/2013	1,1
2013	0,6	1,1	1,7	2013/2014	2,1
2014	1,0	1,9	2,9	2014/2015	3,1
2015	1,2	2,1	3,3	2015/2016	3,8
2016	1,7	2,1 ^{*)}	3,8 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce listopadu 2016

Vývoz ostatních obilovin v letech 2008–2016 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2008	1,7	5,1	6,8	2008/2009	8,8
2009	3,7	4,4	8,1	2009/2010	7,6
2010	3,2	3,9	7,1	2010/2011	6,9
2011	3,0	4,6	7,6	2011/2012	10,4
2012	5,8	5,5	11,3	2012/2013	8,6
2013	3,1	4,9	8,0	2013/2014	9,1
2014	4,2	2,5	6,7	2014/2015	9,5
2015	7,0	3,2	10,2	2015/2016	8,2
2016	5,0	3,8 ^{*)}	8,8 ^{*)}	2016/2017	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce listopadu 2016

PŘÍLOHY

Obsah:

- Osevní plocha jednotlivých druhů obilovin a jejich zastoupení na orné půdě
- Osevní a sklizňové plochy, produkce a hektarové výnosy obilovin
- Roční průměry cen zemědělských výrobců obilovin
- Roční průměry spotřebitelských cen a meziroční indexy
- Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců obilovin
- Průměrné ceny průmyslových výrobců vybraných mlýnských a pekárenských výrobků
- Průměrné spotřebitelské ceny vybraných mlýnských a pekárenských výrobků

Osevní plocha jednotlivých druhů obilovin a jejich zastoupení na orné půdě

Plodina	Rok	Osevní plocha (ha)	Orná půda (ha)	Osev. plocha /orná půda (%)	% z obilovin celkem
Obiloviny celkem	2013	1 428 171	2 993 236	47,71	100,00
	2014	1 411 314	2 985 792	47,26	100,00
	2015	1 403 430	2 978 989	47,11	100,00
	2016	1 351 910	2 971 957	45,48	100,00
Z toho					
pšenice celkem	2013	829 393	2 993 236	27,71	58,07
	2014	835 941	2 985 792	27,99	59,23
	2015	829 820	2 978 989	27,86	59,13
	2016	839 710	2 971 957	28,25	62,11
pšenice ozimá	2013	788 422	2 993 236	26,34	95,06 ¹⁾
	2014	790 690	2 985 792	26,48	94,58 ¹⁾
	2015	778 200	2 978 989	26,12	93,78 ¹⁾
	2016	809 111	2 971 957	27,22	96,36 ¹⁾
pšenice jarní	2013	40 970	2 993 236	1,37	4,94 ¹⁾
	2014	45 251	2 985 792	1,51	5,41 ¹⁾
	2015	51 620	2 978 989	1,73	6,22 ¹⁾
	2016	30 600	2 971 957	1,03	3,64 ¹⁾
žito	2013	37 498	2 993 236	1,25	2,63
	2014	25 137	2 985 792	0,84	1,78
	2015	21 980	2 978 989	0,73	1,57
	2016	20 951	2 971 957	0,70	1,55
ječmen celkem	2013	348 992	2 993 236	11,66	24,44
	2014	350 518	2 985 792	11,74	24,84
	2015	365 946	2 978 989	12,28	26,08
	2016	325 725	2 971 957	10,96	24,09

Plodina	Rok	Osevní plocha (ha)	Orná půda (ha)	Osev. plocha /orná půda (%)	% z obilovin celkem
ječmen ozimý	2013	106 265	2 993 236	3,55	30,45 ²⁾
	2014	102 927	2 985 792	3,45	29,36 ²⁾
	2015	104 540	2 978 989	3,51	28,57 ²⁾
	2016	104 007	2 971 957	3,50	31,93 ²⁾
ječmen jarní	2013	242 727	2 993 236	8,11	69,55 ²⁾
	2014	247 590	2 985 792	8,29	70,64 ²⁾
	2015	261 406	2 978 989	8,77	71,43 ²⁾
	2016	221 719	2 971 957	7,46	68,07 ²⁾
oves	2013	43 559	2 993 236	1,46	3,05
	2014	42 289	2 985 792	1,42	3,00
	2015	42 395	2 978 989	1,42	3,02
	2016	37 566	2 971 957	1,26	2,78
triticale	2013	46 816	2 993 236	1,56	3,28
	2014	48 497	2 985 792	1,62	3,44
	2015	42 891	2 978 989	1,44	3,06
	2016	39 595	2 971 957	1,33	2,93
kukuřice	2013	96 902	2 993 236	3,24	6,78
	2014	100 453	2 985 792	3,36	7,11
	2015	93 575	2 978 989	3,14	6,67
	2016	79 303	2 971 957	2,67	5,87
ostatní obiloviny	2013	9 984	2 993 236	0,33	0,70
	2014	8 478	2 985 792	0,28	0,60
	2015	6 824	2 978 989	0,23	0,49
	2016	9 059	2 971 957	0,30	0,67

Pramen: ČSÚ – soupis ploch osevů v ČR k 31. 5.; Statistická ročenka půdního fondu ČR, dopočet MZe

Poznámka: ¹⁾ procenta z pšenice celkem

²⁾ procenta z ječmene celkem

Osevní a sklizňové plochy, produkce a hektarové výnosy obilovin v ČR

Pšenice ozimá

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1995	795 331	794 647	3 693 156	4,65
1996	756 484	754 656	3 560 921	4,72
1997	773 909	766 269	3 427 413	4,47
1998	849 237	847 900	3 637 835	4,29
1999	744 994	744 577	3 549 670	4,77
2000	888 162	886 562	3 848 694	4,34
2001	873 463	870 016	4 305 486	4,95
2002	796 214	796 214	3 694 503	4,64
2003	541 695	541 696	2 244 457	4,14
2004	801 719	801 719	4 775 190	5,96
2005	762 793	762 792	3 931 811	5,15
2006	719 528	719 520	3 506 252	4,49
2007	750 102	750 103	3 761 674	5,01
2008	760 399	760 399	4 470 309	5,88
2009	793 472	793 472	4 229 261	5,33
2010	785 491	785 491	3 992 965	5,08
2011	805 779	805 779	4 660 196	5,78
2012	742 002	742 002	3 234 859	4,34
2013	788 422	788 422	4 530 773	5,75
2014	790 690	790 690	5 222 695	6,61
2015	778 200	778 200	5 054 568	6,50
2016	809 111	809 111 *	5 343 502 *	6,60 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Pšenice jarní

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1996	44 855	43 954	166 282	3,78
1997	60 228	59 181	212 856	3,60
1998	64 773	64 401	206 906	3,21
1999	122 567	122 526	487 601	3,91
2000	84 549	83 873	235 413	2,81
2001	53 784	53 220	170 594	3,21
2002	52 616	52 616	171 970	3,27
2003	106 695	106 694	393 434	3,69
2004	61 439	61 442	267 333	4,35
2005	57 647	57 647	219 228	3,70
2006	61 991	61 991	208 594	3,36
2007	60 884	60 884	177 250	2,91
2008	41 925	41 926	161 193	3,84
2009	37 827	37 827	128 812	3,41
2010	48 086	48 086	168 588	3,51
2011	57 353	57 353	252 851	4,41
2012	69 379	69 379	284 037	4,09
2013	40 970	40 970	169 923	4,15
2014	45 251	45 251	219 653	4,85
2015	51 620	51 620	219 704	4,26
2016	30 600	30 600 *	135 407 *	4,43 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Pšenice celkem

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1995	831 992	830 753	3 822 769	4,60
1996	801 339	798 610	3 727 203	4,67
1997	834 137	825 450	3 640 269	4,41
1998	914 010	912 301	3 844 741	4,21
1999	867 561	867 102	4 028 271	4,65
2000	972 711	970 435	4 084 107	4,21
2001	927 247	923 236	4 476 080	4,85
2002	848 830	848 830	3 866 473	4,56
2003	648 389	648 390	2 637 891	4,07
2004	863 158	863 161	5 042 523	5,84
2005	820 440	820 439	4 145 039	5,05
2006	781 519	781 520	3 506 252	4,49
2007	810 987	810 987	3 938 924	4,86
2008	802 325	802 325	4 631 502	5,77
2009	831 299	831 299	4 358 073	5,24
2010	833 577	833 577	4 161 553	4,99
2011	863 132	863 132	4 913 048	5,69
2012	815 381	815 381	3 518 896	4,32
2013	829 393	829 393	4 700 696	5,67
2014	835 941	835 941	5 442 349	6,51
2015	829 820	829 820	5 274 272	6,36
2016	839 710	839 710 *	5 478 908 *	6,52 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Žito

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1995	79 377	79 344	261 938	3,30
1996	64 088	63 597	204 279	3,21
1997	75 740	75 647	259 412	3,43
1998	72 153	71 861	261 167	3,63
1999	55 160	55 069	202 373	3,67
2000	44 178	43 881	150 052	3,42
2001	40 987	40 129	149 298	3,72
2002	35 332	35 332	119 154	3,37
2003	41 915	41 916	159 312	3,80
2004	59 209	59 209	313 348	5,29
2005	46 903	46 903	196 755	4,19
2006	22 481	22 481	74 811	3,33
2007	37 503	37 504	177 507	4,73
2008	43 399	43 399	209 787	4,83
2009	38 453	38 453	178 070	4,63
2010	30 249	30 249	118 233	3,91
2011	24 985	24 985	118 456	4,74
2012	30 557	30 557	146 962	4,81
2013	37 498	37 498	176 278	4,70
2014	25 137	25 137	129 059	5,13
2015	21 980	21 980	107 874	4,91
2016	20 951	20 951 *	113 915 *	5,44 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Ječmen ozimý

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1995	189 959	189 497	818 016	4,32
1996	153 747	151 635	512 733	3,38
1997	158 118	157 051	664 811	4,23
1998	187 072	186 196	725 412	3,90
1999	164 412	164 083	664 112	4,05
2000	142 110	141 846	561 460	3,96
2001	156 732	156 311	695 011	4,45
2002	142 917	142 917	508 428	3,56
2003	98 818	98 817	305 289	3,09
2004	115 605	115 605	595 911	5,15
2005	124 806	124 804	549 143	4,40
2006	102 510	102 509	384 852	3,75
2007	129 515	129 514	623 063	4,81
2008	141 174	141 174	659 841	4,67
2009	136 613	136 613	648 753	4,82
2010	110 207	110 207	495 786	4,50
2011	100 809	100 809	467 740	4,64
2012	98 004	98 004	390 385	3,98
2013	106 265	106 265	474 699	4,47
2014	102 927	102 927	590 689	5,74
2015	104 540	104 540	570 973	5,46
2016	104 007	104 007 *	635 537 *	6,11 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Ječmen jarní

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1995	370 259	368 119	1 322 471	3,59
1996	450 382	448 212	1 749 644	3,90
1997	495 333	489 441	1 819 737	3,72
1998	393 381	391 498	1 367 690	3,49
1999	379 284	378 827	1 473 264	3,89
2000	354 272	352 892	1 067 912	3,03
2001	341 132	338 817	1 270 600	3,75
2002	345 153	345 153	1 284 129	3,72
2003	451 137	451 137	1 763 404	3,91
2004	353 390	353 390	1 734 671	4,91
2005	396 722	396 723	1 646 233	4,15
2006	425 635	425 633	1 512 851	3,55
2007	369 177	369 177	1 270 345	3,44
2008	341 220	341 221	1 584 024	4,64
2009	320 207	320 207	1 354 278	4,23
2010	278 718	278 718	1 088 670	3,91
2011	271 972	271 972	1 345 940	4,95
2012	284 326	284 326	1 226 082	4,31
2013	242 727	242 727	1 119 961	4,61
2014	247 590	247 590	1 376 360	5,56
2015	261 406	261 406	1 420 443	5,43
2016	221 719	221 719 *	1 215 479 *	5,48 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Ječmen celkem

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1995	560 218	557 615	2 140 487	3,84
1996	604 129	599 847	2 262 377	3,77
1997	653 451	646 492	2 484 548	3,84
1998	580 453	577 694	2 093 101	3,62
1999	543 696	542 910	2 137 376	3,94
2000	496 382	494 737	1 629 372	3,29
2001	497 864	495 128	1 965 611	3,97
2002	488 070	488 070	1 792 557	3,67
2003	549 955	549 954	2 068 693	3,76
2004	468 996	468 995	2 330 582	4,97
2005	521 527	521 527	2 195 376	4,21
2006	528 145	528 142	1 897 703	3,59
2007	498 692	498 691	1 893 408	3,80
2008	482 395	482 395	2 243 865	4,65
2009	454 820	454 820	2 003 032	4,40
2010	388 925	388 925	1 584 456	4,07
2011	372 781	372 781	1 813 679	4,87
2012	382 330	382 330	1 616 467	4,23
2013	348 992	348 992	1 593 760	4,57
2014	350 518	350 518	1 967 049	5,61
2015	365 946	365 946	1 991 415	5,44
2016	325 725	325 725 *	1 851 016 *	5,68 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Oves

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1995	60 112	60 236	186 693	3,10
1996	66 094	65 541	214 163	3,27
1997	77 823	77 570	246 637	3,18
1998	58 794	57 688	179 671	3,11
1999	54 415	53 988	179 130	3,32
2000	50 950	50 117	135 858	2,71
2001	49 388	47 802	136 363	2,85
2002	61 026	61 026	167 708	2,75
2003	77 371	77 370	233 560	3,02
2004	58 573	58 572	227 017	3,88
2005	51 667	51 666	151 054	2,92
2006	57 697	57 697	154 906	2,68
2007	59 016	59 016	159 408	2,70
2008	49 049	49 049	155 868	3,18
2009	50 021	50 021	165 993	3,32
2010	52 278	52 278	138 244	2,64
2011	45 236	45 236	164 248	3,63
2012	50 770	50 770	171 976	3,39
2013	43 559	43 559	139 120	3,19
2014	42 289	42 289	152 232	3,60
2015	42 395	42 395	154 576	3,65
2016	37 566	37 566 *	137 854 *	3,67 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Triticale

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
2006	41 023	41 020	131 353	3,20
2007	50 051	50 050	205 513	4,11
2008	57 758	57 758	255 568	4,42
2009	52 950	52 950	222 711	4,21
2010	45 871	45 871	171 200	3,73
2011	43 529	43 529	196 918	4,52
2012	44 200	44 200	190 370	4,31
2013	46 816	46 816	214 207	4,58
2014	48 497	48 497	243 889	5,03
2015	42 891	42 891	202 646	4,72
2016	39 595	39 595 *	197 433 *	4,99 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Kukuřice na zrno

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1996	29 877	33 123	168 684	5,09
1997	34 985	41 184	285 199	6,92
1998	29 185	32 907	200 562	6,09
1999	33 036	39 447	260 495	6,60
2000	39 317	47 283	303 957	6,43
2001	54 295	61 938	408 653	6,60
2002	70 570	70 570	616 234	8,73
2003	78 040	85 426	476 371	5,58
2004	87 821	89 921	551 628	6,13
2005	79 981	98 044	702 933	7,17
2006	84 900	89 798	606 366	6,75
2007	93 065	111 660	758 781	6,80
2008	107 899	113 777	858 407	7,54
2009	91 610	105 268	889 574	8,45
2010	99 945	103 276	692 589	6,71
2011	109 651	121 006	1 063 736	8,79
2012	109 565	119 333	928 147	7,78
2013	111 931	96 902	675 380	6,97
2014	100 453	98 749	832 235	8,43
2015	93 575	79 972	442 709	5,54
2016	79 303	79 303 *	642 480 *	8,10 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016

Ostatní obiloviny

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
2009	8 868	8 868	14 547	1,64
2010	8 661	8 661	11 343	1,31
2011	8 816	8 816	14 722	1,67
2012	11 865	11 865	22 675	1,91
2013	9 984	9 984	13 170	1,32
2014	8 478	8 478	12 487	1,47
2015	6 824	6 824	10 020	1,47
2016	9 059	9 059 *	16 306 *	1,80 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhad MZe

Obiloviny celkem

Rok	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1987	1 688 982	1 676 320	7 532 219	4,49
1988	1 676 759	1 655 290	7 532 215	4,55
1989	1 669 850	1 661 944	7 793 145	4,69
1990	1 652 169	1 639 715	8 946 879	5,46
1991	1 620 585	1 611 787	7 845 290	4,87
1992	1 586 262	1 583 160	6 564 898	4,15
1993	1 606 911	1 605 992	6 467 852	4,03
1994	1 660 338	1 654 149	6 777 231	4,10
1995	1 581 341	1 575 977	6 601 711	4,19
1996	1 586 491	1 581 032	6 644 145	4,20
1997	1 696 325	1 685 820	6 982 772	4,14
1998	1 680 760	1 678 285	6 668 920	3,97
1999	1 586 592	1 591 099	6 928 371	4,35
2000	1 647 508	1 650 114	6 454 237	3,91
2001	1 626 785	1 623 624	7 337 589	4,52
2002	1 562 116	1 562 116	6 770 829	4,33
2003	1 452 349	1 459 736	5 762 396	3,95
2004	1 607 251	1 609 351	8 783 801	5,46
2005	1 593 487	1 611 547	7 659 851	4,75
2006	1 527 104	1 571 019	6 473 588	4,12
2007	1 567 191	1 579 785	7 152 861	4,53
2008	1 552 682	1 558 596	8 369 503	5,37
2009	1 528 021	1 541 679	7 831 999	5,08
2010	1 459 506	1 462 837	6 877 619	4,70
2011	1 468 130	1 479 485	8 284 807	5,60
2012	1 444 668	1 454 436	6 595 493	4,53
2013	1 428 171	1 413 143	7 512 612	5,32
2014	1 411 314	1 409 610	8 779 299	6,23
2015	1 403 430	1 389 827	8 183 512	5,89
2016	1 351 910	1 351 910 *	8 437 912 *	6,24 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2016 dle ČSÚ, u ostatních obilovin dle MZe

Cenový vývoj obilovin a jejich produktů

Roční průměry cen zemědělských výrobců v Kč/t (bez DPH)

Plodina / rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pšenice potravinářská	5 106	2 889	3 392	5 039	4 884	5 288	4 483	4 321	3 703
Pšenice krmná	4 498	2 603	2 957	4 335	4 485	4 901	4 119	3 902	3 519
Ječmen sladovnický	6 012	3 848	3 408	4 821	5 121	5 582	5 164	4 882	4 457
Ječmen potravinářský	5 097	2 996	3 118	4 434	4 953	5 408	5 335	4 528	4 030
Ječmen krmný	4 278	2 483	2 640	4 024	4 450	4 485	3 959	3 630	3 259
Žito	4 789	2 645	2 852	4 726	5 061	4 621	3 931	3 917	3 751
Oves krmný	4 188	2 718	2 558	3 560	3 928	4 127	3 590	3 516	3 354
Triticale	-	-	-	-	-	4 599	3 874	3 520	3 375
Kukuřice krmná	4 634	2 800	3 282	4 707	4 567	5 062	4 253	3 781	3 900

Pramen: ČSÚ

Roční průměry spotřebitelských cen v Kč/kg a meziroční indexy v %

Výrobek / rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pšeničná mouka hrubá	12,81	9,56	8,61	11,21	11,70	13,65	13,52	12,99	11,08
Index (předch. rok = 100)	140,92	74,63	90,06	130,20	104,37	116,67	99,04	96,08	85,30
Pšeničná mouka hladká	12,83	9,91	8,73	11,37	11,60	13,48	13,18	12,64	11,10
Index (předch. rok = 100)	140,83	77,24	88,13	130,24	102,02	116,21	97,77	95,90	87,82
Chléb kmínový	22,85	19,54	18,36	21,55	22,88	23,06	23,00	22,46	21,79
Index (předch. rok = 100)	120,39	85,51	93,96	117,37	106,17	100,79	99,73	97,65	97,02

Pramen: ČSÚ

Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců v Kč/t (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Pšenice potravinářská	2006/07	2 969	2 860	3 126	3 467	3 584	3 655	3 780	3 923	4 100	4 154	4 089	4 076
	2007/08	4 026	4 435	5 133	5 591	5 819	5 806	5 876	6 015	6 098	6 207	6 210	6 036
	2008/09	5 832	4 409	3 932	3 829	3 549	3 284	2 928	2 987	3 063	3 025	3 010	3 073
	2009/10	3 093	2 821	2 693	2 698	2 612	2 663	2 661	2 733	2 756	2 741	2 731	2 810
	2010/11	2 916	3 426	4 218	4 510	4 558	4 649	4 816	5 280	5 610	5 629	5 687	5 634
	2011/12	5 348	4 808	4 551	4 527	4 426	4 155	4 057	4 171	4 339	4 529	4 788	5 005
	2012/13	5 161	5 371	5 645	5 769	5 831	5 932	6 033	6 116	6 117	6 019	5 972	5 847
	2013/14	5 656	4 424	4 216	4 273	4 343	4 436	4 555	4 585	4 599	4 671	4 748	4 789
	2014/15	4 608	4 353	4 335	4 197	4 159	4 163	4 240	4 412	4 445	4 454	4 423	4 382
	2015/16	4 330	4 286	4 258	4 213	4 208	4 205	4 131	4 061	3 912	3 711	3 614	3 631
2016/17	3 589	3 539	3 548	3 563	3 550	3 590							
Pšenice krmná	2006/07	2 482	2 478	2 527	2 687	2 821	2 941	3 085	3 367	3 407	3 344	3 495	3 379
	2007/08	3 462	3 849	4 261	4 792	4 908	4 860	5 099	5 448	5 568	5 645	5 682	5 517
	2008/09	5 163	3 705	3 336	3 198	2 901	2 713	2 651	2 666	2 769	2 740	2 749	2 781
	2009/10	2 784	2 457	2 408	2 400	2 407	2 419	2 509	2 596	2 592	2 603	2 570	2 653
	2010/11	2 699	3 143	3 399	3 436	3 580	3 702	3 882	4 647	4 782	4 839	4 843	4 893
	2011/12	4 654	4 031	3 895	3 907	3 854	3 797	3 814	4 011	4 106	4 294	4 415	4 566
	2012/13	4 642	4 854	4 983	5 169	5 247	5 335	5 576	5 714	5 695	5 672	5 505	5 306
	2013/14	4 815	4 241	4 022	4 093	4 054	4 114	4 279	4 344	4 376	4 516	4 666	4 538
	2014/15	4 179	3 930	3 746	3 607	3 636	3 606	3 749	3 916	3 948	3 966	3 958	3 926
	2015/16	3 847	3 878	3 872	3 908	3 912	3 945	3 961	3 864	3 697	3 507	3 456	3 492
2016/17	3 416	3 340	3 351	3 337	3 387	3 414							
Žito	2007/08	4 090	4 032	4 399	5 056	5 363	5 590	5 497	5 419	5 424	5 548	5 679	5 637
	2008/09	5 555	4 350	3 860	3 779	3 609	3 113	3 059	2 932	2 837	2 669	2 735	2 594
	2009/10	2 879	2 500	2 507	2 313	2 298	2 413	2 245	2 299	2 282	2 369	2 294	2 299
	2010/11	2 355	2 643	3 315	3 794	3 820	4 506	4 296	4 519	5 583	5 408	5 099	4 960
	2011/12	4 705	4 245	4 170	4 689	4 556	4 482	4 680	4 943	5 085	5 011	5 099	5 005
	2012/13	5 000	5 358	5 160	5 264	5 318	5 372	5 543	5 420	5 324	5 378	5 282	5 413
	2013/14	5 314	3 844	3 351	3 678	3 470	3 440	3 438	3 624	3 826	3 918	4 175	4 200
	2014/15	4 214	4 100	3 799	4 123	3 935	3 818	3 712	4 055	3 998	4 068	4 024	4 028
	2015/16	4 047	3 927	3 740	3 777	3 780	3 849	3 932	3 914	4 017	3 760	3 804	3 773
2016/17	3 617	3 688	3 685	3 611	3 443	3 764							
Ječmen sladovičný	2007/08	4 184	5 037	5 323	5 789	5 981	6 271	6 369	6 549	6 464	6 555	6 571	6 554
	2008/09	6 165	5 904	5 582	5 256	5 200	4 975	4 651	4 734	4 443	4 106	3 864	3 535
	2009/10	3 595	3 652	3 364	3 383	3 514	3 336	3 343	3 280	3 409	3 198	3 250	3 081
	2010/11	3 072	3 055	3 388	3 652	4 017	4 147	4 241	4 518	4 652	4 710	5 063	4 916
	2011/12	4 874	4 814	4 939	5 054	5 010	5 056	5 045	5 149	5 105	5 189	5 148	5 207
	2012/13	5 175	4 940	5 071	5 180	5 251	5 305	5 546	5 635	5 732	5 770	5 756	5 985
	2013/14	6 029	5 348	5 321	5 253	5 236	5 272	5 243	5 262	5 204	5 194	5 225	5 280
	2014/15	5 145	5 173	5 144	5 006	5 091	5 001	5 022	5 120	5 033	5 021	4 767	4 795
	2015/16	4 711	4 749	4 864	4 944	4 742	4 820	4 746	4 796	4 656	4 599	4 412	4 462
2016/17	4 025	4 166	4 343	4 396	4 422	4 461							

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Ječmen potravinářský	2007/08	3 442	3 526	4 491	4 961	5 640	5 725	5 925	5 867	-	5 751	5 990	-
	2008/09	-	4 553	4 440	4 600	4 588	-	3 083	3 389	3 734	3 783	3 136	3 330
	2009/10	-	-	-	2 500	2 786	-	2 574	-	3 137	3 390	2 542	2 623
	2010/11	2 633	2 667	3 075	3 473	3 271	4 392	3 742	4 070	4 414	4 970	-	-
	2011/12	4 975	4 224	4 188	4 382	4 102	4 697	4 765	4 688	4 863	4 997	5 115	5 014
	2012/13	-	4 850	5 093	5 223	5 469	5 435	5 456	5 980	6 011	5 970	5 791	5 740
	2013/14	-	-	4 804	4 765	-	-	4 900	5 188	-	5 247	-	-
	2014/15	-	-	5 441	-	-	4 741	-	4 767	4 814	4 660	5 114	-
	2015/16	4 373	-	-	-	-	-	4 538	4 513	4 156	4 347	4 525	3 875
	2016/17	3 667	-	-	-	-	-						
Ječmen krmný	2007/08	3 353	3 609	4 074	4 516	4 895	5 023	5 039	5 076	5 125	5 435	5 513	4 990
	2008/09	4 311	3 439	3 426	3 186	2 951	2 841	2 724	2 638	2 732	2 659	2 598	2 620
	2009/10	2 410	2 207	2 249	2 360	2 301	2 300	2 330	2 378	2 412	2 359	2 357	2 335
	2010/11	2 336	2 543	2 903	3 138	3 201	3 393	3 615	4 020	4 220	4 432	4 399	4 244
	2011/12	4 047	3 942	3 986	3 874	3 738	3 766	3 905	3 949	4 096	4 376	4 512	4 486
	2012/13	4 545	4 712	4 912	5 003	4 948	4 979	5 009	5 137	5 071	5 060	5 008	4 766
	2013/14	4 319	3 846	3 934	3 888	3 836	3 947	3 986	4 050	4 243	4 311	4 519	4 326
	2014/15	4 033	3 874	3 724	3 541	3 478	3 420	3 518	3 679	3 709	3 831	3 628	3 595
	2015/16	3 550	3 569	3 645	3 688	3 566	3 577	3 561	3 547	3 521	3 454	3 288	3 364
	2016/17	3 074	3 011	3 105	3 092	3 036	3 058						
Oves krmný	2007/08	3 237	3 449	3 785	4 173	4 433	4 375	4 311	4 919	4 925	5 121	4 923	4 536
	2008/09	4 545	4 198	3 335	3 244	3 112	3 085	3 185	3 103	2 929	2 984	2 877	3 014
	2009/10	2 839	2 394	2 281	2 349	2 442	2 215	2 275	2 435	2 462	2 475	2 432	2 448
	2010/11	2 501	2 296	2 557	2 844	2 963	3 009	3 252	3 468	3 937	3 955	3 707	3 652
	2011/12	3 793	3 397	3 230	3 415	3 487	3 430	3 363	3 658	3 776	3 923	3 986	3 749
	2012/13	3 884	4 134	4 422	4 385	4 321	4 418	4 353	4 627	4 416	4 640	4 518	4 292
	2013/14	4 427	4 216	3 761	3 506	3 289	3 484	3 497	3 707	3 983	3 984	3 849	3 978
	2014/15	3 724	3 245	3 168	3 285	3 263	3 391	3 317	3 445	3 619	3 603	3 747	3 543
	2015/16	3 590	3 455	3 525	3 401	3 467	3 474	3 543	3 514	3 402	3 544	3 373	3 545
	2016/17	3 276	3 070	3 197	3 104	3 290	3 385						
Kukuřice krmná	2007/08	3 710	3 873	3 868	5 500	5 516	5 358	5 379	5 374	5 461	5 496	5 492	5 299
	2008/09	5 121	4 829	4 745	3 157	2 631	2 626	2 597	2 718	2 754	2 886	2 924	3 048
	2009/10	3 168	3 257	2 813	2 524	2 409	2 502	2 629	2 855	2 899	2 900	3 010	3 091
	2010/11	3 128	3 043	3 568	4 046	4 013	4 205	4 498	4 801	5 116	4 988	5 046	5 280
	2011/12	5 241	5 219	4 857	4 010	3 718	3 712	3 834	3 934	4 128	4 240	4 588	4 688
	2012/13	4 767	4 843	5 176	5 474	5 505	5 438	5 567	5 648	5 606	5 564	5 373	5 331
	2013/14	5 210	5 160	4 797	4 266	4 099	4 122	4 282	4 345	4 396	4 545	4 661	4 665
	2014/15	4 572	4 550	4 300	3 957	3 309	3 449	3 475	3 643	3 607	3 576	3 594	3 581
	2015/16	3 653	3 811	3 723	4 219	4 213	4 277	4 300	4 313	4 093	3 884	3 935	4 090
	2016/17	3 984	3 996	3 833	3 554	3 401	3 415						

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny průmyslových výrobců vybraných mlýnských a pekárenských výrobků

Rok	Měsíc											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšeničná mouka hladká 00 extra – Kč/t												
2011	8 236,85	8 672,48	9 064,1	8 910,35	8 930,28	9 495,56	9 236,53	9 159,79	8 791,17	8 628,66	8 591,81	8 368,53
2012	8 311,99	8 150,11	8 048,95	7 915,12	7 912,14	8 245,01	8 264,38	8 112,95	8 265,91	8 654,63	8 918,37	9 269,86
2013	9 343,26	9 487,71	9 357,57	9 577,6	9 319,45	9 342,08	9 449,83	9 342,66	8 461,97	8 245,53	8 340,89	8 129,58
2014	8 140,28	8 308,80	8 064,00	8 127,33	8 344,65	7 945,41	8 199,24	8 064,46	8 284,46	8 274,79	7 928,13	8 181,79
2015	8 348,68	8 020,55	8 280,19	8 003,20	7 988,48	7 842,09	7 922,88	7 756,12	7 966,15	7 764,35	7 445,95	7 303,20
2016	7 527,69	7 408,73	7 540,51	7 353,86	7 437,35	7 345,78	7 236,19	7 246,17	7 128,45	7 143,33	7 187,21	7 036,61
Pšeničná mouka hladká pekařská – Kč/t												
2011	7 243,52	8 030,09	8 158,72	8 244,94	8 289,39	8 282,79	8 267,38	8 196,92	8 047,92	7 743,78	7 458,61	7 325,84
2012	7 199,01	7 036,58	6 968,65	6 924,02	6 990,26	7 068,45	7 079,72	7 247,36	7 543,99	7 777,95	7 928,34	8 045,76
2013	8 260,09	8 411,56	5 503,73	8 467,98	8 457,21	8 343,6	8 288,26	8 081,46	7 754,19	7 458,34	7 209,05	7 121,40
2014	7 127,37	6 968,34	6 890,58	6 894,47	6 905,28	6 920,43	6 900,05	6 789,88	6 721,08	6 530,8,3	6 464,61	6 469,73
2015	6 455,44	6 584,91	6 637,77	6 622,20	6 605,98	6 619,78	6 511,59	6 525,34	6 601,74	6 415,31	6 317,17	6 417,92
2016	6 405,82	6 326,79	6 279,95	6 149,92	6 127,43	6 123,69	6 156,00	6 189,50	6 141,65	6 140,81	6 077,55	6 081,42
Pšeničná mouka chlebová – Kč/t												
2011	6 854,72	7 522,93	7 640,67	7 804,99	7 891,39	7 951,97	7 960,95	7 860,07	7 818,48	7 428,89	7 203,08	7 089,68
2012	6 862,32	6 684,03	6 629,85	6 608,55	6 662,61	6 732,73	6 794,51	7 071,75	7 339,89	7 488,32	7 614,23	7 775,03
2013	7 799,82	8 243,06	8 266,63	8 244,53	8 156,30	8 053,36	8 053,48	7 875,15	7 621,88	7 238,29	7 071,47	7 106,73
2014	7 005,81	6 763,19	6 732,99	6 706,32	6 775,38	6 823,26	6 820,00	6 632,34	6 474,65	6 384,98	6 329,33	6 257,29
2015	6 210,58	6 337,91	6 404,86	6 364,00	6 347,69	6 408,59	6 324,89	6 315,02	6 390,77	6 208,49	6 088,01	6 191,27
2016	6 161,06	6 059,31	6 029,39	5 899,55	5 846,54	5 807,58	5 874,55	5 914,73	5 863,6	5 810,51	5 714,96	5 663,60
Žitná mouka chlebová – Kč/t												
2011	7 282,92	8 132,97	8 357,22	8 589,67	8 635,95	8 595,75	8 616,93	8 567,94	8 444,59	8 379,78	8 403,77	8 319,86
2012	8 296,19	8 294,48	8 319,35	8 297,18	8 336,77	8 358,70	8 329,98	8 366,52	8 400,29	8 385,69	8 350,77	8 334,62
2013	8 218,86	8 324,38	8 307,23	8 301,37	8 246,2	8 162,68	8 080,13	8 037,06	7 769,29	7585,27	7 406,55	7 360,16
2014	7 273,99	6 548,17	6 579,89	6 544,25	6 577,31	6 627,36	6 584,07	6 591,40	6 592,37	6 582,72	6 540,92	6 525,38
2015	6 501,06	6 505,45	6 460,96	6 482,93	6 478,46	6 418,89	6 390,27	6 361,44	6 369,66	6 366,41	6 353,13	6 328,87
2016	6 326,76	6 298,77	6 377,01	6 330,85	6 372,69	6 322,36	6 306,84	6 233,73	6 254,34	6 289,23	6 252,15	6 178,37
Chléb konzumní krmínový – Kč/kg												
2011	16,09	16,05	16,04	16,52	17,65	17,99	18,09	18,35	18,34	18,34	18,3	18,28
2012	17,98	17,73	17,44	17,42	17,4	17,37	17,44	17,39	17,4	17,49	17,59	17,77
2013	17,71	17,62	17,61	17,62	17,55	17,37	17,25	17,2	17,15	17,09	17,04	17,01
2014	17,01	16,86	16,82	16,89	16,93	16,94	16,83	16,79	16,87	16,85	16,7	16,64
2015	16,54	16,49	16,52	16,44	16,4	16,35	16,37	16,32	16,42	16,43	16,19	16,02
2016	15,88	15,49	15,4	15,32	15,25	15,12	14,88	14,94	15,15	15	15	14,98
Pečivo pšeničné bílé (rohlík) – Kč/kg												
2011	27,71	27,85	27,73	29,16	32,49	33,29	33,61	33,61	33,61	34,14	34,03	33,85
2012	33,5	33,16	32,8	32,8	32,32	32,69	32,81	32,79	32,79	32,83	32,97	33,31
2013	33,33	33,34	33,23	32,86	32,78	32,46	32,13	32,01	31,73	31,58	31,38	30,73
2014	30,6	30,62	30,43	30,2	30,42	30,4	30,03	30,17	30,15	30,04	30,11	29,55
2015	29,54	29,5	29,41	29,29	29,24	29,32	29,23	29,18	29	28,93	28,21	28,04
2016	27,58	26,65	26,42	26,37	26,43	26,18	25,56	25,75	25,89	25,71	25,73	25,59

Pramen: ČSÚ

Průměrné spotřebitelské ceny vybraných mlýnských a pekárenských výrobků v Kč

Výrobek	Rok	Měsíc											
		I.	I.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšeničná mouka hladká 1 kg	2012	11,56	11,33	11,33	10,53	10,63	10,55	10,56	11,26	11,75	12,60	12,85	12,82
	2013	13,33	13,36	13,48	13,60	13,68	13,52	13,14	13,73	13,52	13,32	13,07	12,71
	2014	13,37	13,14	13,39	13,22	12,80	13,40	13,11	13,31	13,42	13,25	13,27	12,47
	2015	12,75	13,25	13,33	13,27	12,88	13,47	12,89	12,62	12,13	12,36	11,41	11,30
	2016	11,36	10,91	11,19	11,48	11,22	11,48	11,40	10,73	11,39	11,02	10,74	10,22
Pšeničná mouka hrubá 1 kg	2012	11,49	11,21	11,18	9,92	10,12	10,55	10,79	11,66	11,81	12,54	12,94	13,23
	2013	13,54	13,75	13,52	13,76	13,85	13,50	13,55	13,73	13,63	13,70	13,29	13,18
	2014	13,64	13,52	13,48	13,36	13,43	13,58	13,59	13,63	13,87	13,73	13,18	13,20
	2015	13,50	13,84	13,65	13,25	13,35	13,78	13,67	12,35	12,52	12,84	11,71	11,43
	2016	11,42	11,13	10,37	11,16	11,13	11,34	11,11	11,05	11,14	11,13	11,35	10,58
Chléb konzumní kmínový 1 kg	2012	22,78	22,75	23,34	23,30	22,72	22,76	22,51	22,68	22,73	22,75	23,18	23,19
	2013	22,88	22,45	23,26	23,31	23,30	22,96	23,15	23,14	23,11	22,95	23,08	23,05
	2014	23,06	23,05	23,17	23,12	23,25	22,71	23,01	23,03	22,49	23,04	23,01	23,04
	2015	22,98	22,92	23,02	22,53	22,71	22,44	22,78	22,06	22,07	22,05	22,06	21,86
	2016	21,79	21,73	21,48	21,73	21,75	21,37	21,79	21,79	21,77	21,82	21,67	21,79
Pečivo pšeničné bílé 1 kg	2012	45,50	45,55	46,07	44,06	43,15	43,12	42,89	41,80	41,85	41,84	43,56	44,11
	2013	45,41	44,00	43,95	41,97	41,41	41,28	40,97	40,97	41,03	40,51	40,96	40,72
	2014	40,74	40,72	40,79	40,24	41,60	40,97	40,36	40,66	40,43	39,06	40,38	39,99
	2015	38,93	39,99	40,25	40,84	38,41	40,16	38,75	39,52	39,72	39,44	39,63	39,63
	2016	39,64	40,74	40,64	41,13	40,79	40,74	40,74	40,73	40,65	40,72	40,63	44,62

Pramen: ČSÚ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
internet: www.eagri.cz
e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-343-8

Praha 2016